

Forskningsrådet i tall

Prosjekt, bevilgnings- og søknadsstatistikk
for Norges forskningsråd i 2011

Forskningsrådet i tall

Prosjekt-, bevilgnings- og søknadsstatistikk
for Norges forskningsråd i 2011

© Norges forskningsråd 2012

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
bibliotek@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles via internett:
www.forskningsradet.no/publikasjoner

eller grønt nummer telefaks: 800 83 001

Grafisk design omslag: Desgin et cetera AS
Trykk: 07 Gruppen/Forskningsrådet
Opplag: 800

Oslo, mai 2012
ISBN 978-82-12-03079-4 (trykksak)
ISBN 978-82-12-03080-0 (pdf)

Innhold

1	Hovedtall.....	7
1.1	Totale inntekter og utgifter	7
1.2	Antall prosjekter	8
1.3	Sektorer.....	9
1.4	“Klima for forskning” – Forskningsmeldingens målområder	10
1.5	Fagområder	12
1.6	Fylker.....	13
1.7	Virkemidler og hovedaktiviteter.....	14
1.8	Rekruttering	16
2	Universitetene	19
2.1	“Klima for forskning” – universitetenes andel av innsatsen knyttet til Forskningsmeldingens målområder	20
2.2	Fagområder.....	21
2.3	Virkemidler.....	22
2.4	Rekruttering	23
3	Statlige og øvrige høyskoler	27
3.1	Fagområder.....	27
3.2	Virkemidler.....	28
3.3	Rekruttering	29
4	Instituttsektoren.....	31
4.1	“Klima for forskning” – Instituttsektorens andel av innsatsen knyttet til Forskningsmeldingens målområder	33
4.2	Fagområder.....	34
4.3	Virkemidler.....	35
4.4	Rekruttering	36
5	Helseforetakene.....	39
5.1	Fagområder.....	40
5.2	Virkemidler.....	40
5.3	Rekruttering	41
6	Næringslivet.....	43
6.1	Næringsområder	43
6.2	Regional fordeling	45
7	Kjønnsbalanse	47
7.1	Prosjektledere	47
7.2	Rekrutteringspersonale	49
8	Søknader og bevilgninger	51
8.1	Søknadstyper	51
8.2	Fagområder.....	53
8.3	Sektor.....	54
8.4	Prosjekter med bevilgning	55
9	EU-statistikk	59
9.1	Hovedtall	59
9.2	«Klima for forskning» - Forskningsmeldingens målområder.....	61
9.3	Universitetene.....	62
9.4	Statlige og øvrige høyskoler	64
9.5	Instituttsektoren	65
9.6	Næringslivet.....	67
9.7	Kjønnsfordeling	67
10	SkatteFUNN.....	69

10.1	Hovedtall	69
10.2	Bedriftsstørrelse	71
10.3	Samarbeidspartnere.....	71
10.4	Resultater av prosjektene.....	73

Forord

Om lag en tredjedel av offentlige bevilgninger til forskning går via Forskningsrådet. Det har de siste årene vært økende interesse for statistikk om de prosjektene Norges forskningsråd finansierer og om søknadene Forskningsrådet mottar hvert år. Tidligere har man funnet noe av denne informasjon i Forskningsrådets årsrapport, men den kan imidlertid ikke dekke det økende behovet for tall og statistikk som departementer, forvaltning, forskere og media etterspør.

Som et tillegg til årsrapporten ble det høsten 2010 laget en prototype av *Forskningsrådet i tall* med Forskningsrådets prosjekt-, bevilgnings- og søknadsstatistikk for perioden 2005-2009. Fra og med 2011 ble dette en årlig publikasjon som lages i forbindelse med utarbeidelsen av Forskningsrådets årsrapport som leveres departementene 1. mai. I årsrapporten leverer Forskningsrådet grundige analyser av aktiviteten i året som har gått og årsrapporten vil i stor grad utfylle *Forskningsrådet i tall*.

Forskningsrådets statistikkbank (www.forskningsradet.no/statistikkbank) er tilgjengelig på Forskningsrådets hjemmeside. Målet med Statistikkbanken er at brukerne selv skal kunne ta ut den statistikken og de oversiktene de har behov for. Statistikkbanken gir ferdigdefinerte rapporter, men det er også mulig å definere egne rapporter. Det pågår nå et arbeid der målet er å forbedre brukergrensesnittet i Statistikkbanken i tillegg til at man ønsker å koble prosjektarkivet (www.forskningsradet.no/prosjektarkiv) og Statistikkbanken tettere sammen.

Årlig mottar Forskningsrådet ca. 5000 søknader om støtte til nye FoU-prosjekter i tillegg til at det til enhver tid er om lag 5500 prosjekter som har bevilgning basert på tidligere års vedtak. *Forskningsrådet i tall* omfatter prosjekt-, bevilgnings- og søknadsstatistikk for Forskningsrådet. Oversikten inneholder sentrale nøkkeltall for Forskningsrådets bevilgninger i perioden 2006-2010 og for søknader rettet mot Forskningsrådets utlysninger i 2010. *Forskningsrådet i tall* er først og fremst en sammenstilling av data gjennom figurer og tabeller og er primært deskriptiv.

Nytt fra og med årets utgave er at publikasjonen også gir statistikk for norsk deltakelse i EUs 7. rammeprogram (FP7) og SkatteFUNN-prosjekter. I tillegg er Helseforetakene skilt ut som en egen sektor.

Alle søknader til Forskningsrådet registreres i Forskningsrådets prosjektadministrative system, Foriss. Det registreres et minimum av opplysninger om prosjektet, om prosjektleder og om prosjektansvarlig institusjon. For de søknadene som senere får bevilgning, registreres det ytterligere informasjon. Statistikken i *Forskningsrådet i tall* baserer seg på denne prosjektinformasjonen, og omfatter alle prosjektbevilgninger..

Innledningsvis presenteres totaltall for alle Forskningsrådets bevilgninger i perioden 2007-2011. I de etterfølgende kapitlene presenteres statistikk for de ulike FoU-sektorene i Norge. Sektorinndelingen følger sektorinndelingen i den nasjonale FoU-statistikken. Så følger en oversikt over kjønnsbalansen i forskningsrådsfinansierte prosjekter. Søknadsstatistikk presenteres til slutt før publikasjonen avsluttes med EU- og SkatteFUNN-tall-

Forskningsrådet tar gjerne i mot innspill og kommentarer til publikasjonen. Eventuelle spørsmål kan rettes til: Kari-Anne Kristensen, kak@rcn.no.

Oslo, mai 2012

1 Hovedtall

1.1 Totale inntekter og utgifter

Tabell 1. Forskningsrådets inntekter fordelt på finansieringskilder. Mill.kr.

	2007	2008	2009	2010	2011
Kunnskapsdep	1 247,5	1 245,7	1 561,5	1 529,9	1 523,8
Nærings- og handelsdep	1 105,4	1 177,4	1 320,8	1 326,5	1 337,0
Kunnskapsdep Forskningsfond	940,2	942,1	934,6	1 093,1	1 249,3
Olje- og energidep	437,5	488,9	569,8	791,4	722,0
Landbruks- og matdep	371,3	369,4	400,7	442,1	443,8
Fiskeri- og kystdep	275,1	286,9	328,4	342,1	344,1
Miljøverndep	237,3	248,0	282,0	314,3	323,5
Helse- og omsorgsdep	187,7	220,0	227,2	252,3	271,4
Utenriksdep	131,6	190,7	219,4	230,3	219,3
Samferdselsdep	139,0	154,2	166,8	189,2	150,8
Arbeidsdep	99,9	118,8	117,0	115,6	122,5
Kommunal- og regionaldep	57,4	65,5	109,8	92,0	93,0
Barne-, likestillings- og inkl.dep	16,0	21,4	21,4	27,4	27,4
Finansdep	19,6	19,3	17,8	16,9	18,8
Fornyings-, administrasjons- og kirkedep	231,6	23,7	10,0	14,8	14,8
Justis- og beredskapsdep	9,7	9,7	9,2	13,7	10,5
Kulturdep	13,7	8,1	8,1	5,4	4,8
Andre inntekter	135,4	169,6	170,0	167,0	198,5
Totalt	5 655,8	5 759,5	6 474,3	6 964,1	7 075,3

Tabell 2. Forskningsrådets utgifter fordelt på virkemidler. Mill. kr.

	2007	2008	2009	2010	2011
Brukerstyrte innovasjonsprogr	842,2	929,3	1 013,3	1 089,0	979,7
Grunnforskningsprogrammer	287,2	260,7	248,9	257,3	173,7
Handlingsrettede programmer	648,4	727,3	781,4	835,2	917,3
Store programmer	966,9	1 039,7	1 179,8	1 317,9	1 343,2
Fri prosjektstøtte	500,7	515,5	460,8	480,4	521,2
Basisbevilgninger	703,1	718,4	820,3	853,2	885,1
SFF/SFI/FME	300,0	331,1	531,0	540,4	578,1
Vitensk. utstyr, datab, saml	64,7	46,4	194,7	271,4	265,7
Internasjonale tiltak	296,5	291,5	271,4	303,0	322,4
Annet	1 046,2	899,5	972,7	1 016,1	1 088,9
Totalt	5 655,8	5 759,5	6 474,4	6 964,1	7 075,3

Tabellene over viser *totale* inntekter og utgifter for Forskningsrådet i perioden 2007-2011. I resten av dokumentet er utgifter direkte til programadministrasjon og avsetninger holdt utenfor slik at oversikten kun fremstiller utgifter gjennom prosjektbevilgninger til forskningsmiljøene. I enkelte prosjekter står Forskningsrådet selv som prosjektansvarlig, dette er prosjekter som dekker utgifter til formidling, konferanser og lignende innenfor et program.

Kategorien Annet omfatter blant annet virkemidlene som Yngre fremragende forskere (YFF), Strategisk høyskoleprogram (SHP), Nærings-phd (stipendiater ansatt i bedrifter) og Systemtiltak som FORNY (kommersialisering av FoU-resultater) og VRI (forskning og innovasjon i norske regioner).

1.2 Antall prosjekter

Tabell 3. FoU-prosjekter med bevilgning fra Forskningsrådet. Antall totalt og fordelt på sektor.

	2007	2008	2009	2010	2011
Totalt antall prosjekter	5 991	6 318	5 647	5 644	5 454
herav antall prosjekter					
ved Universitetene	1 882	1 839	1 686	1 614	1 627
ved Statlige høyskoler	188	168	150	148	124
i Instituttsektoren	1 903	1 940	1 579	1 582	1 459
ved Helseforetakene	98	103	107	96	107
i Næringslivet	843	1 184	924	963	937

Tabell 4. FoU-prosjekter med bevilgning fra Forskningsrådet. Antall totalt og fordelt på de viktigste virkemidlene.

	2007	2008	2009	2010	2011
Totalt antall prosjekter	5 991	6 318	5 647	5 644	5 454
herav antall prosjekter					
i Brukerstyrte innovasjonsprogr	813	810	805	780	718
i Grunnforskningsprogrammer	323	270	254	243	224
i Handlingsrettede programmer	697	816	790	854	855
i Store programmer	860	895	935	922	907
i Fri prosjektstøtte	684	648	608	587	559
i Vitensk, utstyr, datab., saml	66	33	19	38	44

Alle prosjekter har en (og kun én) prosjektansvarlig institusjon/bedrift som ved bevilgning er Forskningsrådets kontraktspart. Alle prosjektansvarlige knyttes til en sektor, og sektorinndelingen følger inndelingen som brukes i den nasjonale FoU-statistikken: I UoH-sektoren inngår universiteter, statlige og private vitenskapelige høyskoler, kunsthøyskoler og andre høyskoler samt statlige høyskoler. I instituttsektoren inngår forskningsinstitutter og andre institusjoner med et større eller mindre innslag av FoU i sin virksomhet som hverken er klassifisert i næringslivet eller i universitets- og høyskolesektoren. I næringslivssektoren inngår private bedrifter eller andre enheter som produserer varer eller tjenester for salg på det åpne marked. Helseforetak med universitetsklinikkfunksjon har tidligere inngått i UoH-sektoren, mens øvrige helseforetak sorterte under instituttsektoren. I denne utgaven er disse skilt ut som en egen sektor.

Alle prosjekter er knyttet til et program/en aktivitet, og programmene/aktivitetene grupperes i ulike hovedaktiviteter/virkemidler.

Merknader

Det har i en årrekke vært en målsetting å øke prosjektstørrelsen i Forskningsrådets programmer og aktiviteter. Tabellene viser at antallet aktive prosjekter, dvs. prosjekter med bevilgning, har hatt en avtakende tendens de siste årene, og beregninger viser eksempelvis at andelen prosjekter større enn 1 mill. kroner har økt fra 43 til 56 prosent fra 2007 til 2011.

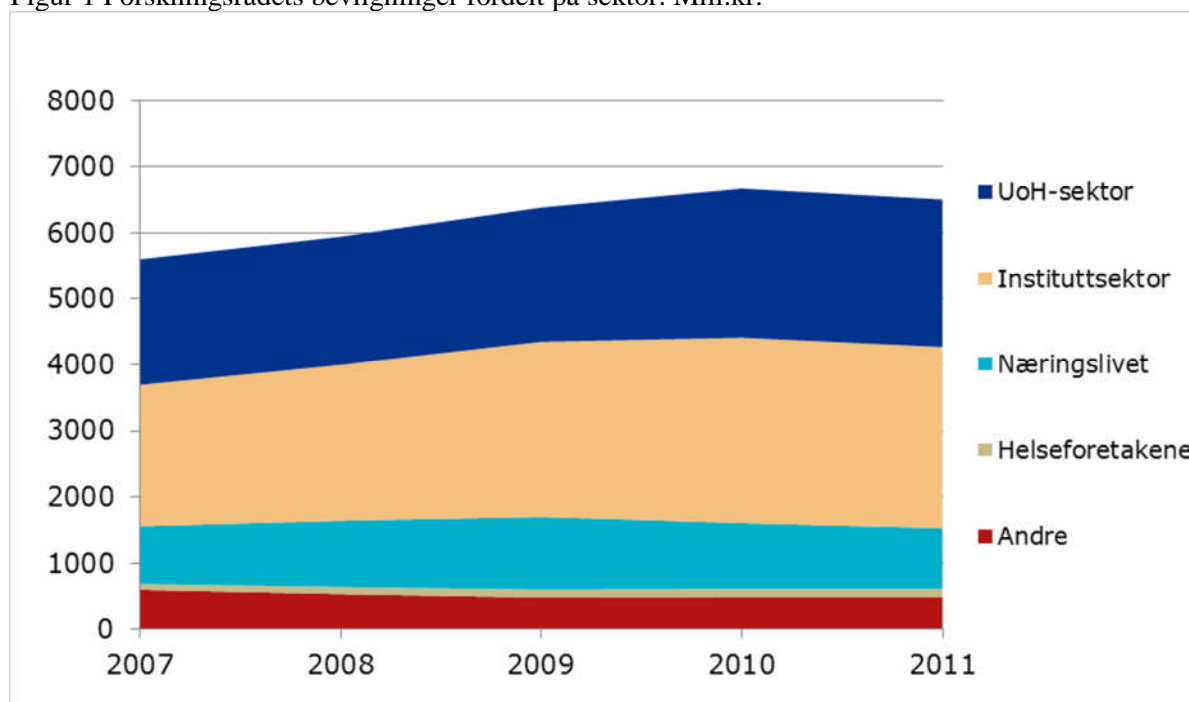
Tallene viser en markert økning i antall prosjekter i næringslivssektoren fra 2007 til 2008 med en nedgang fra 2008 til 2009. Dette skyldes at Forskningsrådet, som et engangstilfelle (se SkatteFUNNs

årsrapport for 2008), utbetalte tilskudd til ulønnet FoU-arbeid i SkatteFUNN-prosjekter. Dette ble gjort i 2008 til om lag 280 prosjekter som ble registrert i Forskningsrådets prosjektdatabase. Ordinære SkatteFUNN-prosjekter inngår for øvrig ikke i denne statistikken, kapittel 10 gir en egen oversikt over SkatteFUNN-prosjektene.

Nedgangen i antall prosjekter i Instituttsektoren fra 2008 til 2009 henger sammen med at man i 2009 endret prinsipper for tildeling av prosjektetableringsstøtte i forbindelse med søknader til EU. Fram til 2008 ble det gitt bevilgninger til enkeltprosjekter, mens det fra 2009 ble gitt rammebevilgninger til institusjonene.

1.3 Sektorer

Figur 1 Forskningsrådets bevilgninger fordelt på sektor. Mill.kr.

Tabell 5. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på sektor. Mill.kr.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
UoH-sektor	1 912,9	1 949,0	2 038,2	2 262,5	2 239,1	34 %	17 %
Instituttsektor	2 133,9	2 354,2	2 648,8	2 804,5	2 739,8	42 %	28 %
Helseforetakene	87,6	107,4	120,0	124,7	123,2	2 %	41 %
Næringslivet	873,2	1 001,5	1 098,9	992,5	916,4	14 %	5 %
Andre	597,9	532,4	479,7	487,9	487,8	7 %	-18 %
Totalt	5 605,5	5 944,6	6 385,6	6 672,2	6 506,3	100 %	16 %

Tabellen og figuren over viser hvordan Forskningsrådets bevilgninger fordeler seg mellom de ulike sektorene basert på prosjektansvarligs sektortilknytning. I tallene inngår basisbevilgningene som en del av bevilgningene til instituttsektoren. De statlige bevilgningene til basisfinansiering skal gå til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging, og stimulere instituttene til vitenskapelig kvalitet, internasjonalisering og samarbeid. I tillegg mottar instituttsektoren ordinære prosjektbevilgninger fra

Forskningsrådet, se for øvrig kap 4 Instituttsektoren. I kategorien Andre inngår i all hovedsak prosjekter knyttet til mer indirekte FoU-formål som konferanser, møter og drift av programmene, ofte med Forskningsrådet som prosjektansvarlig.

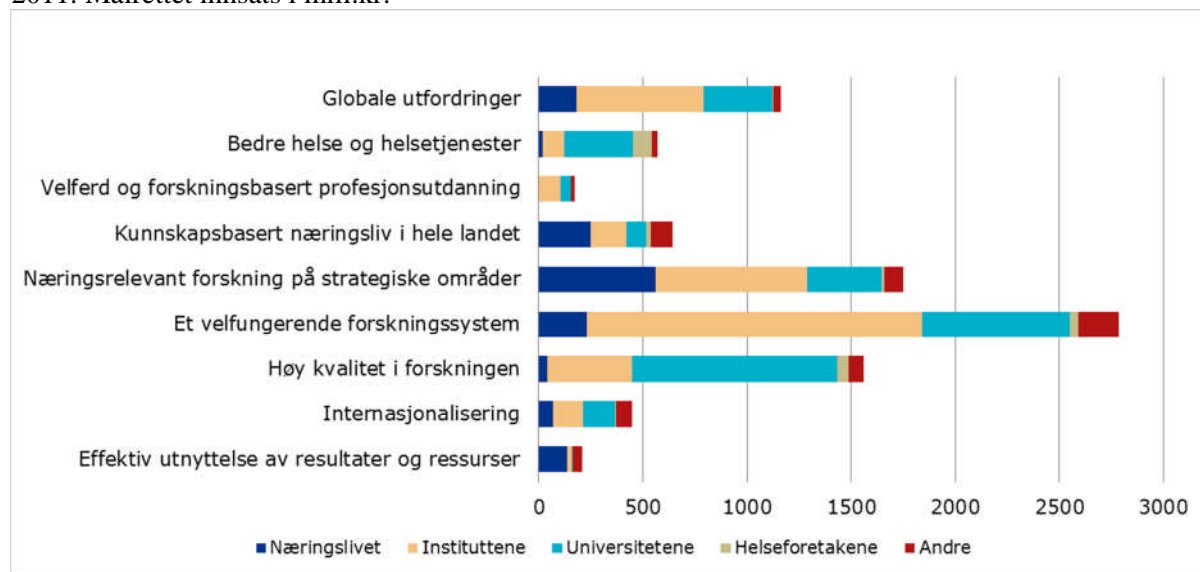
Merknader

I tidligere utgaver av Forskningsrådet i tall har helseforetakene vært inkludert delvis i UoH-sektoren (universitetssykehusene) og delvis i instituttsektoren (helseforetak uten universitetstilknytning). I denne utgaven er helseforetakene skilt ut som en egen sektor. Det er viktig å være oppmerksom på at tallene for helseforetakene kan gi et noe unøyaktig bilde. Forskningsrådet er kjent med at universitetssykehusene kan ha ulik praksis for hvem de oppgir som prosjektansvarlig når de søker om midler fra Forskningsrådet. Noen sykehus oppgir konsekvent medisinsk fakultet ved institusjonen som prosjektansvarlig, mens andre sykehus ikke har en omforent praksis i forhold til dette.

Nedgangen i prosjektbevilgningene fra 2010 til 2011 skyldes først og fremst utfasing av en del av de Store programmene samt at BIA (Brukerstyrt innovasjonsarena) hadde et ekstraordinært høyt aktivitetsnivå i 2009 og 2010 blant annet som følge av Tiltakspakke for arbeid («Krisepakken»).

1.4 “Klima for forskning” – Forskningsmeldingens målområder

Figur 2. Forskningsrådets bevilgninger rettet mot forskningsmeldingens målområder fordelt på sektor i 2011. Målrettet innsats i mill.kr.

Forskningsmeldingen “Klima for forskning” (St.meld.nr.30 (2008-2009) angir ni hovedmål for norsk forskning. Forskningsrådet har kartlagt oppfølgingen av hovedmålene ved å klassifisere alle prosjekter med bevilgning i perioden 2009-2011 i forhold til det enkelte målområde.

Forskningsrådet skiller mellom målrettet innsats og totalinnsats. Den målrettede innsatsen, som vises i figuren, vil si Rådets innsats innenfor programmer og aktiviteter som har som hovedformål å følge opp de ulike prioriteringene. Totalinnsatsen omfatter både den målrettede innsatsen og innsats innenfor programmer og andre aktiviteter der hovedformålet er et annet, men hvor det likevel er slik at enkelte av prosjektene faller inn under målområdet.

Målområdene dekker følgende programmer og aktiviteter i Forskningsrådet:

Globale utfordringer omfatter først og fremst forskning som bidrar til å møte de store utfordringene menneskeheten står ovenfor knyttet til fattigdom, matsikkerhet, klimautfordringer og tilgang til miljøvennlig energi og energisikkerhet.

Bedre helse og helsetjenester omfatter forskning som bidrar til kunnskap om helse og helsefremmende forhold, forebygging, reduksjon og behandling av sykdommer og funksjonsbegrensninger og organisering og effektivisering av tjenester i helse- og omsorgssektoren.

Målområdet *Velferd og forskningsbasert profesjonsutdanning* omfatter samfunnsforskning som tar sikte på å øke forståelsen av familien, velferdsordningene, utdanningssystemet, arbeidslivet og sammenhengen mellom dem. Inkluderer også profesjonsrettet forskning.

Målområdet *Næringsliv i hele landet* er avgrenset til de tematiske- og bransjeuavhengige forsknings- og innovasjonsvirkemidlene.

Næringsrettet forskning på strategiske områder: Forskningsmeldingen har utpekt seks temaområder og tre teknologiområder som de strategiske områdene. De tematiske er Mat, Marin, Maritim, Energi, Reiseliv og Miljøteknologi, mens de teknologiske er IKT, Bioteknologi, Material/nanoteknologi. Dette betyr at Forskningsrådets innsats først og fremst er knyttet til innovasjons- og kompetanseprosjekter innenfor programmene, men også næringsrelevante forskerprosjekter på de ulike tema og teknologiområdene.

Et velfungerende forskningssystem omfatter virkemidler og støtteformer hvis hovedformål er å sikre samarbeid, arbeidsdeling og nettverk, men også strategisk kunnskaps- og kompetanseoppbygging ved den enkelte institusjon. Det innebærer at bevilgninger knyttet til vitenskapelig utstyr, senteratsingene, basisbevilgninger og Store programmer inngår i dette målområdet.

Høy kvalitet i forskningen omfatter det som tradisjonelt har vært ansett som særskilte kvalitetsvirkemidler i Forskningsrådet, og det innebærer at det omfatter støtteformer hvis hovedformål er å fremme høy vitenskapelig kvalitet gjennom nasjonale konkurranser. Målområdet dekker Grunnforskningsprogrammer, Fri prosjektstøtte, SFF (Sentre for fremragende forskning), YFF (Yngre fremragende forskere) og grunnforskning innenfor Store programmer.

Internasjonalisering omfatter internasjonalt prosjektsamarbeid, mobilitet, stimuleringsiltak for å øke internasjonaliseringen og særskilte tiltak for å gjøre Norge til et attraktivt vertsland for forskning. Den målrettede innsatsen er knyttet til de særskilte internasjonaliseringstiltakene i Forskningsrådet.

Effektiv ressurs- og resultatutnyttelse omfatter innsats knyttet til kommunikasjon, bruk av forskningsresultater og data, kommersialiseringsaktiviteter og kunnskapsgrunnlag.

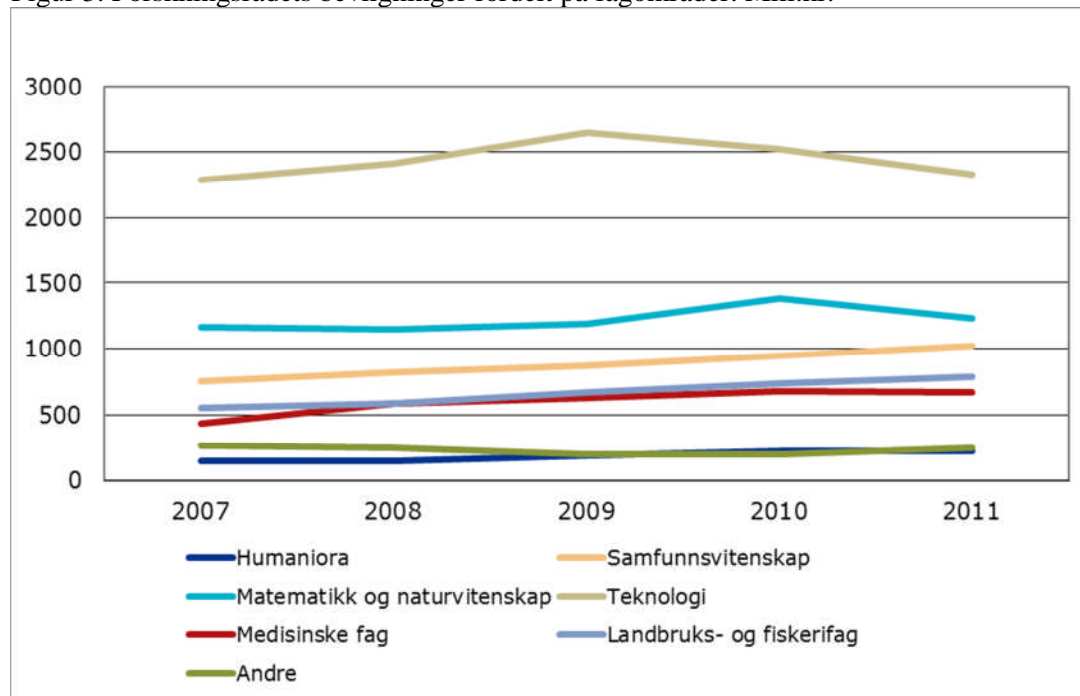
Merknader

Figuren over viser hvordan den målrettede innsatsen innenfor hvert målområde fordeler seg mellom bevilgninger til de ulike sektorene. At målområdet Et velfungerende forskningssystem er det største henger sammen med at en del av de bevilgningstunge virkemidlene ligger innenfor dette målområdet (se over). Figuren viser at bevilgningene til Instituttsektoren utgjør den største andelen, og dette har blant annet sammenheng med at Instituttsektoren er godt representert i senterordningene Sentre for forskningsbasert innovasjon (SFI) og Forskningscentre for miljøvennlig energi (FME) samt at basisbevilgningene til instituttene faller innenfor dette målområdet. Bevilgninger til universitetene utgjør den største andelen innenfor målområdet Høy kvalitet i forskningen. Dette målområdet omfatter bevilgninger til det som tradisjonelt har vært ansett som særskilte kvalitetsvirkemidler i Forskningsrådet, virkemidler der universitetene og resten av UoH-sektoren tradisjonelt sett er tunge. Eksempler på dette er virkemidlene Fri prosjektstøtte, Sentre for fremragende forskning (SFF), ordningen Yngre fremragende forskere (YFF) og Forskerskoler.

Se for øvrig nærmere omtale av innsatsen i de ulike sektorene i senere kapitler i denne publikasjonen. I tillegg vises det til Forskningsrådets årsrapport for 2011 for mer omfattende omtale av innsatsen innenfor de ulike målområdene.

1.5 Fagområder

Figur 3. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på fagområder. Mill.kr.

Tabell 6. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på fagområder. Mill.kr.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Humaniora	149,8	146,8	190,0	219,7	222,5	3 %	48 %
Samfunnsvitenskap	752,8	816,7	873,0	943,1	1 021,1	16 %	36 %
Matematikk og naturvitenskap	1 161,6	1 145,2	1 186,6	1 381,6	1 228,7	19 %	6 %
Teknologi	2 288,3	2 414,9	2 647,1	2 522,0	2 332,1	36 %	2 %
Medisinske fag	432,9	583,7	624,3	674,9	672,2	10 %	55 %
Landbruks- og fiskerifag	551,7	585,2	667,5	734,8	783,7	12 %	42 %
Andre	268,2	252,2	197,2	196,1	246,0	4 %	-8 %
Totalt	5 605,5	5 944,6	6 385,6	6 672,2	6 506,3	100 %	16 %

Alle prosjekter merkes med en fagkode av Forskningsrådet. Fagkodemerkingen følger Universitets- og høyskolerådets "Norsk inndeling av Vitenskapsdisipliner". Prosjekter knyttet til f.eks. konferanser, møter og drift av programmene gis en "administrativ" fagkode som sorterer under Andre.

Merknader

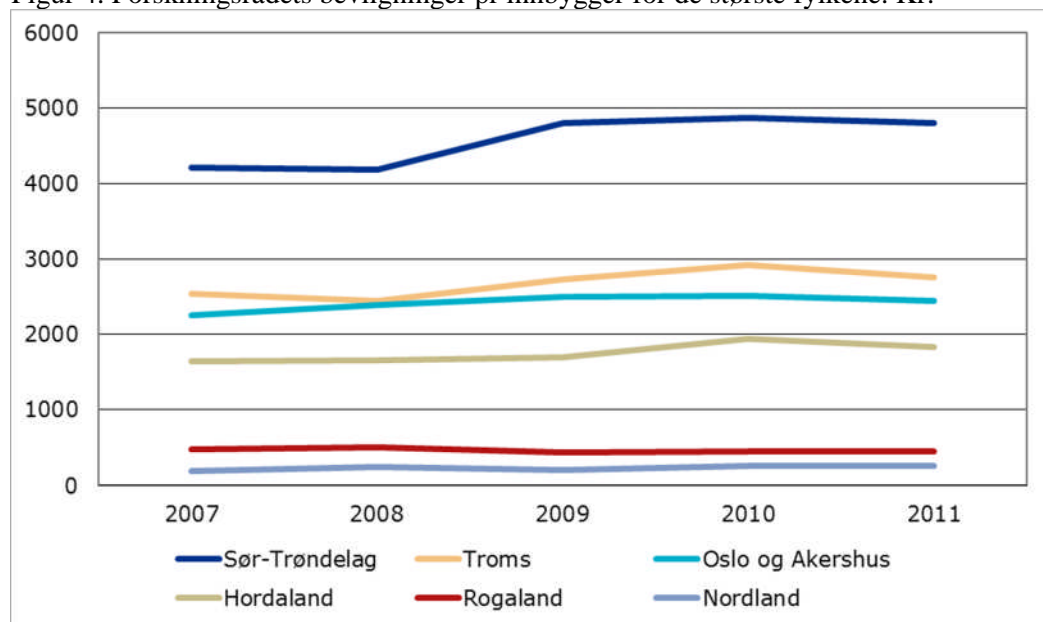
Veksten i bevilgningene til Matematikk og naturvitenskap og Teknologi har avtatt sammenlignet med forrige utgave av Forskningsrådet i tall blant annet som følge av utfasingen av flere Store programmer. Allikevel utgjør disse fagområdene fortsatt størst andel av Forskningsrådets prosjektbevilgninger. Veksten innenfor Humaniora henger først og fremst sammen med vekst i Fri prosjektstøtte, mens veksten innenfor Samfunnsvitenskap først og fremst har sammenheng med vekst i en del av de rettede internasjonale tiltakene som India-programmet, Latin-Amerikaprogrammet og NORGLOBAL. I

tillegg ble det bevilget midler til tre nye forskningssentre for samfunnsvitenskapelig klima- og energiforskning, FME-samfunn, i 2011.

Den nasjonale FoU-statistikken viser at de totale FoU-utgiftene i UoH-sektoren innenfor MNT-fagene utgjorde 31 prosent. Tabellen over viser at MNT-fagene utgjør 55 prosent av de samlede bevilgningene fra Forskningsrådet.

1.6 Fylker

Figur 4. Forskningsrådets bevilgninger pr innbygger for de største fylkene. Kr.

Tabell 7. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på fylker. Mill.kr.

	2007	2008	2009	2010	2011
AKERSHUS	759,3	790,5	860,7	878,4	883,7
AUST-AGDER	33,6	25,1	19,9	17,9	15,7
BUSKERUD	34,6	58,4	74,6	50,0	45,5
FINNMARK	22,7	17,4	17,6	16,7	10,3
HEDMARK	31,2	40,0	43,8	37,2	31,6
HORDALAND	747,9	764,6	798,3	924,7	884,1
MØRE OG ROMSDAL	75,3	92,7	82,0	93,4	63,8
NORDLAND	45,8	57,2	47,5	61,8	62,0
NORD-TRØNDELAG	26,5	35,8	33,2	30,0	30,1
OPPLAND	58,0	50,1	56,3	50,8	53,5
OSLO	1 620,6	1 795,7	1 891,4	1 941,9	1 922,6
ØSTFOLD	28,8	37,5	38,3	40,1	40,7
ROGALAND	191,8	208,5	184,2	193,9	194,5
SOGN OG FJORDANE	25,2	34,0	20,2	24,4	14,0
SØR-TRØNDELAG	1 172,3	1 182,2	1 375,7	1 412,5	1 409,6
SVALBARD	11,1	10,5	7,4	13,8	12,7
TELEMARK	44,3	72,0	60,3	71,9	53,7
TROMS	391,8	377,8	425,4	457,4	434,4
VEST-AGDER	37,8	46,1	56,8	53,8	45,7
VESTFOLD	43,8	47,9	69,4	61,4	52,2
Ubestemt	203,4	200,7	222,7	240,2	246,1
	5 605,5	5 944,6	6 385,6	6 672,2	6 506,3

Fordelingen av Forskningsrådets bevilgninger på fylker baserer seg på adressen til Prosjektansvarlig institusjon (kontraktspart). Dersom prosjektbevilgningen brukes til f.eks. kjøp av FoU-tjenester fra andre institusjoner fanges ikke dette opp i denne fordelingen. *Ubestemt* er enten knyttet til prosjekter der prosjektansvarlig har adresse i utlandet (gjelder først og fremst utenlandsstipend) eller til prosjekter knyttet til konferanser, møter og drift av programmene.

Merknader

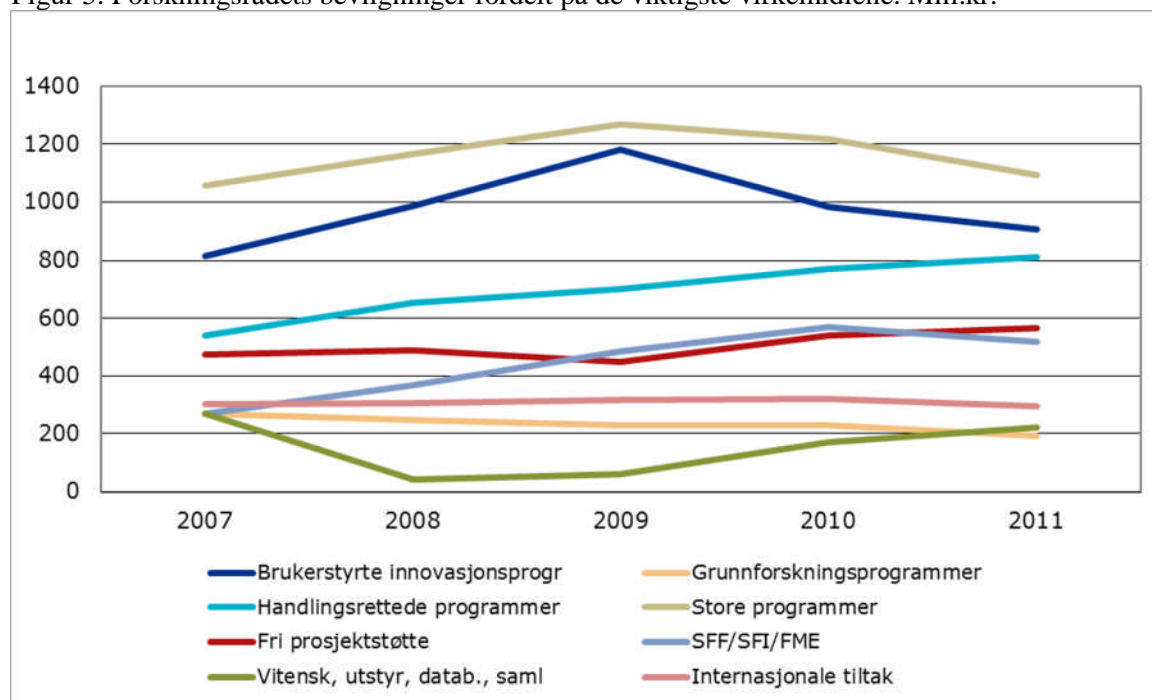
Hovedvekten av bevilgningene går til universitetsfylkene der de største FoU-miljøene er samlet. Tabellen viser at Oslo og Sør-Trøndelag ligger på topp når det gjelder samlet bevilgningsbeløp, men dersom man måler bevilgningene opp mot antall innbyggere i fylket ser vi at Sør-Trøndelag ligger markert over Oslo og Akershus og at Troms ligger på samme nivå som de to sistnevnte fylkene.

Veksten i bevilgningene til Sør-Trøndelag fra 2008 til 2009 som vises i figuren henger sammen med bevilgninger til flere Forskningscentre for miljøvennlig energi (FME) ved institusjoner i dette fylket.

1.7 Virkemidler og hovedaktiviteter

Forskningsrådet grupperer forskningsprogrammer og andre FoU-aktiviteter i ulike hovedaktiviteter som igjen samles i ulike virkemidler. Eksempelvis er Programmer en type *virkemiddel*, Store programmer er en *hovedaktivitet* under virkemiddelet Programmer, mens forskningsprogrammet RENERGI er et forskningsprogram under hovedaktiviteten Store programmer.

Figur 5. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på de viktigste virkemidlene. Mill.kr.

Tabell 8. Forskningsrådets bevilgninger fordelt på hovedaktiviteter. Mill.kr.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Brukerstyrte innovasjonsprogr	815,5	986,5	1 179,5	982,9	908,2	14 %	11 %
Grunnforskningsprogrammer	268,5	247,0	228,7	229,9	191,6	3 %	-29 %
Handlingsrettede programmer	539,0	655,6	702,4	769,5	812,5	12 %	51 %
Store programmer	1 056,6	1 166,0	1 268,3	1 217,7	1 092,5	17 %	3 %
Fri prosjektstøtte	475,3	487,6	447,6	541,7	567,1	9 %	19 %
Basisbevilgninger	699,6	718,9	816,3	855,8	883,2	14 %	26 %
Strategisk institusjonsstøtte	198,6	188,8	197,4	230,6	178,5	3 %	-10 %
SFF/SFI/FME	270,3	370,0	483,7	570,7	518,1	8 %	92 %
Vitensk, utstyr, datab., saml	270,2	42,3	62,2	170,9	222,4	3 %	-18 %
Internasjonale tiltak	303,3	305,6	316,0	319,9	296,0	5 %	-2 %
Systemtiltak	181,7	210,2	199,0	224,9	199,0	3 %	9 %
Særskilte forvaltningsoppdrag	198,5	184,7	81,8	115,4	230,8	4 %	16 %
Andre	328,5	381,3	402,9	442,2	406,5	6 %	24 %
Totalt	5 605,5	5 944,6	6 385,6	6 672,2	6 506,3	100 %	16 %

Merknader

Tabellen og figuren viser hvordan Forskningsrådets bevilgninger fordeler seg på de viktigste *hovedaktivitetstypene*. Det er særlig programmene som har hatt vekst i perioden, men figuren viser at nedgangen i bevilgningene fra Brukerstyrte innovasjonsprogrammer og Store programmer fortsetter og at det også har vært en nedgang i bevilgningene fra Grunnforskningsprogrammene fra 2010 til 2011. Nedgangen i bevilgningene til Brukerstyrte innovasjonsprogrammer skyldes først og fremst en nedgang i BIA som hadde et spesielt høyt aktivitetsnivå i 2009 blant annet som følge av tiltakspakken i forbindelse med finanskrisen, mens nedgangen i Store programmer skyldes at flere av de

eksisterende programmene er i ferd med å fases ut. Nedgangen i grunnforskningsprogrammene henger først og fremst sammen med at det Internasjonale polaråret ble avsluttet i 2010.

Fri prosjektstøtte utgjør 9 prosent av de samlede bevilgningene fra Forskningsrådet. Tabellen viser at det har vært vekst i bevilgningene fra Fri prosjektstøtte på 19 prosent i perioden 2007-2011, en stor del av denne veksten kom i perioden 2009-2011. Dersom man ser Fri prosjektstøtte sammen med andre frie virkemidler som SFF og YFF utgjør disse til sammen nesten 13 prosent av de totale bevilgningene.

Bevilgningene til senterordningene SFF (Sentre for fremragende forskning), SFI (Sentre for forskningsbasert innovasjon) og FME (Forskningscentre for miljøvennlig energi) har økt sterkt i perioden. Den nyeste ordningen, FME, ble iverksatt i 2009, mens de første SFI-ene startet opp i 2007.

Bevilgningene til vitenskapelig utstyr har hatt en markert vekst de siste årene og det henger sammen med den nasjonale satsingen på infrastruktur som ble startet opp i 2009.

Systemtiltakene er strategiske satsinger for å koble aktører i innovasjonssystemet og inkluderer FORNY (Kommersialisering av FoU-resultater), VRI (Virkemidler for regional innovasjon) samt den satsingen NORDFORSK (Forskningsløft i Nord) som startet opp i 2010.

I forbindelse med overgangen til nytt finansieringssystem for instituttsektoren i 2009 var det en vekst i basisbevilgningene på litt over 100 mill fra 2008. Deler av dette var reell vekst.

1.8 Rekruttering

Gjennom prosjektfinansiering bidrar Forskningsrådet til rekruttering av forskerpersonale. I noen tilfeller er det snakk om øremerkede midler, men i de aller fleste tilfellene gir Forskningsrådet rammebevilgninger der prosjektansvarlig benytter deler av bevilgningen til finansiering av stipendiater og/eller postdok.

Tallene for 2011 er foreløpige da det ofte er et etterslep i registreringene av stipendiater i prosjektene som Forskningsrådet finansierer. Det forventes imidlertid en reell, svak, nedgang som følge av nedgangen i bevilgningene.

Tabell 9. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter. Antall årsverk og andel kvinner.

	2007	2008	2009	2010	2011
K	578,6	766,9	832,6	841,6	742,9
M	821,6	952,2	952,0	978,6	863,1
U	2,2	5,8	20,0	46,5	89,8
Sum	1 402,4	1 724,9	1 804,7	1 866,7	1 695,9
Kvinneandel	41%	44%	46%	45%	44%

Tabell 10. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter. Antall årsverk fordelt på fagområder.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2010	Endring 2007-2011
Humaniora	69,8	69,3	70,6	65,3	59,7	4 %	-14 %
Samfunnsvitenskap	195,1	231,2	251,8	259,9	263,7	16 %	35 %
Matematikk og naturvit	242,8	362,3	381,2	370,0	291,9	17 %	20 %
Teknologi	593,3	670,7	708,1	762,7	705,5	42 %	19 %
Medisinske fag	171,6	262,2	260,7	279,3	253,7	15 %	48 %
Landbruks- og fiskerifag	125,7	123,3	127,9	128,2	116,1	7 %	-8 %
Andre	4,0	5,8	4,3	1,3	5,3	0 %	33 %
Sum:	1 402,4	1 724,9	1 804,7	1 866,7	1 695,9	100 %	21 %

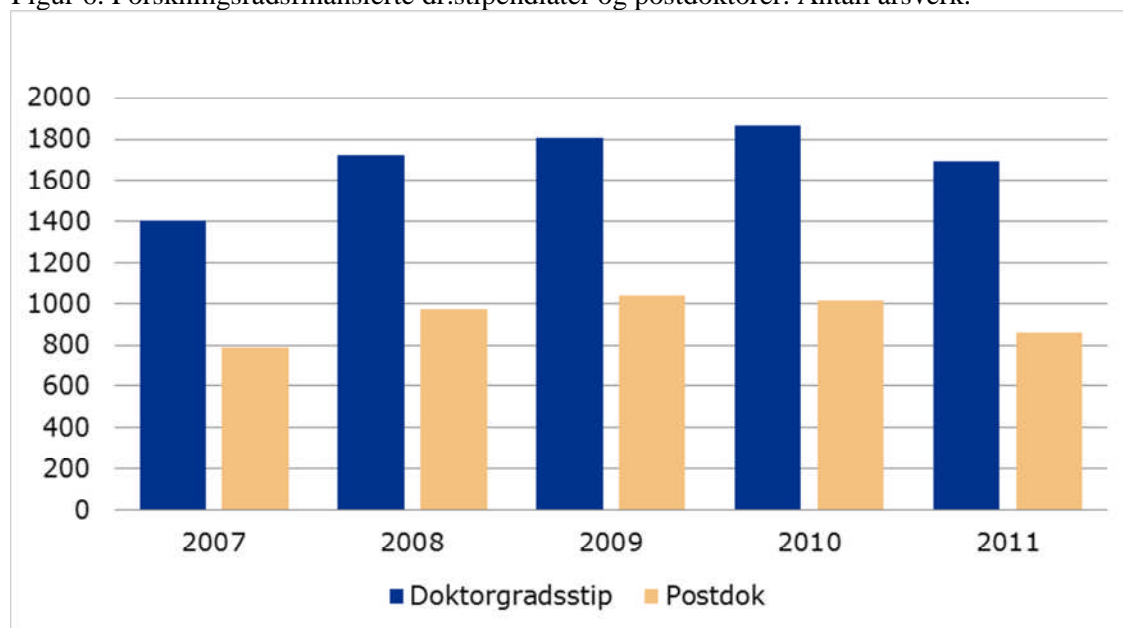
Tabell 11. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter. Antall årsverk og andel kvinner.

	2007	2008	2009	2010	2011
K	285,0	390,0	435,5	420,0	356,2
M	498,9	574,6	590,2	568,2	472,8
U	2,3	7,7	11,6	25,5	32,4
Sum	786,3	972,3	1 037,3	1 013,7	861,3
	36%	40%	42%	41%	41%

Tabell 12. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter. Antall årsverk fordelt på fagområder.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Humaniora	55,1	54,3	55,5	56,7	53,9	6 %	-2 %
Samfunnsvitenskap	61,6	72,8	83,6	86,1	78,5	9 %	27 %
Matematikk og naturvit	224,9	301,0	331,3	315,4	234,6	27 %	4 %
Teknologi	253,8	272,3	270,3	260,6	225,3	26 %	-11 %
Medisinske fag	118,8	210,3	223,5	224,1	196,3	23 %	65 %
Landbruks- og fiskerifag	72,1	61,7	73,1	70,8	72,7	8 %	1 %
Sum	786,3	972,3	1 037,3	1 013,7	861,3	100 %	10 %

Figur 6. Forskningsrådsfinansierte dr.stipendiater og postdoktorer. Antall årsverk.

Gjennom framdriftsrapportene fra prosjektene innhenter Forskningsrådet informasjon om dr.stipendiater og postdoktorer som er ansatt på prosjektene. Der rapporterer prosjektene blant annet antall månedsverk disse bidrar til prosjektet. Månedsverkene regnes om til årsverk (antall månedsverk/12). I enkelte tilfeller er det ikke registrert kjønn på doktorgradsstipendiatene, derfor er det registrert kjønn = U for noen av årsverkene.

Det vil alltid være et etterslep i registreringen av rekrutteringspersonalet noe som medfører at tallene kan endres noe, særlig siste år. Det forventes imidlertid en reell, svak, nedgang som følge av nedgangen i bevilgningene.

Merknader

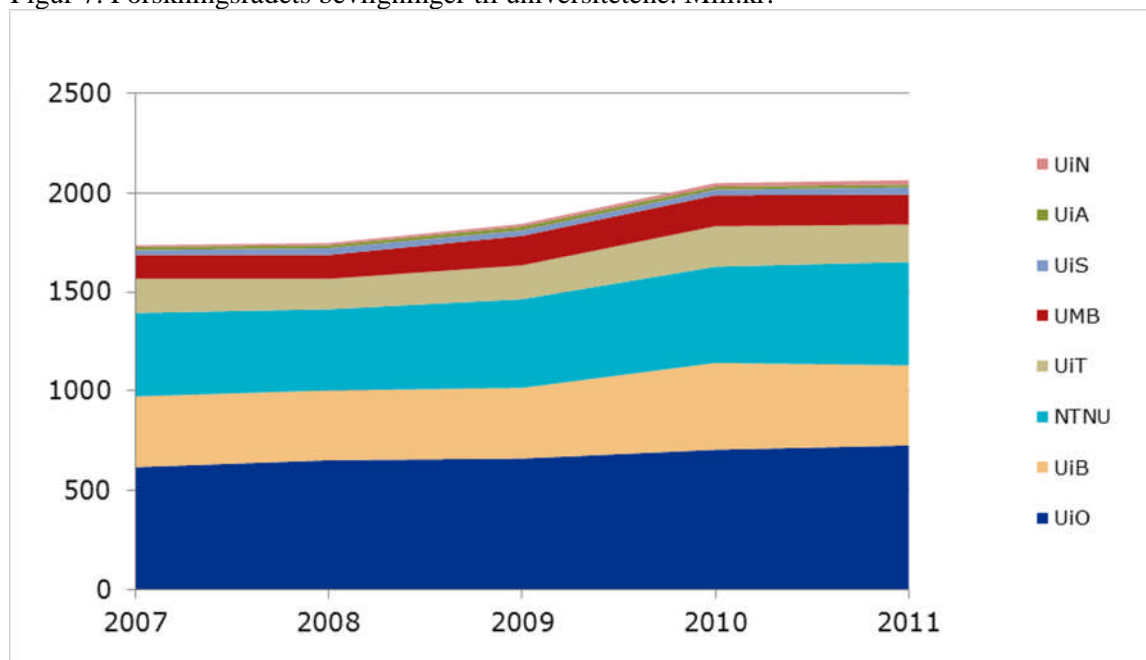
Tallene viser at 84 prosent av doktorgradsstipendiatene er knyttet til prosjekter innenfor MNT-fagene og medisin, tilsvarende andel for postdoktorene er 76 prosent. Dette har naturlig nok sammenheng med fagprofilen i Forskningsrådets bevilgninger, jf. kap 1.5 foran.

Tallene viser også at kvinneandelen i rekrutteringspersonalet i de Forskningsrådsfinansierte prosjektene har økt de siste årene noe som er sammenfallende med det nasjonal doktorgradsstatistikk viser for alle stipendiater i Norge.

2 Universitetene

Figur 1 viste at UoH- og Instituttsektoren er de to sektorene som mottar størst andel av bevilgningene fra Forskningsrådet. Naturlig nok utgjør universitetene den største gruppen i UoH-sektoren med de 4 breddeuniversitetene i spissen. I dette kapitlet presenteres tall for universitetene ekskl universitets-sykehusene, mens det i neste kapittel presenteres tall for statlige og vitenskapelige høyskoler. Instituttsektoren og Helseforetakene presenteres i egne kapitler.

Figur 7. Forskningsrådets bevilgninger til universitetene. Mill.kr.

Tabell 13. Forskningsrådets bevilgninger til universitetene. Mill. kr. pr universitet.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
UiO	617,6	652,4	660,7	705,0	726,1	35 %	18 %
UiB	355,1	351,1	355,4	437,4	404,4	20 %	14 %
NTNU	422,3	410,2	448,5	486,7	522,7	25 %	24 %
UiT	174,0	153,8	171,5	204,8	189,4	9 %	9 %
UMB	119,0	121,0	148,8	156,7	151,8	7 %	28 %
UiS	25,6	34,5	28,2	28,1	36,4	2 %	43 %
UiA	15,4	15,1	19,5	15,9	14,3	1 %	-7 %
UiN	8,8	10,5	13,0	17,0	21,7	1 %	145 %
	1 738,0	1 748,6	1 845,6	2 051,4	2 066,8	100 %	19 %

Merknader

Noe av veksten i bevilgningene til universitetene skyldes innføringen av senterordningene (SFF/SFI/FME). Bevilgningene fra disse virkemidlene til universitetene har økt til 318,2 mill. kr i 2011 fra 174,2 mill. kr i 2007. Universitetene har også tatt ut en stor del av veksten som har kommet i programmene. Den totale veksten i de Handlingsrettede programmene har vært på 51 prosent mens

bevilgningene til universitetene innenfor dette virkemidlet har økt med 65 prosent. Den samlede veksten i programmene har vært på 12 prosent mens veksten i bevilgningene til universitetene fra programmene har økt med 14 prosent.

Tabell 8 viste at de totale bevilgningene til Fri prosjektstøtte har økt med 19 prosent i perioden 2007-2011. Veksten i bevilgningene fra Fri prosjektstøtte til universitetene økte med 14 prosent i samme periode.

2.1 “Klima for forskning” – universitetenes andel av innsatsen knyttet til Forskningsmeldingens målområder

Tabell 14 Bevilgninger til universitetene fordelt på forskningsmeldingens målområder. Mill.kr.

	2010		2011	
	Totalinnsats	herav målrettet	Totalinnsats	herav målrettet
Høy kvalitet i forskningen	1 134,4	1 051,5	1 058,8	983,1
Et velfungerende forskningssystem	788,6	731,6	767,5	709,3
Internasjonalisering	628,4	144,4	670,1	152,1
Næringsrelevant forskning på strategiske områder	572,1	399,3	543,7	357,1
Bedre helse og helsetjenester	489,0	352,1	507,6	330,0
Globale utfordringer	388,9	290,6	415,3	330,6
Kunnskapsbasert næringsliv i hele landet	103,5	96,9	125,9	95,8
Effektiv utnyttelse av resultater og ressurser	147,7	5,2	125,4	4,9
Velferd og forskningsbasert profesjonsutøvelse	96,5	40,9	105,1	48,4

Tallene over baserer seg på merkinger av prosjekter som har universiteter som prosjektansvarlig. Prosjektene merkes med ett eller flere av Forskningsmeldingens målområder. Et prosjekt kan i sin helhet være rettet mot flere av målområdene, innsatsen kan derfor ikke summeres på tvers av målområdene.

Forskningsrådet skiller mellom målrettet innsats og totalinnsats. Den målrettede innsatsen er innsatsen innenfor programmer og aktiviteter som har som hovedformål å følge opp de enkelte prioriteringene. Totalinnsatsen omfatter både den målrettede innsatsen og innsats innenfor programmer og andre aktiviteter der hovedformålet er et annet, men hvor det likevel er slik at enkelte av prosjektene faller inn under målområdet.

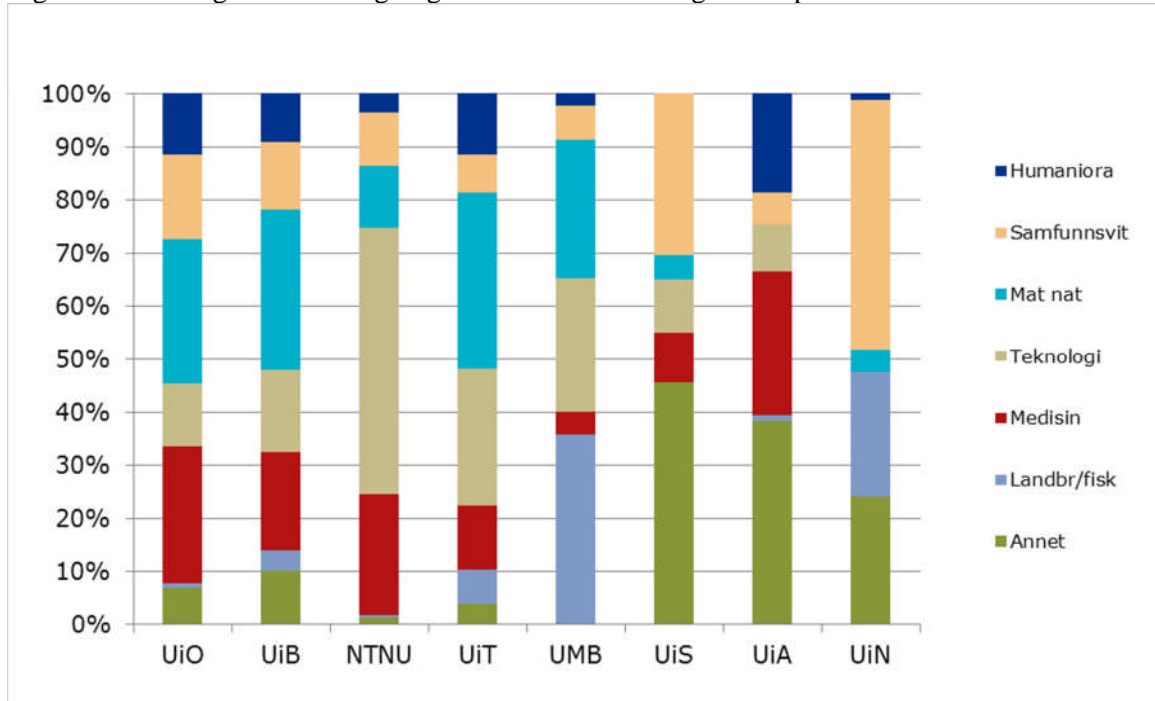
Merknader

Målområdene Høy kvalitet i forskningen og Et velfungerende forskningssystem retter seg mot virkemidler i Forskningsrådet som er spesielt relevante for universitetene som Sentre for Fremragende Forskning (SFF), Fri prosjektstøtte og Grunnforskningsprogrammer, og tabellen over viser også at bevilgningene til universitetene i stor grad er rettet seg mot de tverrgående målområdene i Forskningsmeldingen.

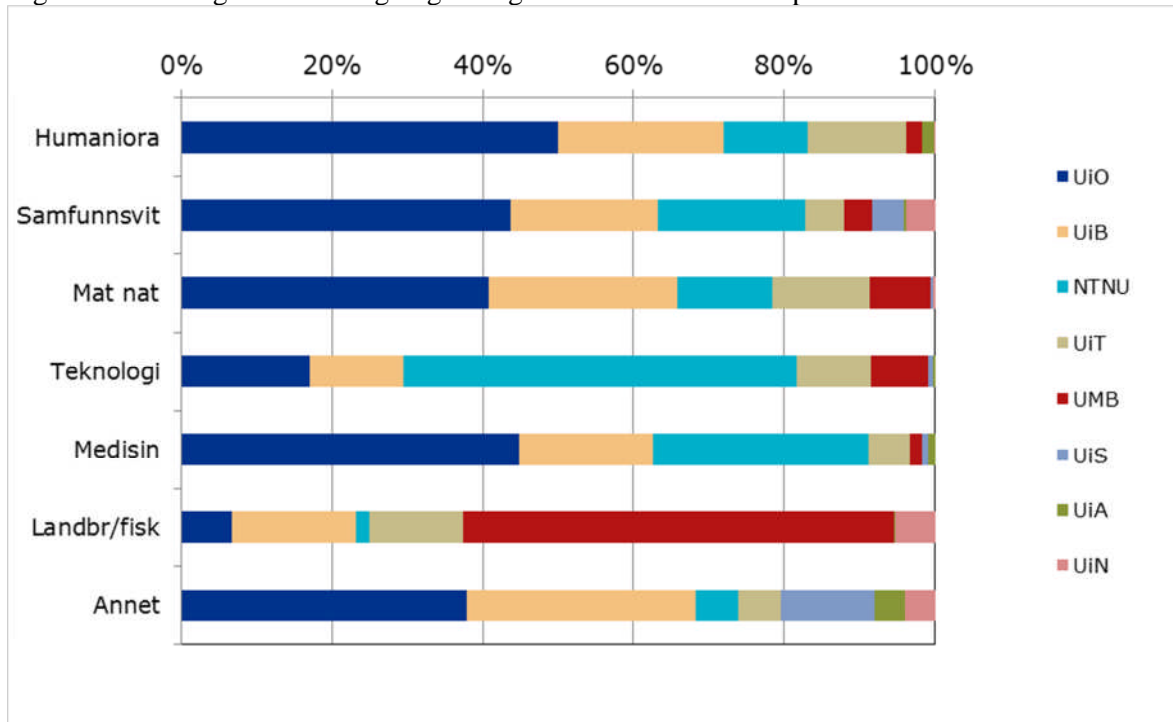
Tabellen viser også at den målrettede innsatsen utgjør en relativt liten andel av totalinnsatsen for noen av målområdene. Dette synliggjøres spesielt innenfor Internasjonalisering der den målrettede innsatsen i 2011 utgjorde 23 prosent av den totale innsatsen. Dette er uttrykk for at Forskningsrådets bevilgninger genererer FoU rettet mot Forskningsmeldingens målområder også utover de målrettede virkemidlene.

2.2 Fagområder

Figur 8. Forskningsrådets bevilgninger. Universitetenes fagområdeprofil. Prosent i 2011.

Figur 9. Forskningsrådets bevilgninger. Fagområdenes universitetsprofil. Prosent i 2011

Tabell 15. Forskningsrådets bevilgninger til universitetene fordelt på fagområder. Mill.kr i 2011.

	UiO	UiB	NTNU	UiT	UMB	UiS	UiA	UiN	Totalt
Humaniora	82,4	36,3	18,3	21,5	3,4	0,0	2,7	0,3	164,9
Samfunnsvit	116,2	52,1	52,4	13,8	9,8	11,1	0,9	10,2	266,5
Mat nat	198,3	122,1	61,6	63,0	39,6	1,7	0,0	0,9	487,0
Teknologi	85,4	63,0	262,2	48,8	38,2	3,6	1,3	0,0	502,5
Medisin	186,8	74,7	119,0	23,0	6,5	3,5	3,9	0,0	416,5
Landbr/fisk	6,4	15,6	1,7	11,8	54,4	0,0	0,2	5,1	95,0
Annet	50,6	40,5	7,4	7,6		16,6	5,5	5,3	133,4
	726,1	404,4	522,7	189,4	151,8	36,4	14,3	21,7	2 066,8

Tallene baserer seg på fagkodemerking av enkeltprosjekter med universitetene som prosjektansvarlig.

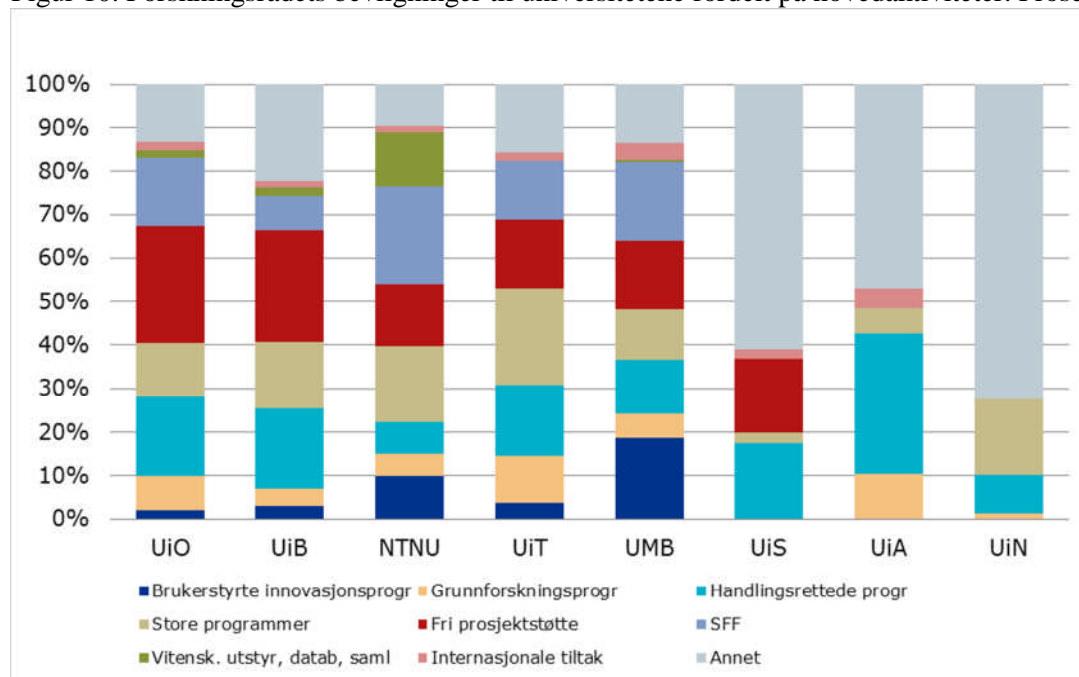
Merknader

Tabellene over gir et tydelig bilde av størrelsesforskjellene mellom universitetene, og det er klart at de største universitetene også mottar størst bevilgninger innenfor hvert fagområde. Figur 8 viser fagområdeprofilen til det enkelte universitet. Vi ser at de ulike universitetene har ulike tyngdepunkt.

Figur 9 viser de ulike institusjonenes andel av Forskningsrådets bevilgninger til universitetene innenfor hvert fagområde. UiO mottar størst andel av bevilgningene innenfor nesten alle fagområdene som følge av sin størrelse, men figuren viser også at UMB mottar over 50 prosent av bevilgningene til prosjekter innenfor landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin, og at både UiT og UiB mottar en større andel av disse bevilgningene enn det UiO gjør. Tilsvarende mottar UiO halvparten av bevilgningene til humaniora, over 40 prosent av bevilgningene til samfunnsvitenskap og nesten 50 prosent av bevilgningene til prosjekter innenfor medisin, mens NTNU mottar nærmere 50 prosent av bevilgningene til teknologi.

2.3 Virkemidler

Figur 10. Forskningsrådets bevilgninger til universitetene fordelt på hovedaktiviteter. Prosent i 2011.

Tabell 16. Forskningsrådets bevilgninger til universitetene fordelt på hovedaktiviteter. Mill.kr. i 2011.

	UiO	UiB	NTNU	UiT	UMB	UiS	UiA	UiN	Totalt
Brukerstyrte									
innovasjonsprogr	13,2	11,7	51,6	7,0	28,2	0,0	0,0	0,0	111,7
Grunnforskningsprogr	58,6	16,8	26,6	20,8	8,6	0,0	1,5	0,3	133,2
Handlingsrettede progr	131,9	74,6	38,6	30,8	18,8	6,4	4,6	1,9	307,6
Store programmer	90,8	61,9	90,4	42,0	17,6	0,8	0,8	3,8	308,1
Fri prosjektstøtte	193,8	103,2	75,1	29,8	23,8	6,2	-0,1	-0,1	431,8
SFF	114,4	32,8	117,8	25,8	27,5	0,0	0,0	0,0	318,2
Vitensk. utstyr, datab,									
saml	13,0	7,1	64,8	-0,2	0,9	0,0	0,0	0,0	85,7
Strategisk									
institusjonsstøtte	16,4	29,8	27,1	1,9	2,7	3,1	1,2	1,3	83,4
Særskilte									
forvaltningsoppdrag	51,9	43,3	6,9	8,5	14,6	17,2	5,6	5,3	153,3
Internasjonale tiltak	14,7	6,3	6,8	3,9	5,7	0,8	0,7	0,0	38,9
Annet	27,3	16,8	16,8	19,2	3,4	1,9	0,0	9,3	94,9
Sum	726,1	404,4	522,7	189,4	151,8	36,4	14,3	21,7	2 066,8

Forskningsrådet grupperer sine aktiviteter/programmer i ulike hovedaktiviteter (virkemidler). Figuren og tabellen viser hvordan prosjektene ved universitetene fordeler seg mellom de mest sentrale hovedaktiviteter.

Merknader

Figuren viser at universitetene henter midler fra et bredt spekter av virkemidler. Fri prosjektstøtte utgjør størst andel av UiOs Forskningsrådsfinansierte prosjektportefølje, mens Store programmer utgjør neststørst andel av NTNUs portefølje. Midler til internasjonale tiltak utgjør en relativt stor andel av bevilgningen til UMB og i UiA. Mens programmene utgjør om lag 40 prosent av bevilgningene til UiO, UiB og NTNU utgjør de over 50 prosent ved UiT og rett under 50 prosent ved UMB.

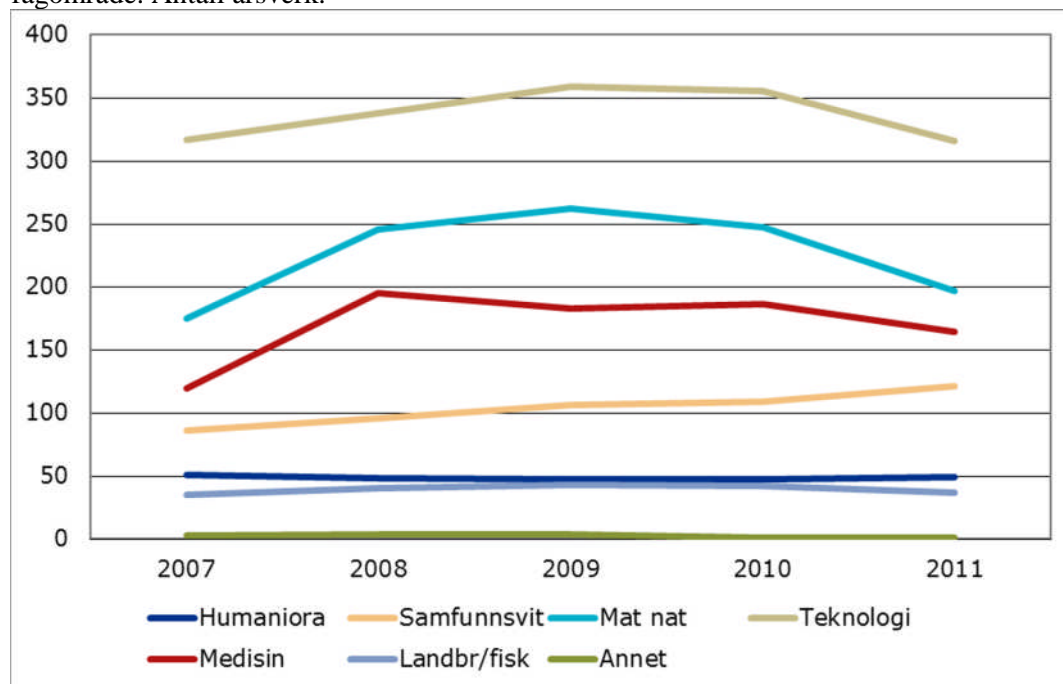
Kategorien Annet utgjør en stor andel av bevilgningene ved UiS, UiA og UiN. I tallene inkluderer denne kategorien blant annet bevilgninger fra Gaveforsterkningsordningen (en ordning der staten supplerer økonomiske gaver til forskningsformål med 25 prosent av det opprinnelige gavebeløpet) og fra ordningen med små driftsmidler (SMÅDRIFT). I tillegg har UiS en bevilgning fra YFF (Yngre fremragende forskere). Ved UiN utgjør bevilgninger fra satsingen Forskningsløft i Nord der målet er å styrke og videreutvikle forskningskompetansen i Nord-Norge innenfor arktisk teknologi og reiseliv, en stor andel av kategoriene Annet.

2.4 Rekruttering

Gjennom prosjektfinansieringen bidrar Forskningsrådet til rekruttering av forskerpersonale. Over 50 prosent av doktorgradsstipendiatene og 65 prosent av postdoktorstipendiatene som Forskningsrådet finansierer er i prosjekter ved universitetene.

Figur 11. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene pr fagområde. Antall årsverk.

Tabell 17. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene i 2011 fordelt på fagområder.

	UiO	UiB	NTNU	UiT	UMB	UiS	UiA	UiN	Totalt
Humaniora	13,9	13,5	6,2	13,6	0,8		0,6	0,3	48,8
Samfunnsvit	31,9	24,7	42,2	8,7	1,8	6,4	0,4	4,6	120,7
Mat nat	75,1	47,2	32,4	30,1	9,3	1,8		0,9	196,8
Teknologi	51,0	16,5	213,2	18,1	11,9	2,9	2,3		315,9
Medisin	89,7	13,9	46,5	9,9	3,1		1,3		159,5
Landbr/fisk	1,8	3,9	1,0	3,7	22,3			3,9	36,6
Annet		0,5							0,5
Sum	263,4	120,2	341,5	84,0	49,2	11,1	4,6	9,7	883,6

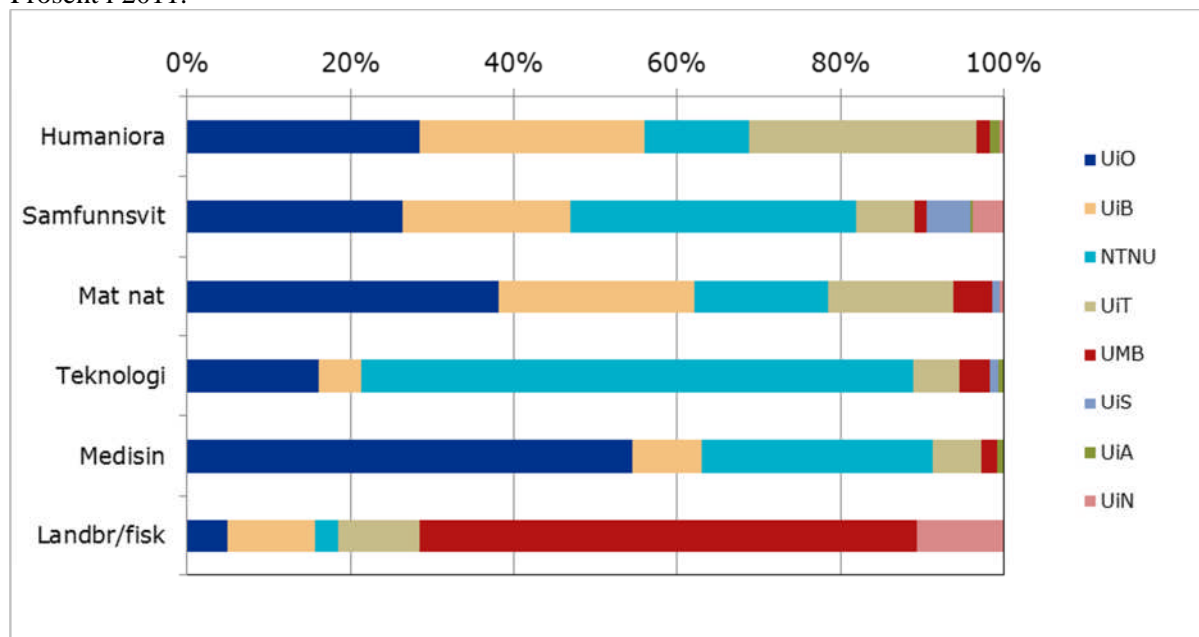
Merknader

Statistikken er basert på prosjektenes fagkodemerking. Etterslep i registreringen av rekrutteringspersonalet kan indikere en ikke reell nedgang i antallet årsverk, særlig siste år.

Figuren over viser utviklingen i antall årsverk finansiert av Forskningsrådet fordelt på de ulike fagområdene. Totalt antall årsverk doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene økte med 12 prosent i perioden 2007-2011. Den markerte veksten innenfor mat nat og medisin fra 2007 til 2008 har sammenheng med vekst i enkeltaktiviteter som er tunge innenfor disse fagområdene.

Tabellen viser hvordan det enkelte universitets doktorgradsstipendiater fordeler seg mellom de ulike fagområdene, denne fordelingen er naturlig nok sammenfallende med fagområdeprofilen i bevilgningene til universitetene, jf. figur 8 foran.

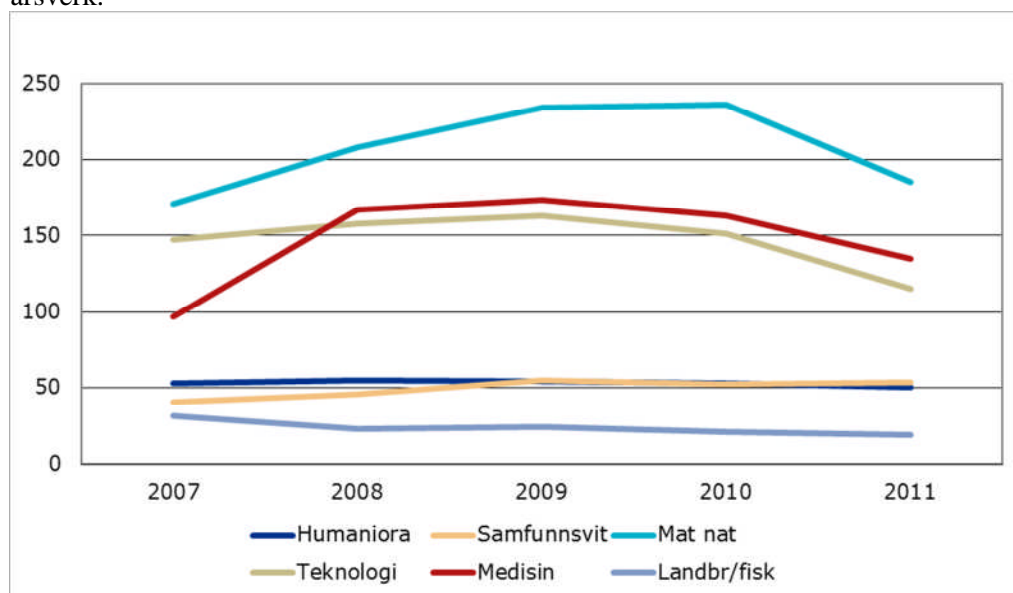
Figur 12. Forskningsrådsfinansierte doktorgradsstipendiater ved universitetene fordelt på fagområder. Prosent i 2011.

Merknader

Figuren viser hvordan universitetenes Forskningsrådsfinansierte doktorgradsstipendiater fordeler seg på de ulike fagområdene. Dette måles ved at årsverkene i hvert enkelt prosjekt knyttes til samme fagområde som prosjektet. Det er derfor naturlig at rekrutteringspersonalets fordeling på fagområder langt på vei følger det samme mønsteret som fagområdeprofilen for bevilgningene, men noen forskjeller er det: UiO har en mindre andel av doktorgradsstipendiatene innenfor humaniora enn det prosjektporteføljen skulle tilsi, tilsvarende gjelder for samfunnsvitenskap. På den annen side er det flere doktorgradsstipendiater innenfor fagområdet medisin enn det bevilgningene skulle tilsi. Tilsvarende har NTNU en større andel doktorgradsstipendiater innenfor samfunnsvitenskap enn det andelen av bevilgningene skulle tilsi.

Figur 13. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene pr fagområde. Antall årsverk.

Tabell 18. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene i 2011 fordelt på fagområder.

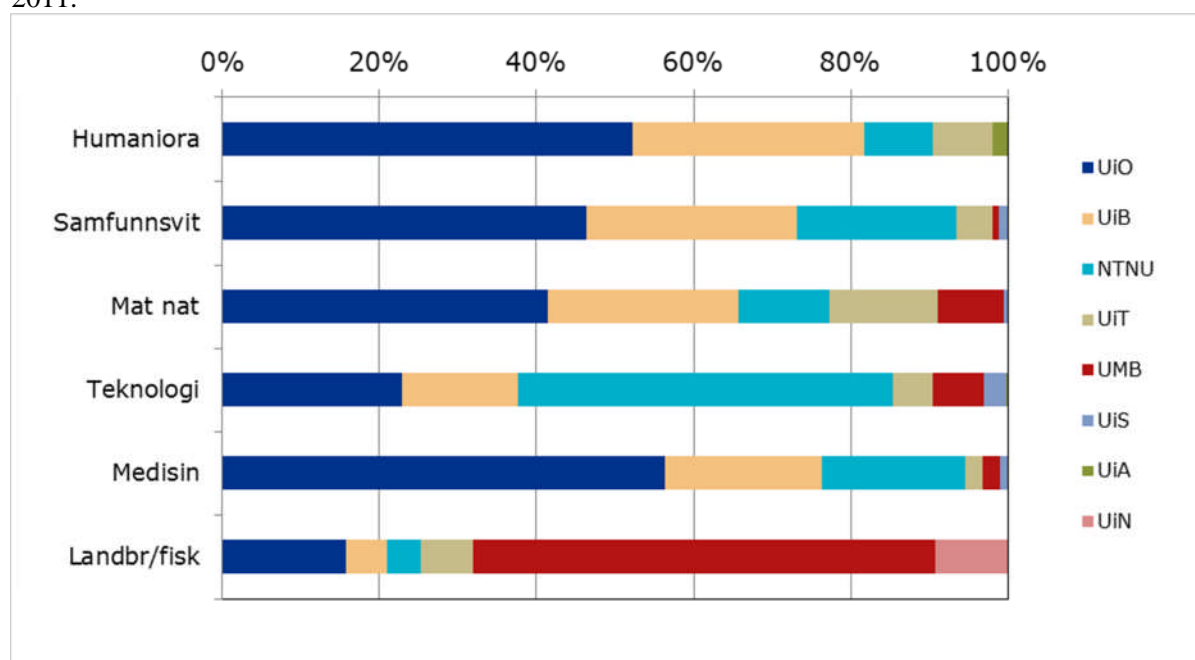
	UiO	UiB	NTNU	UiT	UMB	UiS	UiA	UiN	Totalt
Humaniora	26,5	14,9	4,5	3,8			1,0		50,7
Samfunnsvit	24,8	14,4	10,9	2,4	0,4	0,7			53,6
Mat nat	76,8	44,9	21,5	25,4	15,6	1,0			185,2
Teknologi	26,5	17,1	55,0	5,9	7,6	3,2	0,3		115,5
Medisin	76,1	26,8	24,7	3,0	2,9	1,4			135,0
Landbr/fisk	3,0	1,0	0,8	1,3	11,2			1,8	19,1
	233,8	119,1	117,4	41,8	37,8	6,3	1,3	1,8	559,0

Merknader

Etterslep i registreringen av rekrutteringspersonalet kan indikere en ikke reell nedgang i antallet årsverk, særlig siste år.

Det totale antallet postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved universitetene økte med 3 prosent i perioden 2007-2011.

Figur 14. Forskningsrådsfinansierte postdoktorer ved universitetene fordelt på fagområder. Prosent i 2011.

Merknader

Figuren viser hvordan universitetenes Forskningsrådsfinansierte postdoktorer fordeler seg på de ulike fagområdene. Dette måles ved at årsverkene i hvert enkelt prosjekt knyttes til samme fagområde som prosjektet. Også her følger fordelingen langt på vei det samme mønsteret som fagområdeprofilen for bevilgningene, men noen forskjeller er det: UiO har en større andel av postdoktorene innenfor medisin enn det prosjektporteføljen skulle tilsi. På den annen side er det færre postdoktorer innenfor fagområdene humaniora og samfunnsvitenskap enn det bevilgningene skulle tilsi. Tilsvarende har NTNU en større andel postdoktorer innenfor teknologi enn det andelen av bevilgningene skulle tilsi.

3 Statlige og øvrige høyskoler

Av de samlede bevilgningene fra Forskningsrådet til UoH-sektoren gikk nesten 8 prosent til Statlige og øvrige høyskoler. Tallene viser at bevilgningene har stagnert etter å ha hatt vekst i perioden 2007-2010. Nedgangen fra 2010 til 2011 skyldes først og fremst at satsinger rettet spesielt mot denne delen av UoH-sektoren ble avsluttet i 2010 (for eksempel SHP – Strategisk høyskoleprogram og PRAKSISFOU – Praksisrettet FoU for barnehage, grunnopplæring og lærerutdanning) og at man har et lavere aktivitetsnivå i påvente av at disse erstattes av nye tilsvarende satsinger.

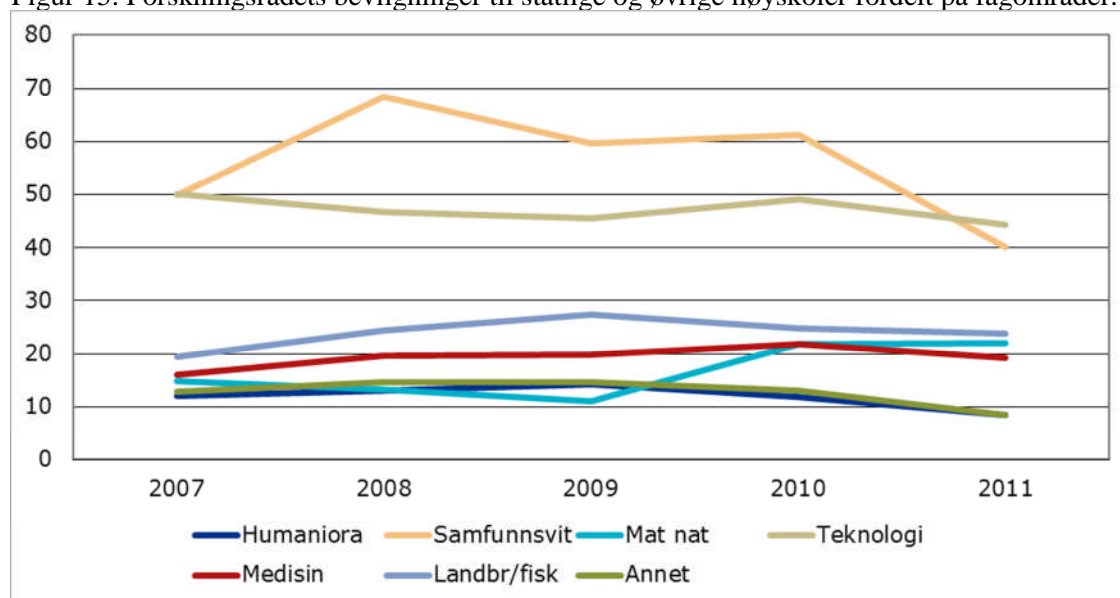
Tabell 19. Forskningsrådets bevilgninger til Statlige og vitenskapelige høyskoler. Mill.kr.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Statlige høyskoler	103,9	114,1	110,5	117,7	78,7	47 %	-24 %
Øvrige høyskoler	71,0	85,8	82,1	86,2	87,4	53 %	23 %
Totalt	174,9	199,9	192,6	204,0	166,1	100 %	-5 %

I kategorien øvrige høyskoler inngår private og vitenskapelige høyskoler, blant annet BI, Norges veterinærhøyskole og Norges handelshøyskole.

3.1 Fagområder

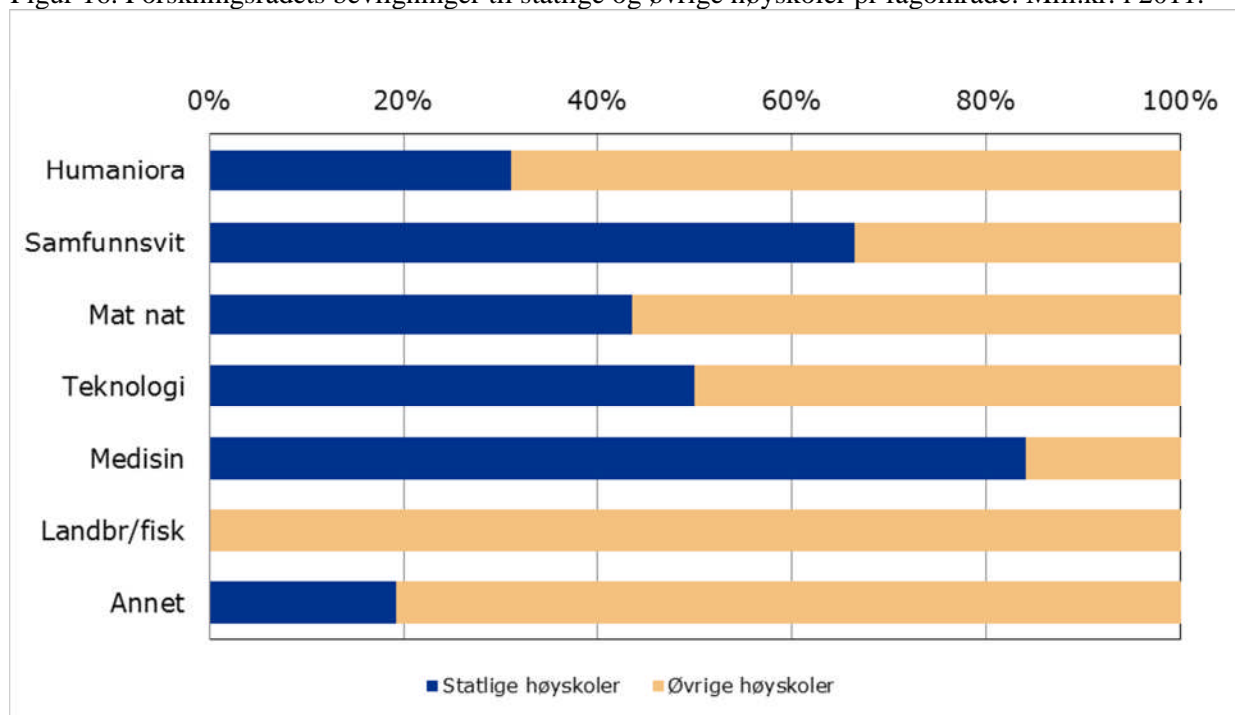
Figur 15. Forskningsrådets bevilgninger til statlige og øvrige høyskoler fordelt på fagområder. Mill.kr.

Merknader

Siden de totale bevilgningene til høyskolene er relativt små i utgangspunktet vil de variasjonene som skjer innenfor hvert fagområde fra år til år først og fremst har sammenheng med at enkeltprosjekter startes opp eller avsluttes.

Figur 16. Forskningsrådets bevilgninger til statlige og øvrige høyskoler pr fagområde. Mill.kr. i 2011.

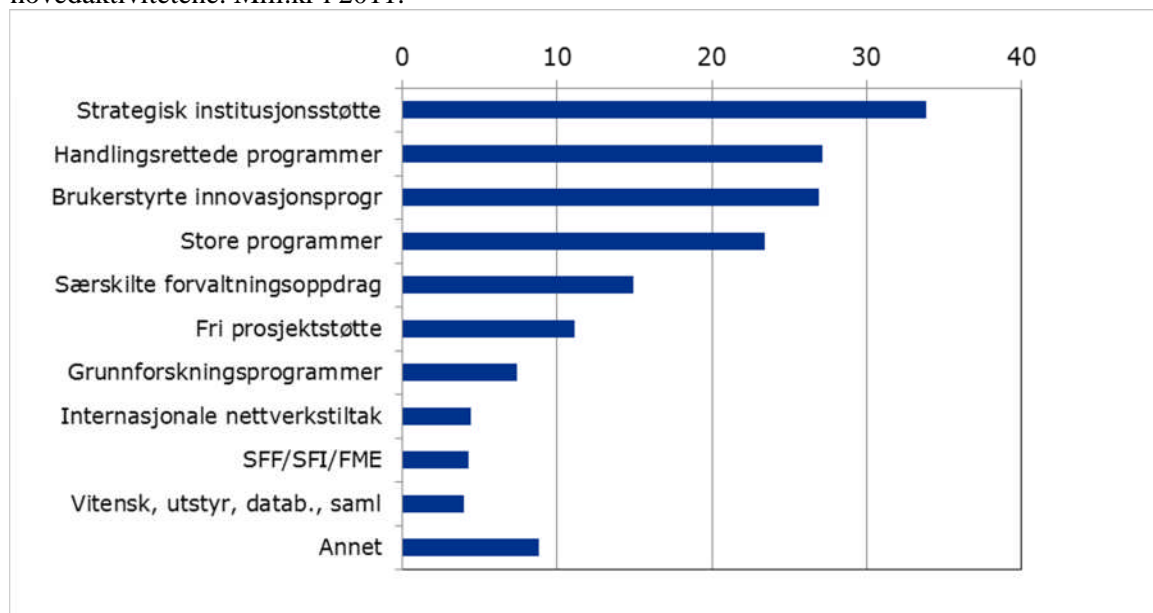

Merknader

Figuren viser at de statlige høyskolene dominerer flere av fagområdene, men innenfor Mat.nat er det først og fremst Universitetsstudiene på Svalbard og Veterinærhøyskolen som har prosjekter. Veterinærhøyskolen dominerer prosjektene innenfor Landbruks-, fiskeri- og veterinærfag, mens det først og fremst er Arkitektur- og designhøyskolen som har prosjekter innenfor humaniora.

3.2 Virkemidler

Figur 17. Forskningsrådets bevilgninger til statlige og øvrige høyskoler fordelt på de viktigste hovedaktivitetene. Mill.kr i 2011.

Merknader

Sammenlignet med 2010 har det vært en nedgang i bevilgningene fra programmene, særlig de Handlingsrettede programmene som PRAKSISFOU – Praksisrettet FoU for barnehage, grunnopplæring og lærerutdanning og i Grunnforskningsprogrammer.

Innenfor de Handlingsrettede programmene mottar høyskolene bevilgninger først og fremst fra programmene Praksisrettet utdanningsforskning og Helse- og omsorgstjenester. En stor andel av bevilgningene til høyskolene er fra Brukerstyrte innovasjonsprogrammer, og i tillegg til bevilgninger fra BIA mottar sektoren bevilgninger fra MAROFF (et innovasjonsprogram som støtter forskning og kunnskapsutvikling for innovasjon og miljøvennlig verdiskaping i de maritime næringer i Norge) og Matprogrammet (nærings- og forvaltningsrettet forskning i hele verdikjeden fra forbruker til primærproduksjon for landbruksbasert matproduksjon og sjømat).

3.3 Rekruttering

Tabell 20. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter i høyskolesektoren. Antall årsverk.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Statlige høyskoler	35,1	49,7	54,1	64,6	50,7	66 %	45 %
Øvrige høyskoler	25,8	26,6	28,8	33,0	26,5	34 %	3 %
Totalt	60,9	76,2	82,9	97,6	77,3	100 %	27 %

Tabell 21. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter i høyskolesektoren. Antall årsverk.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen	Endring 2007-2011
Statlige høyskoler	7,5	8,8	11,3	12,2	10,4	40 %	38 %
Øvrige høyskoler	15,3	16,3	21,1	22,0	15,5	60 %	2 %
Totalt	22,8	25,1	32,4	34,3	25,9	100 %	14 %

Merknader

Nesten 5 prosent av de forskningsrådsfinansierte doktorgradsstipendiatene og 3 prosent av postdoktorene i 2011 var i høyskolesektoren. De statlige høyskolene har hatt mer enn en dobling i antall årsverk doktorgradsstipendiater og postdoktorer finansiert av Forskningsrådet i perioden 2006-2010 og dette skyldes i stor grad SHP – Strategisk høyskoleprogram, men som tabellen viser reflekteres nedgangen i bevilgningene fra 2010 og 2011 i rekrutteringstallene.

4 Instituttsektoren

Forskningsrådet har et strategisk ansvar for instituttsektoren i norsk forskning som utøves både gjennom basisbevilgninger og prosjektbevilgninger. I de statlige retningslinjene for basisfinansiering av forskningsinstitutter er Forskningsrådets strategiske ansvar nærmere beskrevet og knyttet opp mot de ca. 50 forskningsinstituttene som får basisbevilgning gjennom Forskningsrådet. I 2009 ble det innført et nytt basisfinansieringssystem for forskningsinstituttene. Norges forskningsråd forvalter ordningen etter de regler som er fastlagt i de statlige retningslinjene. Den nye ordningen er todelt; den ene delen er en resultatbasert grunnbevilgning, den andre delen består av strategiske instituttsatsinger. Institutter som i hovedsak har forvaltningsrettede oppgaver er ikke omfattet av ordningen.

Tabell 22. Forskningsrådets bevilgninger til instituttsektoren fordelt på bevilgningstype. Mill.kr.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Prosjektbevilgninger	1 435,4	1 636,3	1 831,5	1 947,5	1 856,6	68 %	29 %
Basisbevilgninger	698,5	717,9	817,4	857,0	883,2	32 %	26 %
	2 133,9	2 354,2	2 648,8	2 804,5	2 739,8	100 %	28 %

Instituttene som mottar basisbevilgninger fra Forskningsrådet mottar i tillegg ordinære prosjektbevilgninger. Tabellen viser hvordan de samlede bevilgningene til instituttsektoren fordeler seg mellom prosjektbevilgninger og basisbevilgninger.

Forskningsinstituttene deles inn i forskjellige bevilgningsarenaer ut fra instituttens faglige hovedprofil. I gruppen Øvrige forskningsinstitutter finnes de instituttene som ikke er omfattet av ordningen for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter. Her inngår blant andre Forsvarets forskningsinstitutt, Havforskningsinstituttet, Nasjonalt folkehelseinstitutt og Meteorologisk institutt.

Tidligere har helseforetakene uten universitetstilknypning vært inkludert i instituttsektoren, i denne utgaven er disse skilt ut som en egen sektor – se kapittel 5.

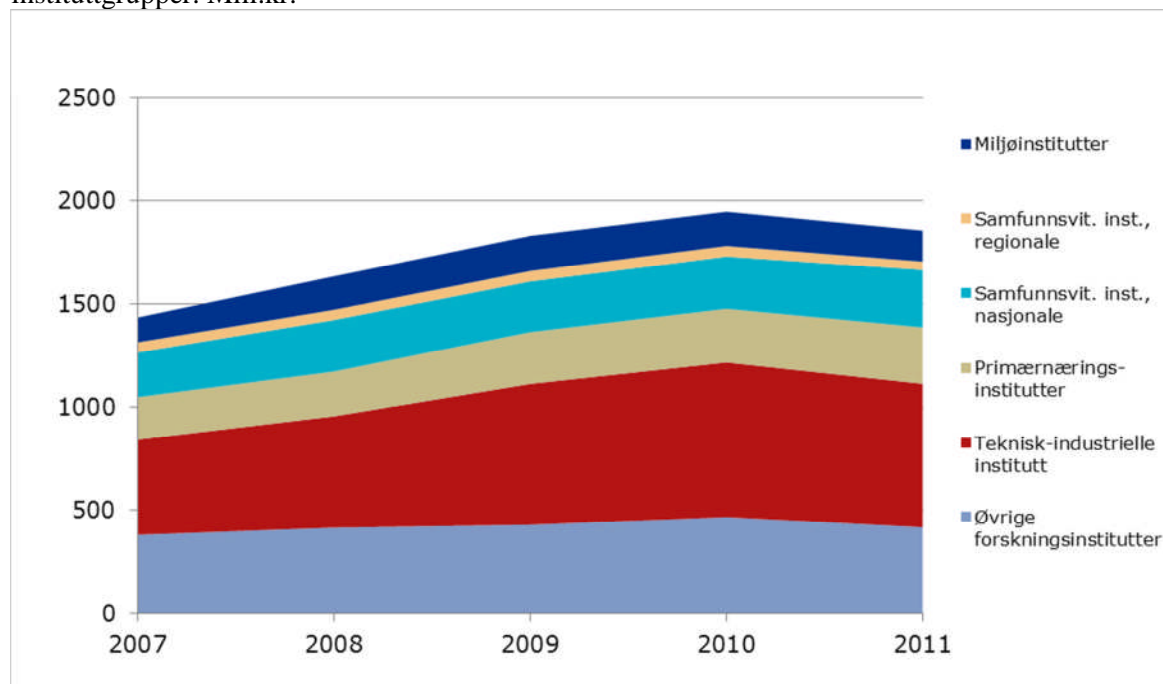
Merknader

I forbindelse med innføringen av nytt finansieringssystem for instituttsektoren fikk man en vekst i basisbevilgningene på 100 mill. kroner fra 2008 til 2009, og deler av dette innebar en reell vekst for sektoren. I perioden 2006-2010 har veksten i sektoren først og fremst kommet via økte prosjektbevilgninger.

I de påfølgende tabeller og figurer er basisbevilgningene holdt utenfor.

Figur 18. Forskningsrådets bevilgninger til instituttsektoren, ekskl. basisbevilgninger, fordelt på instituttgrupper. Mill.kr.

Tabell 23. Forskningsrådets bevilgninger til instituttene, ekskl. basisbevilgninger. Mill.kr.

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Miljøinstitutter	120,7	163,1	169,5	164,4	149,3	8 %	24 %
Samfunnsvit. inst., regionale	49,0	50,0	50,9	51,5	40,1	2 %	-18 %
Samfunnsvit. inst., nasjonale	215,9	249,9	246,8	253,5	280,1	15 %	30 %
Primærnæringsinstitutter	204,6	215,6	250,7	261,3	273,1	15 %	34 %
Teknisk-industrielle institutt	463,0	540,8	683,0	749,0	695,5	37 %	50 %
Øvrige forskningsinstitutter	382,2	416,8	430,7	467,9	418,6	23 %	10 %
	1 435,4	1 636,3	1 831,5	1 947,5	1 856,6	100 %	29 %

Merknader

Tabellen viser at det har vært en markert vekst i prosjektbevilgningene til de fleste instituttgruppene i perioden 2007-2011, men at det samlet har vært en nedgang fra 2010 til 2011. Nedgangen i bevilgningene fra 2010 til 2011 henger sammen med lavere prosjektvolum i flere aktiviteter og programmer som denne sektoren mottar bevilgninger fra. Dette skyldes i flere tilfeller en faseforskyving i aktivitetenes bevilgningsnivå fordi mange har praktisert overbevilgninger tidlig i aktivitetsperioden. I tillegg er det en del aktiviteter som skal avsluttes og som dermed reduserer prosjektbevilgningene som et ledd i utfasing av aktiviteten. Begge disse forholdene er særlig knyttet til satsinger relevante for MNT-fagene og gir seg utslag i nedgang i bevilgningene til instituttgruppene som er tunge innenfor disse fagområdene.

4.1 “Klima for forskning” – Instituttsektorens andel av innsatsen knyttet til Forskningsmeldingens målområder

Tabell 24 Bevilgninger til instituttene fordelt på forskningsmeldingens målområder, inkludert basisbevilgninger. Mill.kr.

	2010		2011	
	Total- innsats	herav målrettet	Total- innsats	herav målrettet
Et velfungerende forskningssystem	1 765,6	1 646,5	1 719,4	1 608,3
Næringsrelevant forskning på strategiske områder	1 206,8	757,5	1 188,8	731,4
Globale utfordringer	807,8	608,7	833,8	606,5
Høy kvalitet i forskningen	569,5	462,6	562,3	408,0
Kunnskapsbasert næringsliv i hele landet	200,8	173,4	194,0	169,3
Internasjonalisering	677,4	158,6	691,1	146,5
Velferd og forskningsbasert profesjonsutøvelse	228,1	92,4	248,5	105,9
Bedre helse og helsetjenester	183,9	129,2	160,8	105,1
Effektiv utnyttelse av resultater og ressurser	127,1	33,0	108,4	24,7

Tallene over baserer seg på merkinger av prosjekter som har institusjoner i instituttsektoren som prosjektansvarlig. Prosjektene merkes med ett eller flere av Forskningsmeldingens målområder, og et prosjekt kan i sin helhet være rettet mot flere av målområdene. Innsatsen kan derfor ikke summeres på tvers av målområdene.

Forskningsrådet skiller mellom målrettet innsats og totalinnsats. Den målrettede innsatsen er innsatsen innenfor programmer og aktiviteter som har som hovedformål å følge opp de enkelte prioriteringene. Totalinnsatsen omfatter både den målrettede innsatsen og innsats innenfor programmer og andre aktiviteter der hovedformålet er et annet, men hvor det likevel er slik at enkelte av prosjektene faller inn under målområdet.

Merknader

Bevilgningene til instituttsektoren er spesielt relevante for målområdet Et velfungerende forskningssystem. Alle sentersatsingene, i tillegg til basisbevilgninger og strategisk institusjonsstøtte faller innenfor dette målområdet og derfor er det naturlig at dette står sentralt i instituttsektoren. Også Store programmer inngår i dette målområdet og 25 prosent av bevilgningene til instituttsektoren går via disse.

4.2 Fagområder

Tabell 25. Forskningsrådets bevilgninger til instituttsektoren, ekskl. basisbevilgninger, per instituttgruppe. Mill.kr i 2011.

	Miljø- institutter	Samf.vit. inst., regionale	Samf.vit. inst., nasjonale	Primær- nærings- institutter	Teknisk- industrielle institutter	Øvrige forsknings- institutter	Totalt
Humaniora	2,9	1,1		2,6	2,7		9,3
Samfunnsvit	54,3	3,8	43,2	59,1	197,6	14,4	372,4
Mat nat	70,5	16,1	141,4	187,2	12,3	4,4	431,9
Teknologi	13,0	21,6	504,7	40,2	23,8	15,1	618,4
Medisin	2,9	6,0	1,1	72,9	23,2		106,1
Landbr/fisk	4,1	223,2	3,1	53,4	6,2	6,1	296,1
Annet	1,7	1,3	1,9	3,1	14,4		22,4
	149,3	273,1	695,5	418,6	280,1	40,1	1 856,7

Fagområdeprofilen baserer seg fagkodemerkingen av prosjekter med institusjoner i Instituttsektoren som prosjektansvarlig.

Merknader

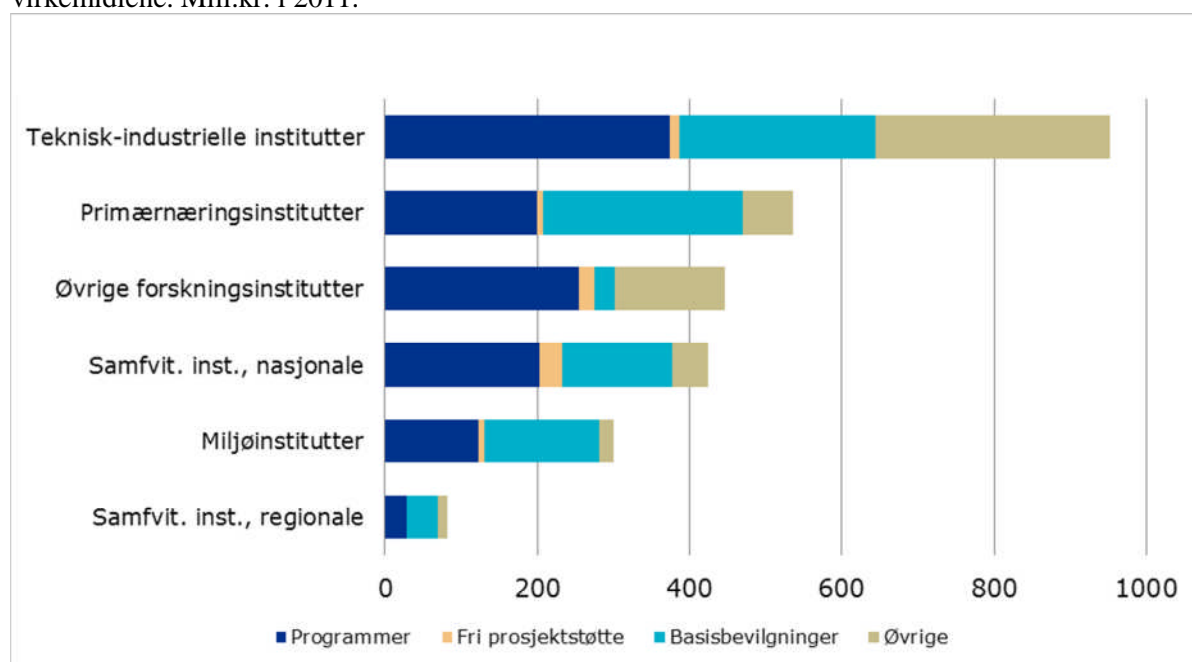
Naturlig nok ligger fagområdeprofilen tett opp til det som er instituttene faglige hovedprofil, men oversikten gir også bilde av graden av tverrfaglighet i de forskjellige gruppene. Den store bevilgningen innenfor teknologi til de Regionale samfunnsvitenskapelige instituttene kommer fra VRI – Virkemiddel for regional innovasjon som skal fremme innovasjon, kunnskapsutvikling og verdiskaping gjennom regional samhandling og en forsterket FoU-innsats i og for regionene.

4.3 Virkemidler

Tabell 26. Forskningsrådets bevilgninger til instituttsektoren, ekskl. basisbevilgninger, per instituttgruppe. Mill.kr i 2011.

	Miljø- inst.	Samfvit. inst., regionale	Samfvit. inst., nasjonale	Primær- nærings- inst.	Teknisk- industrielle inst.	Øvrige forsknings- inst.	Totalt
Brukerstyrte innovasjonsprogr	8,0	19,5	9,3	122,4	135,5	21,0	315,7
Grunnforsknings- programmer	7,0	9,1	1,3	0,0	1,2	8,0	26,6
Handlingsrettede programmer	69,8	143,3	16,0	7,5	26,0	125,9	388,5
Store programmer	37,4	30,2	1,1	70,1	211,3	98,8	448,9
Fri prosjektstøtte	8,1	29,9	0,0	7,5	12,9	20,9	79,3
Internasjonale tiltak	9,4	5,9	1,1	4,9	31,2	19,0	71,5
Strategisk institusjonsstøtte	0,0	0,8				58,7	59,5
SFF/SFI/FME	4,0	12,5	0,0	11,8	172,9	34,8	236,0
Vitensk., utstyr, datab., saml	4,3	2,5	0,0	-2,8	6,5	7,7	18,2
Andre infrastruktur- tiltak				9,8	86,5		96,3
Systemtiltak		2,5	8,4	0,0	11,2		22,1
Særskilte forvaltningsoppdrag		1,1	1,4	42,0	-0,1	0,8	45,2
Andre	1,3	22,9	1,6	0,0	0,3	22,9	49,0
	149,3	280,2	40,2	273,2	695,4	418,5	1 856,8

Figur 19. Forskningsrådets bevilgninger til instituttsektoren per instituttgruppe fordelt på de viktigste virkemidlene. Mill.kr. i 2011.

Figuren viser virkemiddelprofilen for de ulike instituttgruppene. Her er basisbevilgningene inkludert for å synliggjøre deres andel av den totale forskningsrådsfinansieringen.

Kategorier Øvrige inkluderer bevilgninger til instituttsektoren gjennom SFI- og FME-ordningene, i tillegg til Forskningsrådets bevilgning til Halden prosjektet /OECD Halden Reactor Project/andre nukleære prosjekter) og IFEs virksomhet på Kjeller, som utgjør et betydelig beløp.

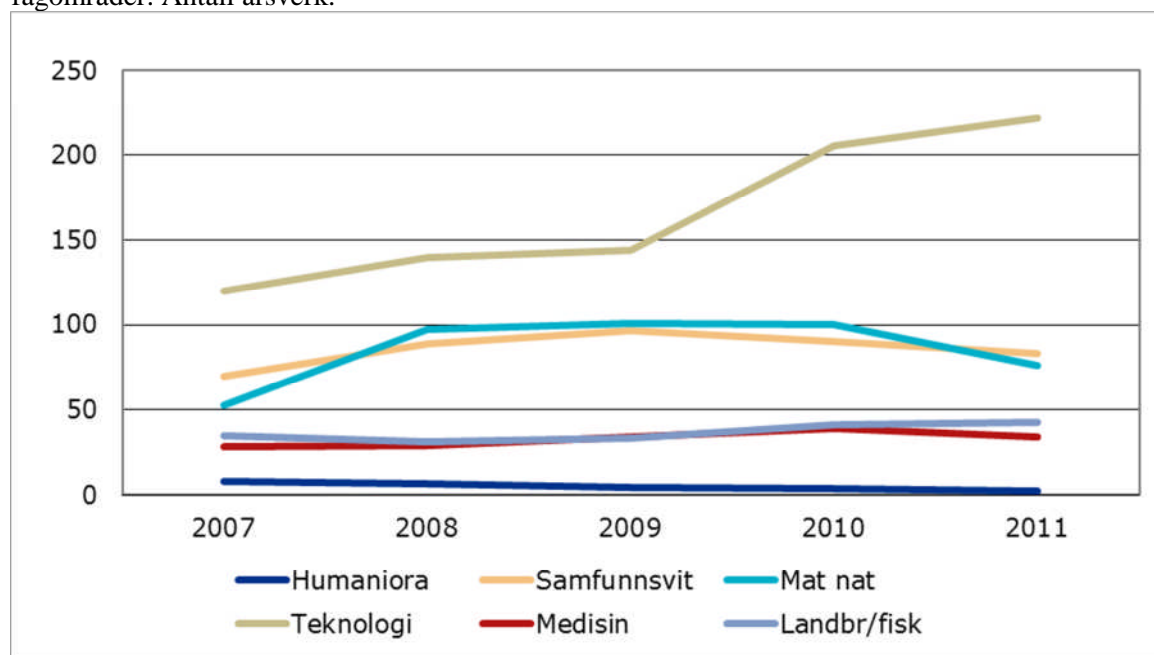
Merknader

Tabellen viser at de ulike instituttgruppene mottar bevilgninger fra forskjellige virkemidler, og at dette avhenger av deres faglige tyngdepunkt. SIMULA-senteret mottar sin basisbevilgning fra Forskningsrådet gjennom virkemiddelet Strategisk institusjonsstøtte.

Figuren viser hvor stor andel de ulike kategoriene utgjør av de totale bevilgningene til instituttsektoren. I kategorien Øvrige inngår blant annet bevilgninger til SFF/SFI/FME, prosjektetableringsstøtte og infrastrukturtiltak.

4.4 Rekruttering

Figur 20. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter i instituttsektoren fordelt på fagområder. Antall årsverk.

Tabell 27. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter i instituttsektoren fordelt på fagområder. Antall årsverk i 2011.

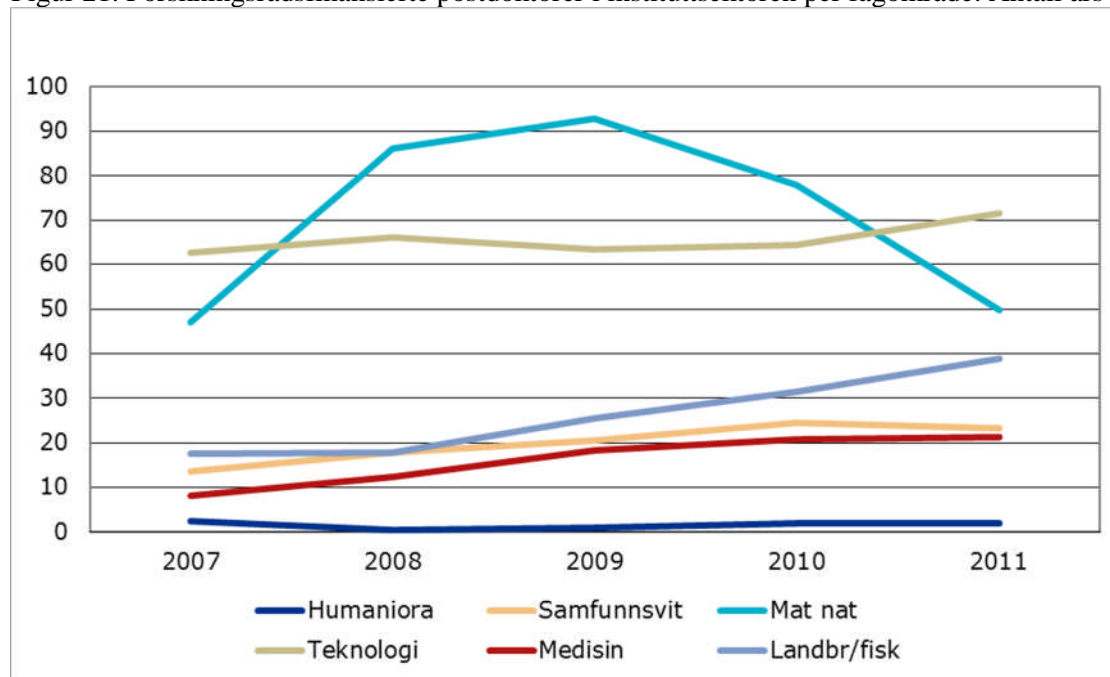
	Miljø- inst.	Samfvit. inst., regionale	Samfvit. inst., nasjonale	Primær- nærings- inst.	Teknisk- industrielle inst.	Øvrige forsknings- inst.	Totalt
Humaniora	2,0					0,3	2,3
Samfunnsvit	9,7	38,7	2,9	0,8	22,6	8,9	83,6
Mat nat	12,5	3,8		3,8	15,6	40,8	76,5
Teknologi	2,1	3,6	2,0	10,6	188,5	15,0	221,8
Medisin	2,0	4,7		1,3		26,1	34,1
Landbr/fisk			1,2	32,3		9,7	43,2
	28,2	50,7	6,1	48,6	226,7	100,7	461,0

Merknader

Nesten 30 prosent av det totale antallet doktorgradsstipendiater finansiert av Forskningsrådet var finansiert gjennom prosjekter i instituttsektoren i 2011. Nesten 45 prosent av disse var knyttet til de teknisk-industrielle instituttene, 11 prosent var knyttet til primærnæringsinstituttene og 11 prosent var knyttet til de nasjonale samfunnsvitenskapelige instituttene. Fagområdetilhørigheten baserer seg på prosjektets fagmerking, og som tabellen viser er stipendiatenes fagtilhørighet sterkt knyttet til instituttgruppens faglige hovedprofil.

Veksten i antall årsverk innenfor teknologi fra 2009 til 2011 har skjedd særlig i prosjekter med bevilgning fra BIA – Brukerstyrt innovasjonsarena, CLIMIT – Miljøvennlig gasskraftteknologi og Forskningsentre for miljøvennlig energi (FME).

Figur 21. Forskningsrådsfinansierte postdoktorer i instituttsektoren per fagområde. Antall årsverk.

Tabell 28. Forskningsrådsfinansierte postdoktorer i instituttsektoren fordelt på fagområder. Antall årsverk i 2010.

	Miljø- inst	Samfvit. inst., regionale	Samfvit. inst., nasjonale	Primær- nærings- inst	Teknisk- industrielle inst	Øvrige forsknings- inst	Totalt
Humaniora			1,0			1,0	2,0
Samfunnsvit	2,6		16,5		3,2	1,2	23,5
Mat nat	14,8		1,0	1,8	4,6	27,7	49,9
Teknologi	2,8		1,4	2,7	56,5	8,0	71,4
Medisin			2,2	0,7		18,5	21,4
Landbr/fisk	0,8		0,6	29,8		7,8	39,0
	21,0	0,0	22,7	35,0	64,3	64,2	207,2

Merknader

Samlet finansierte Forskningsrådet 207,2 årsverk postdoktorer i instituttsektoren i 2011. Tabellen og figuren viser hvordan disse fordelte seg mellom fagområdene og hvordan utviklingen har vært over tid. Tallene viser at postdoktorene først og fremst var tilknyttet de Teknisk-industrielle instituttene og gruppen Øvrige institutter.

Nedgang i antall årsverk fra 2010 til 2011 skyldes delvis etterslep i registreringen av rekrutteringspersonalet i Forskningsrådets systemer, men nedgangen innenfor mat.nat kan spores tilbake til at en del postdoktorer var knyttet til Det internasjonale polaråret (IPY) som ble avsluttet i 2010 og NORKLIMA – Klimaendringer og konsekvenser for Norge, som nå er faset ut.

5 Helseforetakene

Helseforetakene har tidligere vært inkludert delvis i tallene for UoH-sektoren (universitetssykehusene) og delvis i tallene for instituttsektoren (helseforetak uten universitetstilknytning). I denne utgaven av Forskningsrådet i tall er Helseforetakene skilt ut som en egen sektor.

Forskningsrådet er kjent med at universitetssykehusene har ulik praksis når de søker om støtte fra Forskningsrådet. Noen oppgir konsekvent medisinsk fakultet ved institusjonen som prosjektansvarlig, andre har ingen omforent praksis for dette. Det betyr at tallene ikke nødvendigvis viser totaliteten og at det er vanskelig å sammenligne de ulike helseforetakene med hverandre.

Tallene nedenfor viser derfor, med unntak av den første tabellen, bevilgninger til helseforetakene samlet i perioden 2007-2011.

Tabell 29. Forskningsrådets bevilgninger til Helseforetakene (mill.kr)

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Universitetssykehusene	85,8	100,4	105,1	110,5	110,7	90 %	29 %
Helseforetak uten univ.tilknytning	1,8	6,9	14,9	14,3	12,5	10 %	598 %
	87,6	107,4	120,0	124,7	123,2	100 %	41 %

Tabellen viser Forskningsrådets bevilgninger til helseforetakene fordelt på universitetssykehusene og øvrige helseforetak. Tallene viser at det i hovedsak er universitetssykehusene som mottar bevilgninger fra Forskningsrådet.

Merknader

Det har vært en markert vekst i bevilgningene til helseforetakene uten universitetstilknytning i perioden 2007-2011, men omfanget er fortsatt beskjedent. Halvparten av bevilgningene til disse kommer fra programmet STAMCELLER – Stamcelleforskning som startet opp i 2008 og dette er noe av forklaringen på veksten fra 2007-2008. I tillegg mottar helseforetakene uten universitetstilknytning bevilgninger fra programmene PSYKISK – Psykisk helse og TJENESTER – Helse og omsorgstjenester.

5.1 Fagområder

Tabell 30. Forskningsrådets bevilgninger til Helseforetakene fordelt på fagområder (mill.kr)

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Humaniora	0,0		0,4		0,8	1 %	
Samfunnsvit	0,2	1,5	4,1	5,4	5,9	5 %	3866 %
Mat nat	4,2	6,7	6,9	8,0	5,7	5 %	34 %
Teknologi	36,1	28,9	26,4	22,8	22,7	18 %	-37 %
Medisin	44,7	70,5	84,2	88,6	87,7	71 %	96 %
Landbr/fisk					0,4	0 %	
Annet	2,3	-0,2	-1,9			0 %	
	87,6	107,4	120,0	124,7	123,2	100 %	41 %

Medisin er naturlig nok det dominerende fagområdet i Forskningsrådets bevilgninger til Helseforetakene. Bevilgninger til samfunnsvitenskapelige prosjekter er først og fremst knyttet til programmene IT-FUNK – IT for funksjonshemmede og PSYKISK – psykisk helse.

Merknader

Nedgangen i teknologiprojekter henger sammen med utfasingen av det store programmet FUGE – Funksjonell genomforskning.

5.2 Virkemidler

Tabell 31. Forskningsrådets bevilgninger til helseforetakene fordelt på virkemidler (mill.kr)

	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Brukerstyrte innovasjonsprogr	0,9	0,8	1,4	1,5	2,1	2 %	137 %
Grunnforskningsprogrammer	8,1	11,3	19,2	14,8	17,1	14 %	110 %
Handlingsrettede programmer	18,3	19,2	24,3	35,1	34,3	28 %	87 %
Store programmer	18,0	24,1	22,3	23,3	15,0	12 %	-16 %
Fri prosjektstøtte	14,5	19,2	24,3	24,0	24,6	20 %	70 %
SFF/SFI/FME	12,8	24,1	21,8	20,8	23,7	19 %	86 %
Vitensk, utstyr, datab., saml	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0 %	
Internasjonale tiltak	2,0	2,2	0,9	0,7	1,9	2 %	-2 %
Andre	13,1	6,3	5,7	4,4	4,6	4 %	-65 %
	87,6	107,4	120,0	124,7	123,2	100 %	41 %

Tabellene viser hvordan Forskningsrådets bevilgninger til helseforetakene fordeler seg på de ulike virkemidlene. Det er de handlingsrettede programmene som står for den største andelen av bevilgningene til helseforetakene. De største bevilgningene innenfor denne gruppen er knyttet til programmene KREFTSATS - Særutlysning kreftmidler og TJENESTER – Helse og omsorgstjenester. Også bevilgninger fra Fri prosjektstøtte utgjør en stor del av bevilgningene til helseforetakene.

Merknader

Veksten i bevilgninger fra Grunnforskningsprogrammer er knyttet til programmet STAMCELLER – Stamcelleforskning som startet opp i 2008. Nedgangen i Store programmer henger sammen med utfasingen av FUGE – Funksjonell genomforskning, men samtidig har det vært en markert vekst i bevilgningene fra det store programmet VERDIKT – Kjernekompetanse og verdiskapning IKT.

5.3 Rekruttering

Doktorgradsstipendiater ved helseforetakene utgjør om lag 3 prosent av det totale antallet årsverk doktorgradsstipendiater som Forskningsrådet finansierer, mens postdokene utgjør 6 prosent.

Tabell 32. Doktorgradsstipendiater i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved helseforetakene (antall årsverk)

	2007	2008	2009	2010	2011
Samfunnsvit	0,5	1,6	2,3	4,0	3,4
Mat nat	1,8	2,0	4,8	2,7	1,4
Teknologi	12,3	15,7	22,3	19,1	17,1
Medisin	18,9	27,9	34,9	34,6	36,4
Landbr/fisk					0,6
	33,6	47,2	64,3	60,4	58,8

Den store andelen doktorgradsstipendiater innenfor teknologiprojekter i helseforetakene henger sammen med bevilgninger fra de store programmene FUGE – Funksjonell genomforskning og VERDIKT – Kjernekompetanse og verdiskapning IKT. I tillegg er det mange stipendiater som er tilknyttet SFI-en Tromsø Telemedicine Laboratory ved Universitetssykehuset i Nord-Norge.

Postdokene er i all hovedsak representert i medisinprosjekter, og de som er knyttet til teknologiprojekter har bevilgning først og fremst fra VERDIKT-programmet.

Tabell 33. Postdoktorer i Forskningsrådsfinansierte prosjekter ved helseforetakene (antall årsverk)

	2007	2008	2009	2010	2011
Samfunnsvit	0,5				
Mat nat	1,7	2,9	4,8	4,1	2,2
Teknologi	6,7	6,7	7,8	7,2	7,5
Medisin	11,3	30,3	38,1	43,5	41,2
	20,1	40,0	50,6	54,8	50,9

6 Næringslivet

I 2011 var 14 prosent av bevilgningene fra Forskningsrådet rettet mot prosjektet med bedrifter som prosjektansvarlig.

Tabell 34. Forskningsrådets bevilgninger til næringslivet. Mill. kr.

	2007	2008	2009	2010	2011
Bevilgninger (mill.kr)	873,2	1 001,5	1 098,9	992,5	916,4
Dr.stipendiater (antall årsverk)	102,3	150,6	177,3	195,9	201,4
Postdok (antall årsverk)	27,9	44,3	37,5	38,7	34,0

Merknader

Tabellen viser at bevilgningene til prosjekter i Næringslivet har økt med nesten 5 prosent i perioden 2007-2011, og at økningen i antall rekrutteringsstillinger er mer enn doblet. Teknologi er det dominerende fagområdet i disse prosjektene.

Tallene viser en nedgang i bevilgningene fra 2010 til 2011 samtidig som det har vært en vekst i antall doktorgradsstipendiater i samme periode. Veksten i antall årsverk doktorgradsstipendiater henger sammen med satsingen Nærings-ph.d som er en treårig forskerutdanning der kandidaten tar en doktorgrad samtidig som vedkommende er ansatt i bedriften. Ordningen hadde første ordinære driftsår i 2009 og antallet stipendiater har økt jevnt gjennom perioden.

Nedgangen i bevilgningene henger sammen med, som nevnt tidligere, lavere aktivitetsnivå i enkelte programmer og aktiviteter i 2011 sammenlignet med 2010.

6.1 Næringsområder

Tabell 35. Bevilgninger til næringslivet fordelt på næringsområder. Mill.kr.

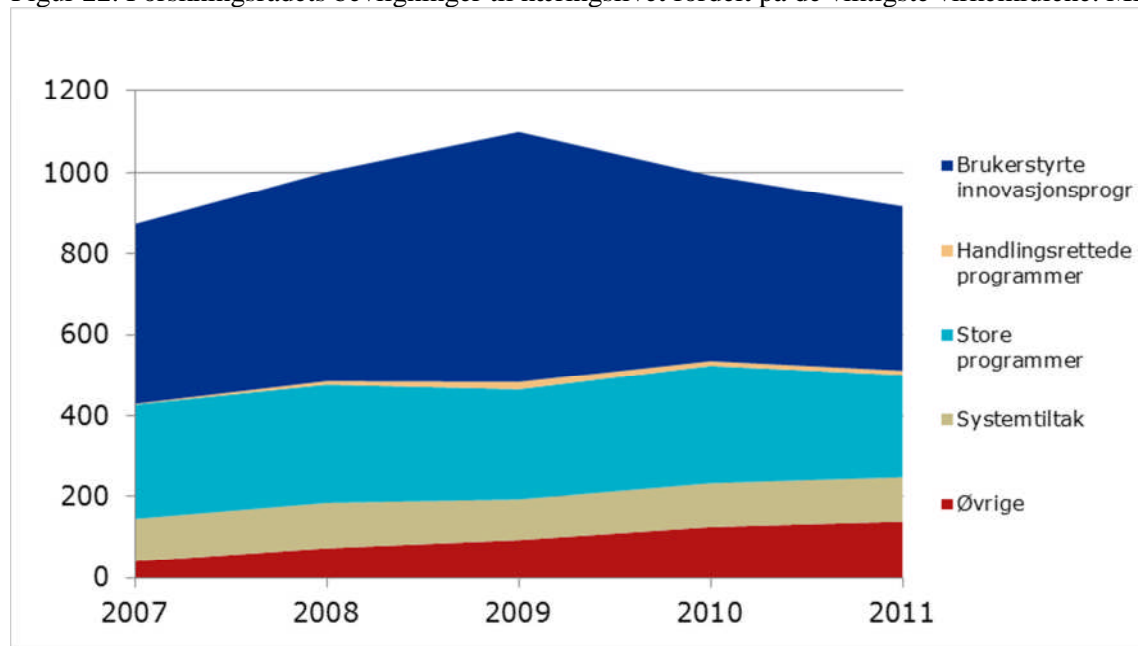
	2010	2011
Kunnskaps-, teknologi og IKT-næringen	182,0	156,1
Energi	112,6	116,9
Olje, gass	115,0	116,4
Prosess- og foredlingsindustri	119,8	113,3
Vareproduserende industri	117,5	103,3
Transport og samferdsel	80,4	77,4
Farmasi, medisin, bioteknologi	95,3	74,6
Fiskeri og havbruk	42,7	38,8
Landbruk	27,2	24,0
Næringsmiddelindustri	23,4	22,4
Bygg, anlegg og bergverk	17,5	15,5
Annen tjenesteyting	12,9	9,8
Skog og trebruk	8,6	7,5
Media og kultur	5,8	5,6
Reiseliv og varehandel	0,5	0,2
Finans, bank og eiendom	0,1	0,2

Tallene over baserer seg på merkinger av prosjekter som har bedrifter som prosjektansvarlig. Prosjektene kan merkes med ett eller flere næringsområder og hver merking gis en prosentangivelse.

Merknader

Prosjekter med bevilgninger fra programmet Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) står for nesten 40 prosent av innsatsen relevant for næringsområdet Kunnskaps-, teknologi og IKT-næringen. I tillegg er MAROFF (Maritim virksomhet og offshoreoperasjoner) og VERDIKT (Kjernekompetanse og verdiskaping IKT) sentrale satsinger innenfor dette næringsområdet. BIA står, naturlig nok, for en stor del av innsatsen innenfor de fleste næringsområdene siden programmet er en åpen konkurransearena som ikke retter seg mot spesifikke bransjer og fag.

Figur 22. Forskningsrådets bevilgninger til næringslivet fordelt på de viktigste virkemidlene. Mill.kr.

Tabell 36. Forskningsrådets bevilgninger til næringslivet fordelt på de viktigste virkemidlene. Mill.kr.

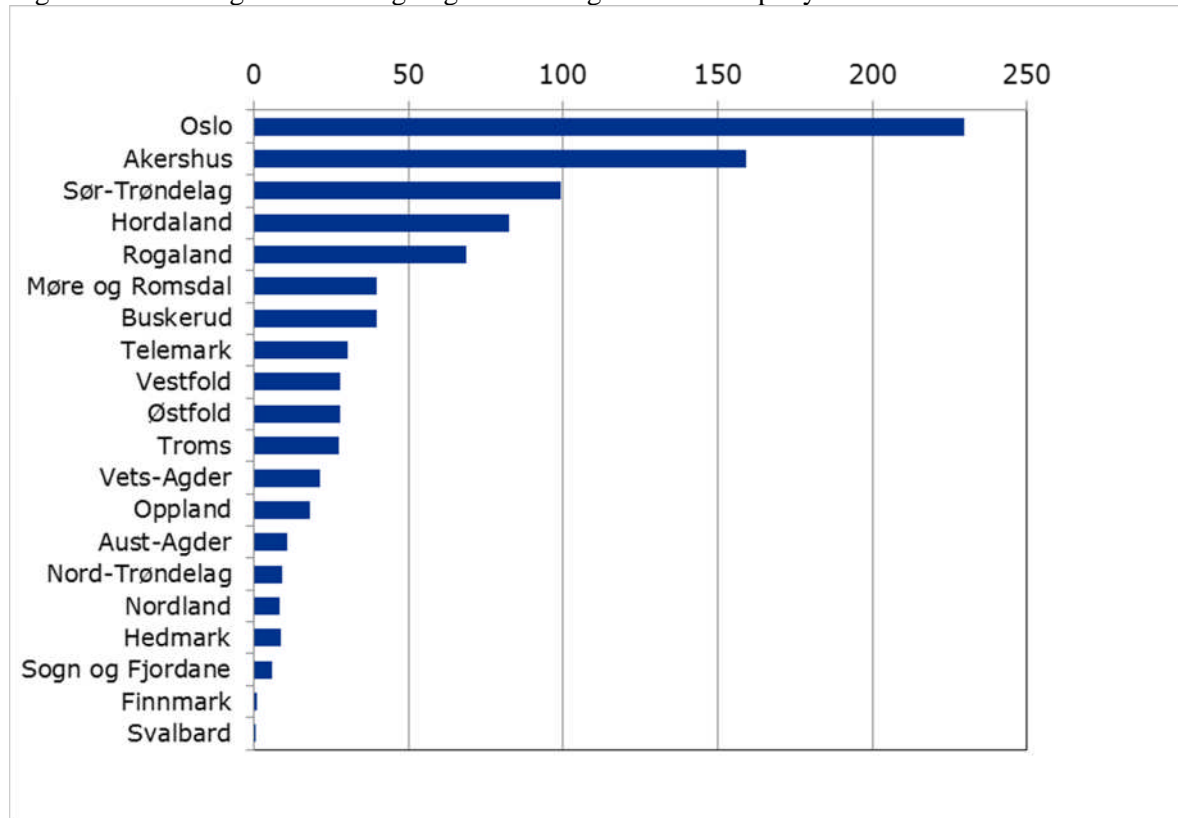
	2007	2008	2009	2010	2011	Andel av totalen i 2011	Endring 2007-2011
Brukerstyrte innovasjonsprogr	444,3	516,7	616,1	457,3	405,1	44 %	-9 %
Handlingsrettede programmer	1,8	9,0	18,3	11,9	10,7	1 %	501 %
Store programmer	281,9	291,6	271,9	290,8	253,5	28 %	-10 %
Systemtiltak	104,7	111,1	99,4	107,2	108,4	12 %	4 %
Øvrige	40,5	73,2	93,3	125,3	138,8	15 %	243 %
Totalt	873,2	1 001,5	1 098,9	992,5	916,4	100 %	5 %

Merknader

Systemtiltak omfatter først og fremst bevilgninger fra Forny-programmet som har som hovedmål å øke verdiskapingen gjennom kommersialisering av forskningsresultater fra offentlig finansierte forskningsinstitusjoner. Tallene viser at bevilgningene fra brukerstyrte innovasjonsprogrammer har avtatt de siste årene. Nedgangen i prosjektbevilgningene fra 2010 til 2011 skyldes først og fremst at BIA (Brukerstyrt innovasjonsarena) hadde et ekstraordinært høyt aktivitetsnivå i 2009 blant annet som følge av Tiltakspakke for arbeid («Krisepakken»). Tallene viser også at næringslivssektoren får en stor del av sine prosjektbevilgninger fra Store programmer.

6.2 Regional fordeling

Figur 23. Forskningsrådets bevilgninger til næringslivet fordelt på fylke. Mill.kr. i 2011

Basert på prosjektansvarliges adresse kan Forskningsrådet lage statistikk om den regionale fordelingen av Forskningsrådets bevilgninger til næringslivet.

Merknader

Figuren viser at en fjerdedel av bevilgningene er bevilget til prosjekter med prosjektansvarlige som har adresse i Oslo, og at over halvparten av prosjektene var knyttet til prosjektansvarlige i Oslo, Akershus og Sør-Trøndelag. Omlag 5 prosent av prosjektene ble bevilget til prosjektansvarlige i de tre nordligste fylkene.

Prosjekter i Oslo og Akershus dominerer i figuren over, men det har sannsynligvis også sammenheng med at mange prosjekter er registrert med et hovedkontor som prosjektansvarlig og disse har ofte adresse i et av disse to fylkene. Det vil si at statistikken kan gi et skjevt bilde av den geografiske fordelingen.

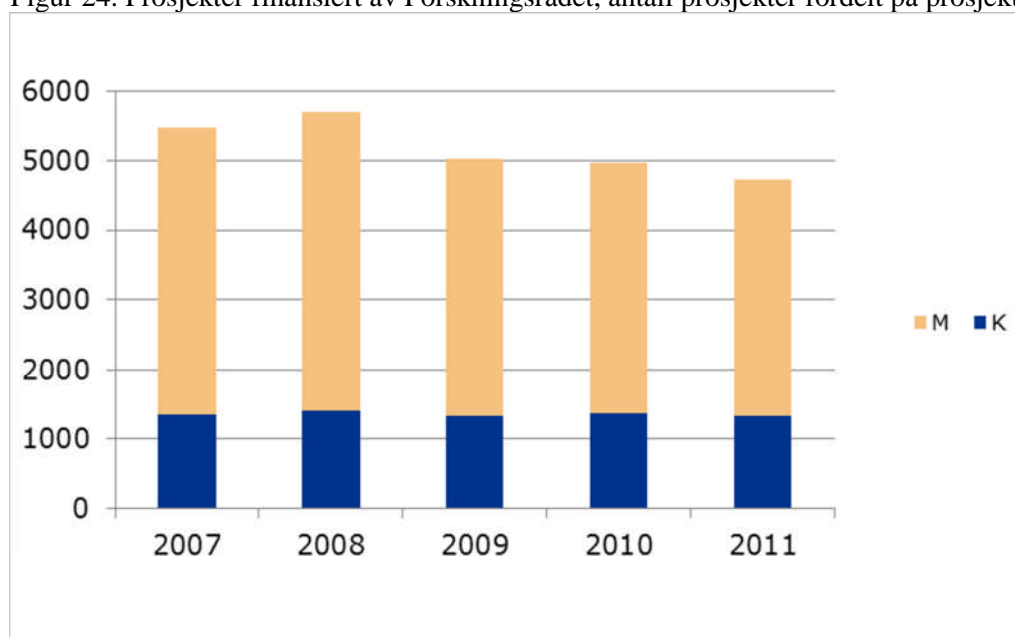

7 Kjønnsbalanse

I de siste forskningsmeldingene har Regjeringen lagt stor vekt på at bedre kjønnsbalanse i forskningen vil bidra til å fremme likestilling og forskningens kvalitet og relevans. Begrunnelsen er at for å sikre kvaliteten på norsk forskning og høyere utdanning må de dyktigste menneskene rekrutteres, og at det da må tilstrebes å rekruttere studenter og forskere fra begge kjønn til alle fag.

7.1 Prosjektledere

Figur 24. Prosjekter finansiert av Forskningsrådet, antall prosjekter fordelt på prosjektleders kjønn.

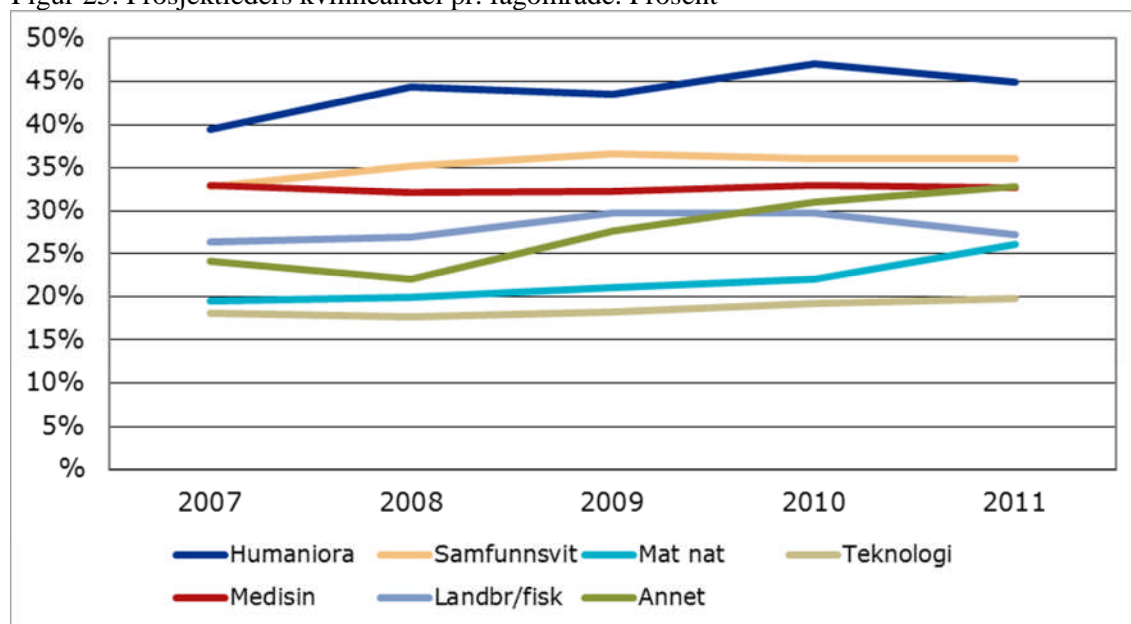

Alle prosjekter finansiert av Forskningsrådet har en prosjektleder. Figuren viser at kvinneandelen blant prosjektlederne ligger relativt stabilt lavt på rundt 25 prosent.

Figuren nedenfor viser at det er særlig MNT-dagene (mat.nat og teknologi) som trekker andelen ned.

Figur 25. Prosjektleders kvinneandel pr. fagområde. Prosent

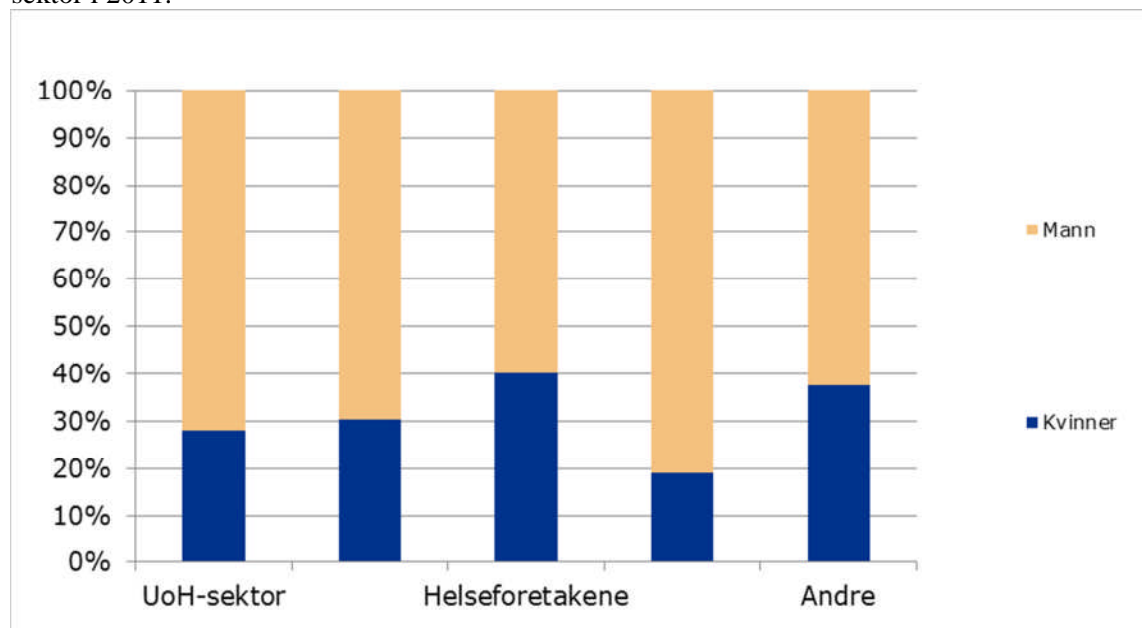
Tabell 37. Prosjektleders kvinneandel pr. fagområde. Prosent.

	2007	2008	2009	2010	2011
Humaniora	39 %	44 %	44 %	47 %	45 %
Samfunnsvit	33 %	35 %	37 %	36 %	36 %
Mat nat	19 %	20 %	21 %	22 %	26 %
Teknologi	18 %	18 %	18 %	19 %	20 %
Medisin	33 %	32 %	32 %	33 %	33 %
Landbr/fisk	26 %	27 %	30 %	30 %	27 %
Annet	24 %	22 %	28 %	31 %	33 %
	25 %	25 %	27 %	28 %	28 %

Merknader

Tallene viser at kvinneandelen varierer mellom fagområdene med høyest kvinneandel innenfor humaniora og lavest innenfor MNT-fagene.

Figur 26. Prosjekter finansiert av Forskningsrådet, antall prosjekter fordelt på prosjektleders kjønn pr sektor i 2011.

Merknader

Når sektorene sammenlignes viser det seg at prosjektene i instituttsektoren har en så vidt høyere kvinneandel blant prosjektlederne enn det UoH-sektoren har. Kvinneandelen i prosjekter i instituttsektoren ligger på 30 prosent, mens tilsvarende andel i UoH-sektoren ligger på 28 prosent. I helseforetakene er kvinneandelen på 40 prosent, mens den er 18 prosent i næringslivet.

Antallet prosjekter varierer veldig mellom sektorene: mens helseforetakene har litt mer enn 100 prosjekter har UoH-sektoren over 1600 prosjekter.

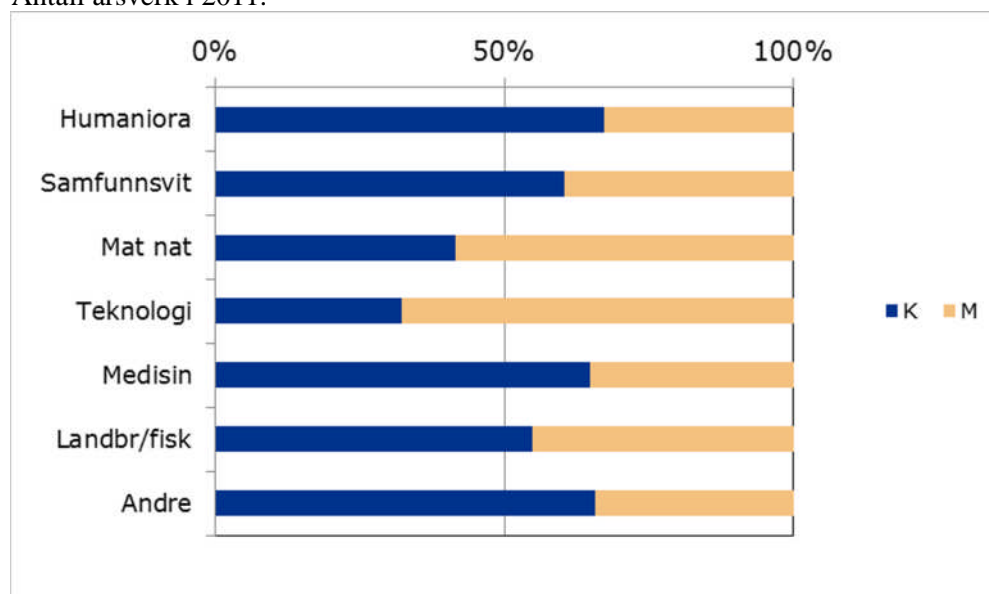
7.2 Rekrutteringspersonale

Tabell 38. Rekrutteringspersonale finansiert av Forskningsrådet. Antall årsverk og kvinneandel i prosent.

	2007	2008	2009	2010	2011
Doktorgradsstipendiater	1 402,4	1 724,9	1 804,7	1 866,7	1 695,9
Kvinneandel	41%	44%	46%	45%	44%
Postdoktorstipendiater	786,3	972,3	1 037,3	1 013,7	861,6
Kvinneandel	36%	40%	42%	41%	41%

Tabellen viser at kvinneandelen for postdoktorene har ligget noe under doktorgradsstipendiatene de siste årene, men at andelen har vært økende for begge gruppene.

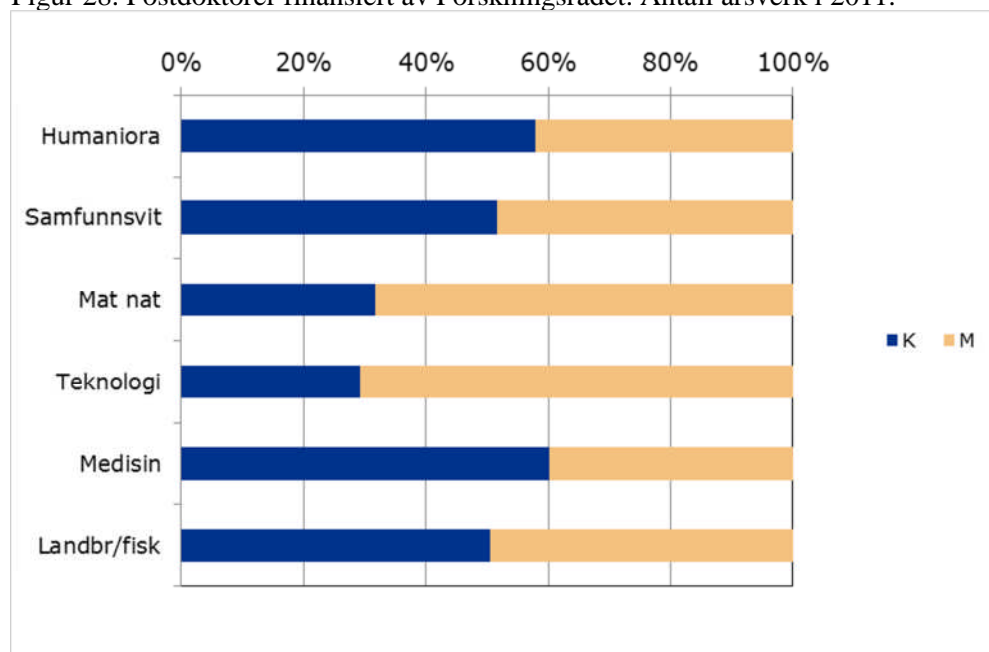
Figur 27. Doktorgradsstipendiater i prosjekter finansiert av Forskningsrådet fordelt på fagområder. Antall årsverk i 2011.

Merknader

Innenfor humaniora og samfunnsvitenskap er kvinneandelen hhv 67 og 60 prosent. Teknologi er fagområdet med lavest kvinneandel, 32 prosent. Medisin har en kvinneandel på 65 prosent. Til tross for lav kvinneandel innenfor fagområdet teknologi er antallet kvinnelige doktorgradsstipendiater innenfor dette fagområdet høyere enn for de øvrige på grunn av det store volumet.

Figur 28. Postdoktorer finansiert av Forskningsrådet. Antall årsverk i 2011.

Merknader

Blant postdoktorene er kvinneandelen over 50 prosent i fire av fagområdene. Humaniora har en kvinneandel på 58 prosent mens samfunnsvitenskap har en andel på 52 prosent. Innenfor medisin har andelen økt fra 56 prosent i 2010 til 60 prosent i 2011. Kvinneandelen i MNT-fagene ligger på litt over 30 prosent.

8 Søknader og bevilgninger

Tabell 39. Antall søknader til Forskningsrådet i 2011.

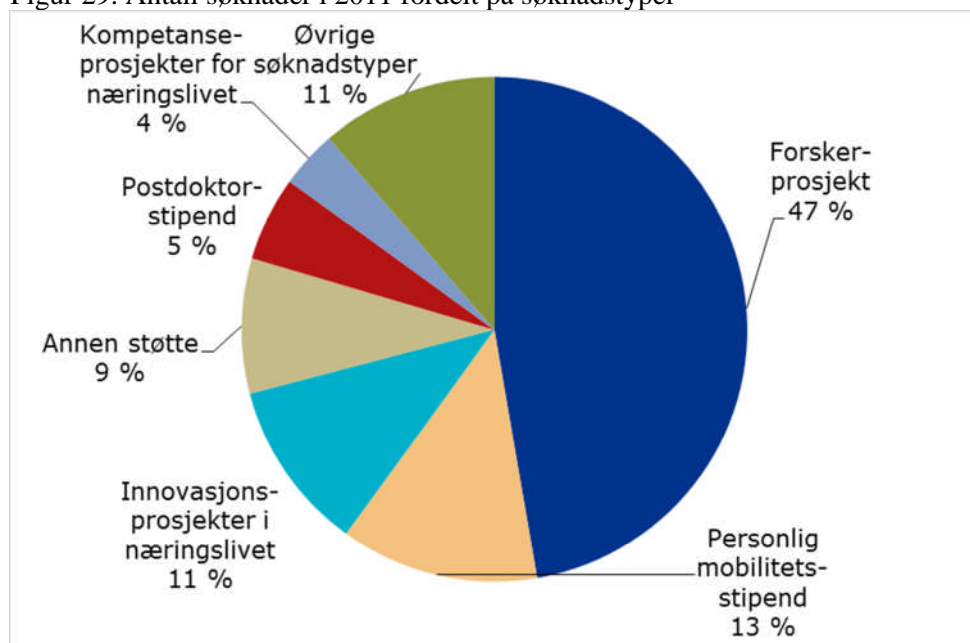
	Antall
Totalt antall søknader til Forskningsrådet i 2011	5 025
- herav antall rettet mot utlysninger	4 375
- herav antall ferdigbehandlede søknader	3 766

Hvert år mottar Forskningsrådet rundt 5000 søknader om forskningsstøtte gjennom sitt elektroniske søknadsmottak. 87 prosent av søknadene Forskningsrådet mottok i 2011 kom inn til utlysninger med en gitt søknadsfrist. De øvrige søknadene er rettet mot de av Forskningsrådets virkemidler som har løpende søknadsfrister (f.eks. kulturavtalestipend, utenlandsstipend, publiseringsstøtte o.l.).

Søknadsstatistikken i dette kapitlet er laget på bakgrunn de 3766 søknadene som var ferdigbehandlede (pr mai 2011) søknadene i tabellen over.

8.1 Søknadstyper

Figur 29. Antall søknader i 2011 fordelt på søknadstyper

Tabell 40. Antall søknader til Forskningsrådet i 2011 fordelt på søknadstyper.

	Antall søknader
Forskerprosjekt	1781
Personlig mobilitetsstipend	478
Innovasjonsprosjekter i næringslivet	412
Annen støtte	325
Postdoktorstipend	204
Kompetanseprosjekt i næringslivet	139
Arrangementsstøtte	106
Utenlandsstipend	82
Forprosjekt	77
Annen prosjektstøtte	75
Gjesteforskerstipend	34
Institusjonsforankret strategisk prosjekt	24
Innovasjonsprosjekter i offentlig sektor	16
Prosjektetableringsstøtte	8
Annen institusjonsstøtte	4
Doktorgradsstipend	1
	3766

Når det legges ut en utlysning av forskningsmidler på Forskningsrådets hjemmesider opplyses det hvilke søknadstyper søkerne skal benytte. Alle programmer og aktiviteter i Forskningsrådet benytter standardiserte søknadstyper med tilhørende vurderingskriterier. Den mest benyttede søknadstypen er Forskerprosjekt.

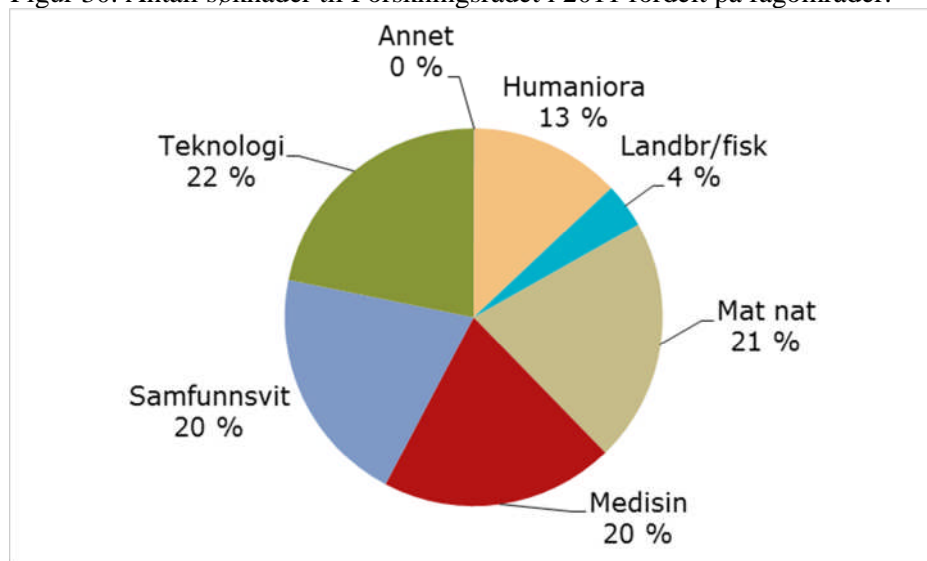
Merknader

De ulike søknadstypene har svært ulik karakter, noe også gjennomsnittlig prosjektstørrelse viser. Annen institusjonsstøtte ble brukt som søknadstype i 2011-utlysningen knyttet til strategisk satsing ved universitetsmuseene (UNI-MUSEER). Gjennomsnittlig søknadsbeløp for disse søknadene lå på over 8 mill kroner for hele prosjektperioden. Personlig mobilitetsstipend utlyses individuelt og gis vanligvis ved opphold som varer minimum én måned, maksimum tolv måneder. Målet med støtteformen er å bidra til kompetanseheving og internasjonalisering av norsk forskning, samt å bidra til å styrke norske forskningsmiljøer ved å tilby utenlandske gjesteforskere forskningsopphold i Norge. Det er sjelden søkt beløp for disse prosjektene overstiger 200.000 kroner.

Søknadstypen Doktorgradsstipend brukes lite. Normalt er slik støtte innbakt i søknadene knyttet til andre søknadstyper som for eksempel Forskerprosjekt.

8.2 Fagområder

Figur 30. Antall søknader til Forskningsrådet i 2011 fordelt på fagområder.

Tabell 41 Antall søknader til Forskningsrådet i 2011 fordelt på fagområde.

	Antall søknader
Teknologi	822
Mat nat	787
Samfunnsvit	770
Medisin	753
Humaniora	488
Landbr/fisk	145
Annet	1
	3 766

Alle søknader som behandles i Forskningsrådet merkes med en fagkode, og tallene viser hvordan søknadene fordeler seg mellom de ulike fagområdene. Vi ser at søknader innenfor samfunnsvitenskap utgjør den største gruppen, men at de øvrige søknadene fordeler seg relativt jevnt mellom de resterende fagområdene.

Merknader

Søknader innenfor fagområdene teknologi og medisin søker om et betydelig større beløp pr prosjekt enn hva som er tilfelle for de øvrige fagområdene. I gjennomsnitt søkte disse om omlag 1 mill. kr mer for hele prosjektperioden.

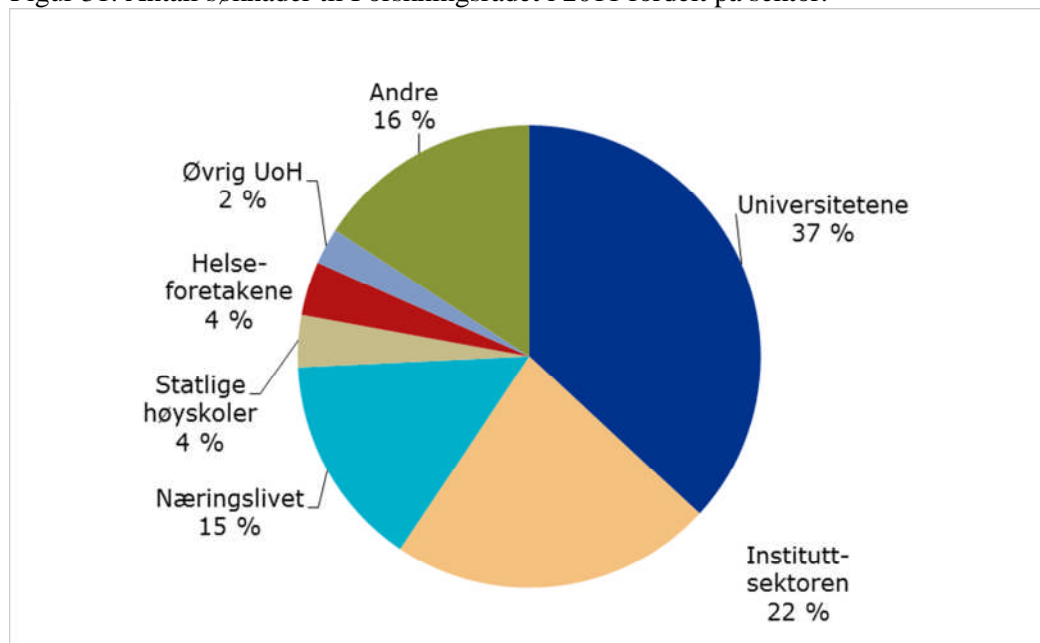
Sammenlignet med 2010 er det over 100 flere søknader innenfor teknologi og 150 flere innenfor medisin. Samtidig er det mer en 100 færre søknader innenfor både samfunnsvitenskap og landbr/fisk. Dette har naturlig nok sammenheng med hvilke aktiviteter som har hatt utlysninger i 2011 og det vil være slike variasjoner mellom år.

Innenfor medisin er over halvparten av søknadene rettet mot Fri prosjektstøtte mens tilsvarende andel for teknologi er 6 prosent. Søknader rettet mot Fri prosjektstøtte utgjør størst andel også innenfor humaniora og mat.nat, hhv 30 og 23 prosent. 37 prosent av søknadene innenfor landbruks-, fiskeri- og

veterinærfag var rettet mot Store programmer. Innenfor samfunnsvitenskap er 44 prosent av søknadene rettet mot de Handlingsrettede programmene.

8.3 Sektor

Figur 31. Antall søknader til Forskningsrådet i 2011 fordelt på sektor.

Tabell 42. Antall søknader til Forskningsrådet i 2011 fordelt på sektor.

	Antall søknader	Andel av totalt antall søknader
Næringslivet	558	14,8 %
UiO	481	12,8 %
Diverse	442	11,7 %
UiB	306	8,1 %
NTNU	289	7,7 %
Øvrige forskningsinstitutter	256	6,8 %
Teknisk-industrielle institutt	191	5,1 %
Samfunnsvit. inst., nasjonale	162	4,3 %
UiT	151	4,0 %
Helseforetakene	142	3,8 %
Statlige høyskoler	137	3,6 %
Miljøinstitutter	127	3,4 %
Utlandet	97	2,6 %
Primærnæringsinstitutter	87	2,3 %
UMB	67	1,8 %
Vitenskapelige høyskoler	57	1,5 %
Ukjent	56	1,5 %
UiS	43	1,1 %
Andre høyskoler	39	1,0 %
UiA	33	0,9 %
Samfunnsvit. inst., regionale	28	0,7 %
UiN	17	0,5 %
	3 766	100,0 %

Prosjektansvarlig er den institusjonen som er ansvarlig for søknaden og som ved bevilgning er Forskningsrådets kontraktspart. Det er denne institusjonen som er ansvarlig for gjennomføring av prosjektet og for framdrifts- og sluttrapporteringen.

Merknader

Universitetene sto alene for 37 prosent av søknadene, mens UoH-sektoren samlet sto for 46 prosent.

63 prosent av søknadene fra Instituttsektoren var rettet mot Store programmer og Handlingsrettede programmer, mens nesten halvparten av søknadene fra UoH-sektoren var rettet mot Fri prosjektstøtte.

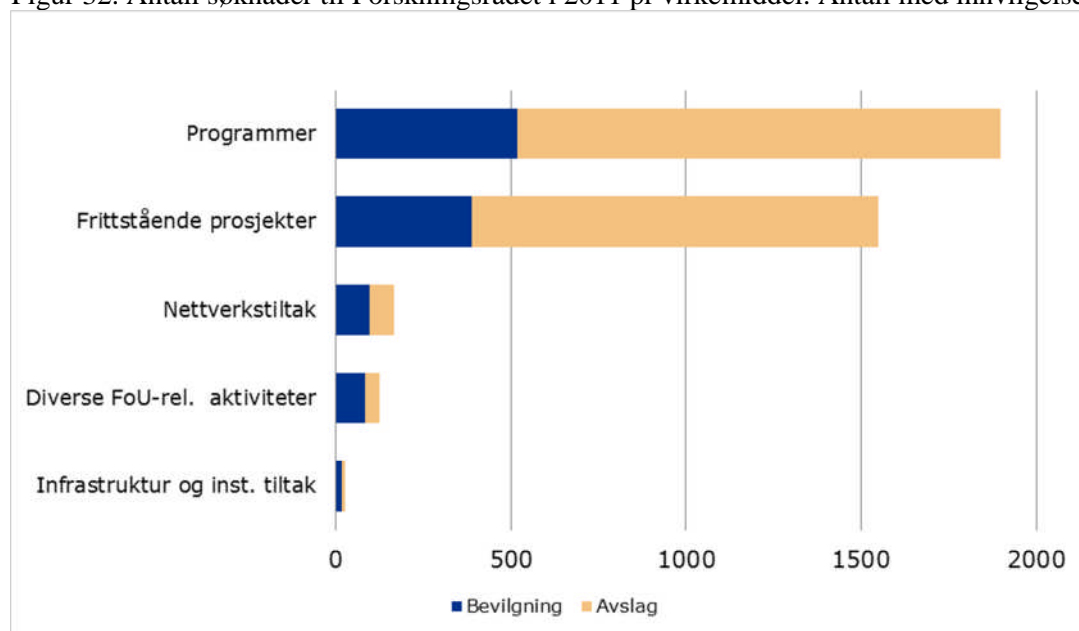
8.4 Prosjekter med bevilgning

Av de 3766 søknadene Forskningsrådet mottok i 2011 fikk 29,3 prosent (1103 søknader) bevilgning.

Figuren nedenfor viser antall søknader med bevilgning innenfor de ulike hovedaktivitetene.

Figur 32. Antall søknader til Forskningsrådet i 2011 pr virkemiddel. Antall med innvilgelse.

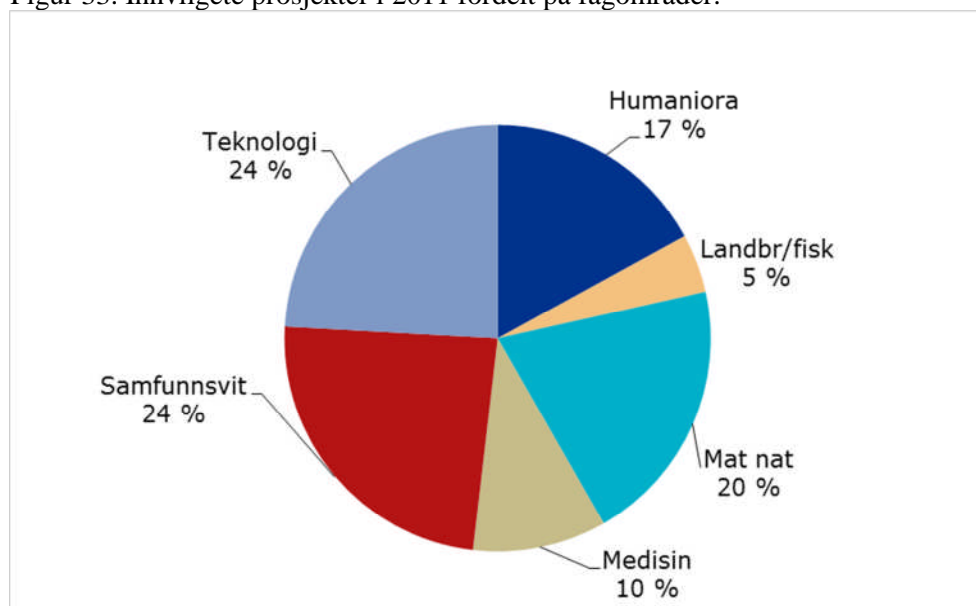
Tabell 43. Søknader til Forskningsrådet i 2011. Innvilgelsesprosent fordelt på virkemidler.

	Andel med bevilgning
Programmer	27 %
Frittstående prosjekter	25 %
Infrastruktur og inst. tiltak	62 %
Nettverkstiltak	58 %
Diverse FoU-rel. aktiviteter	67 %
	29 %

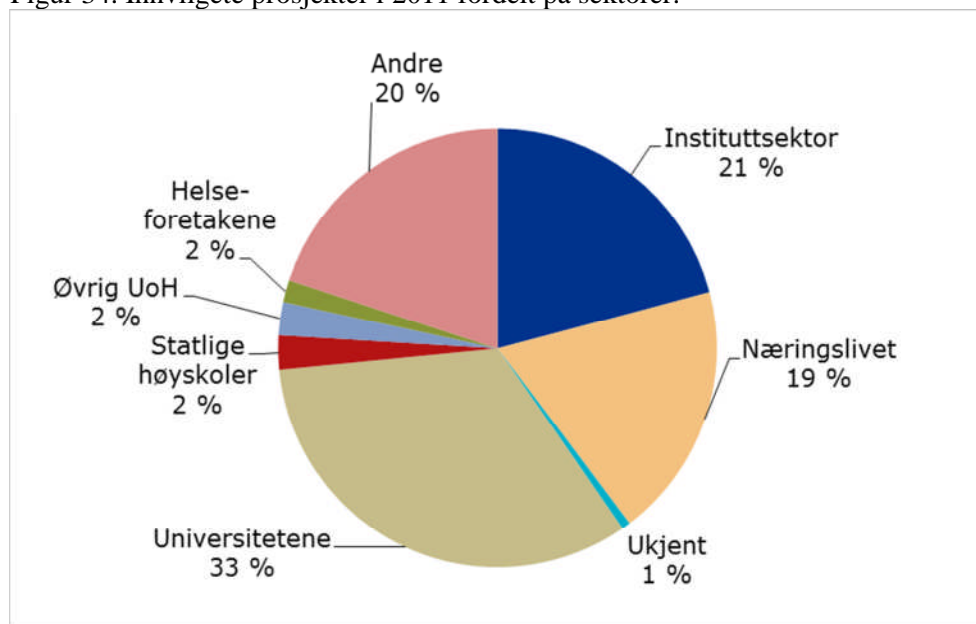
Merknader

Antall innvilgede søknader påvirkes av flere forhold. Blant annet vil antallet være en funksjon av ledige midler det enkelte år, noe som igjen påvirkes av vekst til området, løpende forpliktelser og hvilken fase for eksempel et program er i. I tillegg vil antallet innvilgete søknader være avhengig av hvilken søknadsprosess det legges opp til for det enkelte program/aktivitet. I programmene er det vanlig at det inviteres til skisser før den ordinære søknadsbehandlingen. Dette medfører at søknadstilfanget blir langt mindre enn for eksempel Fri prosjektstøtte der man ikke praktiserer dette. **Det betyr at andelen i tabellen over ikke er sammenlignbare på tvers av virkemidlene, det gjelder særlig mellom programmer og fri prosjektstøtte.**

Figur 33. Innvilgte prosjekter i 2011 fordelt på fagområder.

Figur 34. Innvilgte prosjekter i 2011 fordelt på sektorer.

Av de som har fått bevilgning er 38 prosent av institusjonene fra UoH-sektoren totalt, 33 prosent fra universitetene alene.

I den samlede søknadsmassen sto f.eks UoH-sektoren bak 43 prosent av søknadene, mens Næringslivet sto bak 15 prosent. Figuren over viser at næringslivet har en større andel av søknadene med bevilgning enn det deres andel av det totale antallet søknader var. En økende andel av programmer/aktiviteter praktiserer bruk av skisser i søknadsprosessen. Dette, sammen med ofte veldig presise krav i utlysningene, vil avgrense søknadsmassen. Dermed vil også innvilgelsesprosenten for disse virkemidlene bli høyere enn for de som ikke følger denne praksisen.

9 EU-statistikk

I dette kapitlet presenteres hovedtall for norsk deltakelse i EUs 7. rammeprogram (FP7). Alle tall viser aggregerte resultater for perioden f.o.m 01.01.2007 t.o.m 31.12.2011.

Statistikken tar utgangspunkt i «Innstilte prosjekt» som er prosjektsøknadene som er innstilt for finansiering. Dette er en status de får etter evalueringen og før de er ferdig kontraktsforhandlet. Disse prosjektsøknadene blir stort sett alltid til kontrakter, med mindre det skjer noe uforutsett under kontraktsforhandlingene (det er sjelden). Siden det i snitt tar ca. ett år før kontraktsforhandlingene er ferdigført, og dataene er inne i E-Corda, rapporteres det på «Innstilte prosjekt» i våre rapporter.

Se for øvrig egne årsrapporter fra Forskningsrådets EU-kontor.

9.1 Hovedtall

Tabell 44. Norsk EU-støtte i innstilte FP7-prosjekter med returprosent fordelt på programmer. Mill. kr. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011.

Program navn	Program kortnavn	Norsk EU-støtte i innstilte prosjekter (mill. kr.)	Norsk økonomisk retur %
Health	HEALTH	267,8	1,1%
Food, Agriculture and Fisheries, and Biotechnology	BIO	204,0	2,3%
Information and Communication Technologies	ICT	465,7	1,1%
Nano, Materials & Production Technologies	NMP	256,5	1,6%
Energy	ENERGY	319,1	3,3%
Environment (including Climate Change)	ENVIRONMENT	358,2	4,2%
Transport (including Aeronautics)	TRANSPORT	157,1	1,2%
Socio-economic Science and the Humanities	SSH	58,6	2,1%
Space	SPACE	127,2	3,5%
Security	SECURITY	172,8	3,0%
General Activities (Annex IV)	ERA-NET	8,0	0,5%
Sum Cooperation:		2395,0	1,8%
Research Infrastructures	RI	180,4	1,7%
Research for the benefit of SMEs	SME	272,1	4,8%
Regions of Knowledge	REGIONS	6,8	0,9%
Research potential	POTENTIAL	1,5	0,1%
Science in Society	SIS	53,4	3,0%
Coherent development of research policies	COH	0,0	0,0%
Activities of International cooperation	INCO	9,8	1,2%
Sum Capacities:		524,1	2,5%
European Research Council (Ideas)	ERC/Ideas	304,3	1,1%
Marie Curie Actions (People)	MCA/People	166,8	1,1%
Euratom- Fission	Euratom	0,0	0,0%
Totalt alle programmer		3390,2	1,7%

Datakilde: E-Corda (Kommissjonen)

Den finansielle støtten som norske forskere har hentet inn via sin deltakelse i de innstilte prosjektene i FP7, vises ovenfor fordelt på programmene. Ved utgangen av 2011 har Norge hentet inn 3,4 mrd. kroner i EU-støtte via sin deltakelse i de innstilte prosjektene. Den økonomiske returen, dvs. den norske andelen av all tilgjengelig støtte i FP7 så langt, ligger på 1,7 %.

Tabell 45. Antall søknader og innstilte FP7-prosjekter med norske partner, og suksessrater, fordelt på programmer. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011.

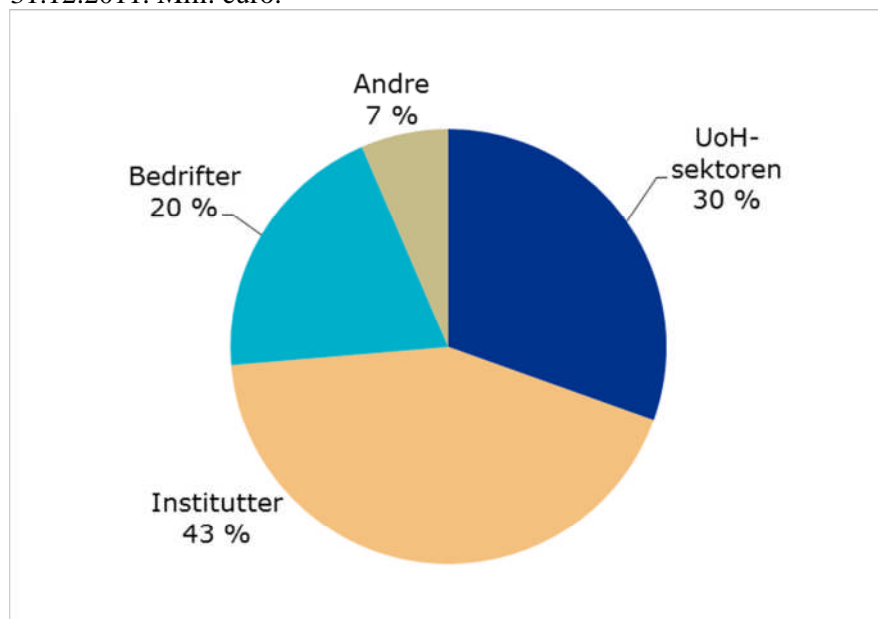
Program kortnavn	Søknader med norsk partner	Innstilte prosjekter	Norsk andel	Norsk suksess-rate %	Ranking over/under FP7-snitt (prosentp.)
		med norsk partner	av alle innstilte prosjekter		
HEALTH	258	69	10%	27%	5,0
BIO	300	69	20%	23%	5,0
ICT	728	107	7%	15%	-1,0
NMP	145	52	10%	36%	1,9
ENERGY	169	56	21%	33%	11,3
ENVIRONMENT	339	89	26%	26%	8,8
TRANSPORT	184	47	9%	26%	1,5
SSH	264	35	20%	13%	4,2
SPACE	54	22	15%	41%	11,0
SECURITY	162	42	24%	26%	10,1
ERA-NET	6	5	21%	83%	5,9
	2 609	593	12,6%	22,7%	4,0
RI	122	64	22%	52%	13,9
SME	404	103	18%	25%	6,9
REGIONS	15	2	3%	13%	
POTENTIAL	2	1	1%	50%	
SiS	82	28	16%	34%	8,5
COH	1		0%	0%	
INCO	16	10	9%	63%	36,5
	642	208	15,1%	32,4%	12,9
ERC/Ideas	230	24	1%	10%	-3,2
MCA/People	511	101	2%	20%	-8,4
Euratom	10	7	7%	70%	
	4 002	933	6,4%	23,3%	2,6

Ekskl. 1.trinnssøknader ved totrinnsprosesser og ugyldige søknader.

Datakilde: E-Corda (Kommisjonen)

Tabellen ovenfor viser hvordan de norske resultatene av prosjektsøknadene fordeler seg på de enkelte programmene i FP7. Pr. 31.12.2011 har norske aktører deltatt i 4002 søknader innenfor EUs FP7, hvorav 933 er innstilt for støtte. Norge deltar i 6,4 prosent av alle innstilte prosjekter. Kvaliteten på søknader med norsk deltakelse er god, og med en suksessrate på 23,3 prosent ligger den norske suksessraten 2,6 prosentpoeng over snittet for alle landene som deltar i FP7.

Figur 35. EU-støtte til norske innstilte FP7-prosjekter fordelt på sektor. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011. Mill. euro.

Datakilde: E-Corda (Kommissjonen)

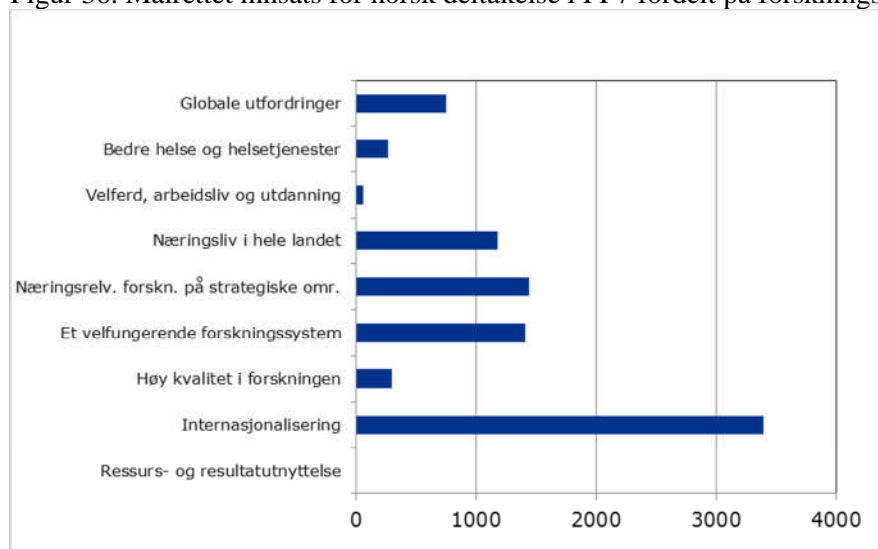
Aktørene fra instituttsektoren dominerer. Støttebeløpene pr. deltakelse er høye i denne sektoren, og instituttens andel av støttebeløpet fra EU er høyere enn deres andel av de norske deltakelsene. Instituttens andeler har økt fra forrige rammeprogram, FP6 (2003-2006). De norske bedriftenes andeler er fallende, både innenfor FP7 så vel som i forhold til FP6. UoH-sektorens andeler har derimot holdt seg nokså stabile i samme periode.

Merknader

Støtten til prosjekter i instituttsektoren beløper seg til 183 mill. euro, mens den i UoH-sektoren beløper seg til 129 mill. euro. Totalt er den norske EU-støtten på 423,3 mill. euro.

9.2 «Klima for forskning» - Forskningsmeldingens målområder

Figur 36. Målrettet innsats for norsk deltakelse i FP7 fordelt på forskningsmeldingens ni målområder.

Datakilde: E-Corda (Kommissjonen)

Tabellen ovenfor viser den målrettede norske innsatsen i FP7 fordelt på forskningsmeldingens ni målområder. Den målrettede innsatsen beregnes med utgangspunkt i EU-støtten, som norske aktører har innhentet innenfor programmer hvis hovedformål samsvarer med en eller flere av prioriteringene i forskningsmeldingen.

9.3 Universitetene

Tabell 46. Antall deltakelser og EU-støtte i innstilte FP7-prosjekter fordelt på programmer for de norske universitetene. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011.

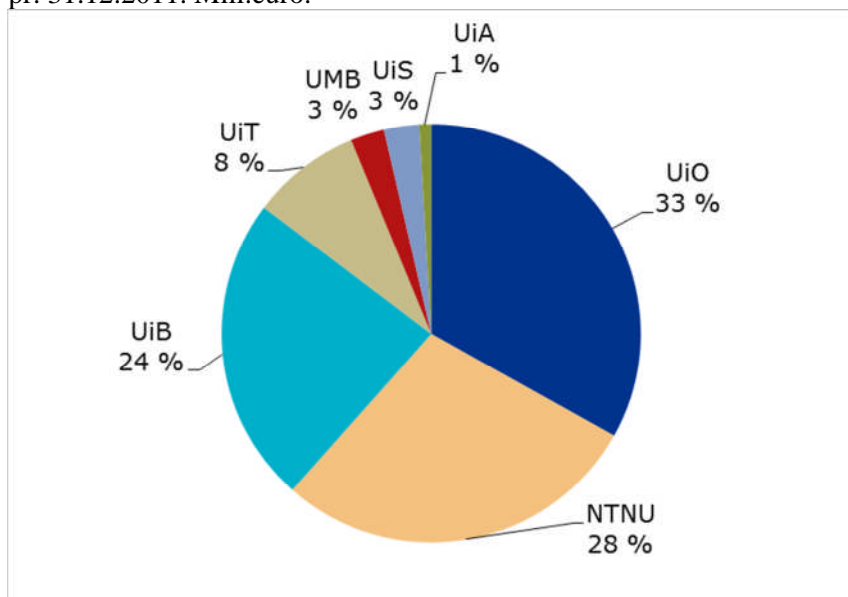
Program kortnavn	Ant NO universitets- deltakelser i innstilte prosjekter	EU-støtte NO universiteter i innstilte prosjekter (i mill. kr)
HEALTH	42	137,5
BIO	22	51,6
ICT	22	67,8
NMP	12	47,6
ENERGY	16	50,3
ENVIRONMENT	29	91,7
TRANSPORT	1	3,3
SSH	13	22,8
SPACE	2	5,5
SECURITY	9	22,1
	168	500,3
RI	28	44,6
SME	4	0,1
REGIONS		0,0
SiS	20	38,5
INCO		0,0
	52	83,2
ERC/Ideas	23	303,3
MCA/People	53	83,3
Euratom	4	0,0
	297	970,1

Ekskl. 1.trinnsøknader ved totrinnsprosesser og ugyldige søknader.

Datakilde: E-Corda (Kommissjonen)

Universitetenes deltakelser og tilhørende EU-støtte i de innstilte prosjektene fordeler seg på FP7-programmene slik som vist ovenfor. Rundt en tredjedel av dette har de hentet inn via ERC-programmet (European Research Council), hvor støttebeløpene er svært høye.

Figur 37. EU-støtte i innstilte FP7-prosjekter fordelt på de norske universitetene. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011. Mill.euro.

Datakilde: E-Corda (Kommissjonen)

Kakediagrammet viser de enkelte universitetenes andeler av den totale finansielle støtten som har gått til norske universiteter via FP7 ved utgangen av 2011.

Merknader

UiO har mottatt 40,2 mill euro fra FP7, mens NTNU og UiB har mottatt henholdsvis 34,5 og 28,8 mill.euro.

9.4 Statlige og øvrige høyskoler

Tabell 47. Antall deltakelser og EU-støtte i innstilte FP7-prosjekter fordelt på programmer for de norske høyskolene. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011.

Program kortnavn	Ant NO høyskole- deltakelser i innstilte prosjekter	EU-støtte NO høyskoler i innstilte prosjekter (i mill. kr)
HEALTH	2	5,2
BIO	4	7,0
ICT	2	6,3
NMP	1	1,9
ENVIRONMENT	2	2,4
TRANSPORT	1	0,9
SSH	2	1,7
SPACE		0,0
SECURITY	1	9,7
	15	35,1
SME	2	0,1
SiS	3	6,5
	5	6,6
ERC/Ideas		0,0
MCA/People	4	10,8
	24	52,5

Ekskl. 1.trinnsøknader ved totrinnsprosesser og ugyldige søknader.

Datakilde: E-Corda (Kommissjonen)

Akkurat som for universitetene viser også denne tabellen hvordan deltakelser og tilhørende EU-støtte i de innstilte prosjektene fordeler seg på FP7-programmene, men denne gangen for høyskolene. De norske høyskolene har hatt begrenset suksess med sine søknader i FP7, og har nå 24 deltakelser i de innstilte prosjektene. Dette gir høyskolene en EU-støtte på rundt 53 mill. kroner.

9.5 Instituttsektoren

Tabell 48. Antall deltakelser og EU-støtte i innstilte FP7-prosjekter fordelt på programmer for de norske instituttene. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011.

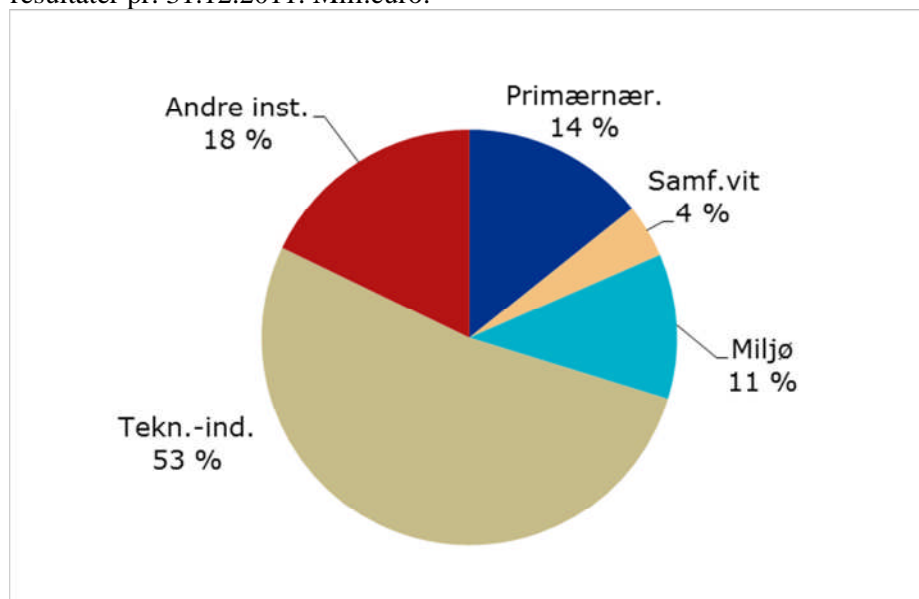
Program kortnavn	Ant NO institutt- deltakelser i innstilte prosjekter	EU-støtte NO institutter i innstilte prosjekter (mill. kr)
HEALTH	13	35,8
BIO	46	118,0
ICT	56	280,2
NMP	29	137,9
ENERGY	36	178,8
ENVIRONMENT	83	243,8
TRANSPORT	27	82,6
SSH	13	28,2
SPACE	31	101,9
SECURITY	22	84,9
ERA-NET	1	2,7
	357	1294,8
RI	47	99,6
SME	47	7,4
REGIONS	1	2,1
SiS	5	4,1
INCO	2	4,9
POTENTIAL	1	1,5
	103	119,7
ERC/Ideas	1	0,9
MCA/People	29	47,6
Euratom	1	0,0
	491	1463,0

Ekskl. 1.trinnssøknader ved totrinnsprosesser og ugyldige søknader.

Datakilde: E-Corda (Kommissjonen)

Fordelingen av de norske instituttene deltakelser og EU-støtte pr. program i de innstilte prosjektene vises ovenfor. Flest deltakelser, og den høyeste støtten, finnes for instituttene innenfor henholdsvis klima og miljøprogrammet Environment og ICT-programmet.

Figur 38. EU-støtte i innstilte FP7-prosjekter fordelt på de norske instituttgruppene. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011. Mill.euro.

Datakilde: E-Corda (Kommisjonen)

Dette diagrammet viser hvordan EU-støtten fordeler seg mellom de enkelte instituttgruppene. De teknisk-industrielle instituttene henter inn mer enn halvparten av midlene som den norske instituttsektoren mottar via EUs FP7. Det skyldes i all hovedsak SINTEF med enheter, som er den største norske aktøren i rammeprogrammet. TI (Teknologisk Institutt) er den største aktøren innenfor instituttgruppen Andre, som mottar 18 % av all EU-støtte som går til instituttene.

9.6 Næringslivet

Tabell 49. Antall deltakelser og EU-støtte i innstilte FP7-prosjekter fordelt på programmer for de norske bedriftene. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011.

Program kortnavn	Ant NO bedrifts- deltakelser i innstilte prosjekter	EU-støtte NO bedrifter i innstilte prosjekter (mill. kr)
HEALTH	7	37,5
BIO	19	19,4
ICT	40	83,5
NMP	29	62,6
ENERGY	33	71,6
ENVIRONMENT	8	9,6
TRANSPORT	34	67,5
SSH	1	0,7
SPACE	6	19,8
SECURITY	17	44,3
	194	416,6
RI	12	24,2
SME	132	216,1
REGIONS	2	2,9
SiS		0,0
INCO		0,0
	146	243,1
ERC/Ideas		0,0
MCA/People	15	11,7
Euratom		0,0
	355	671,5

Ekskl. 1.trinnssøknader ved tottrinnsprosesser og ugyldige søknader.

Datakilde: E-Corda (Kommisjonen)

Tabellen over viser hvordan norske bedriftenes deltakelse i innstilte prosjekter fordeler seg på programmene i FP7. En tredjedel av midlene har bedriftene mottatt i FP7- programmet for små- og mellomstore bedrifter, dvs. SME. I SME-programmet gjør de norske bedriftene det svært bra, mens deres deltakelse i Cooperation-delen av rammeprogrammet er veldig begrenset.

9.7 Kjønnfordeling

I dette avsnittet bruker vi kontraktsdataene fra deltakelsen i FP7 som grunnlag. Tabellen ovenfor viser hvor høy kvinnerepresentasjonen er, både blant de norske så vel som alle deltakerne i FP7. Fordelingen genereres ut fra kjønnnet på kontaktpersonen tilknyttet den enkelte deltakerinstitusjon. Tabellen viser videre kvinneandelene fordelt på alle deltakerne generelt, og for koordinatorene spesielt. Det skiller også på følgende tre kategorier; kontaktpersoner, stipendiater og ansvarlig forskere.

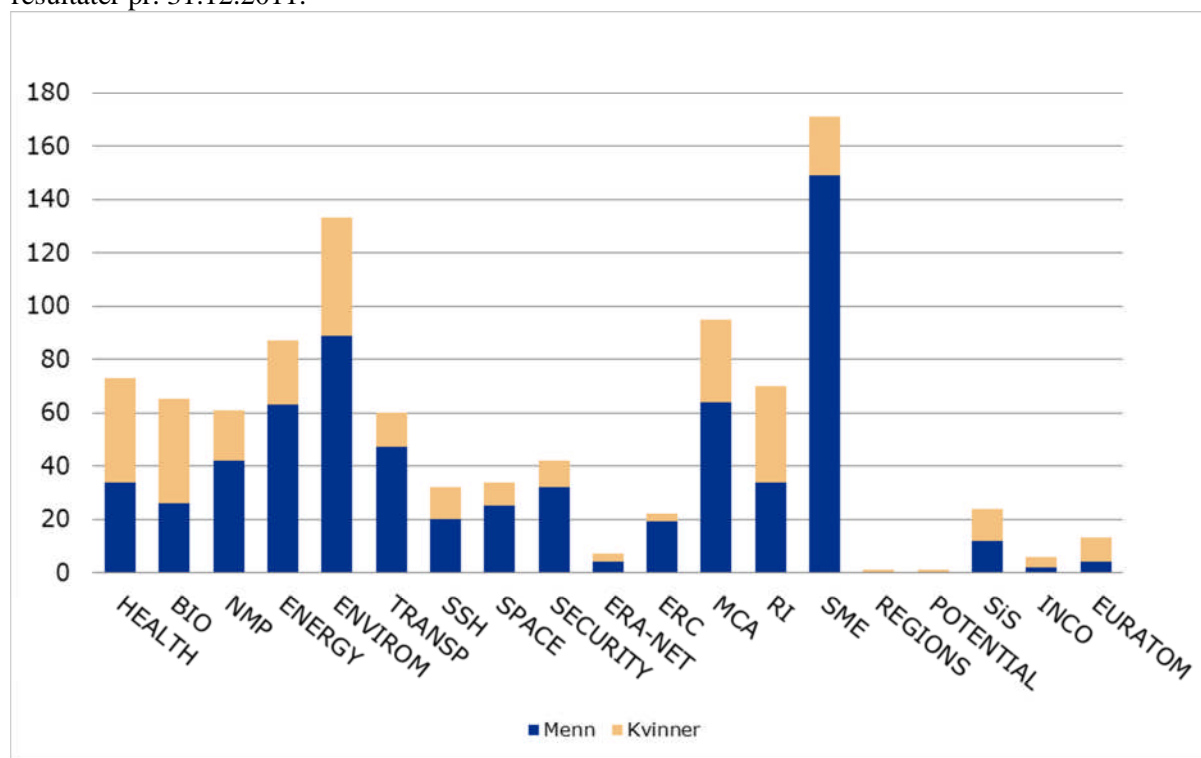
Tabell 50. Kvinnerepresentasjon i FP7-kontrakter. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011.

	ALLE DELTAKELSER		KOORDINATORER	
	Kvinneandeler		Kvinneandeler	
	Norge	Alle land	Norge	Alle land
Contact Person	34 %	36 %	36 %	40 %
Fellow	29 %	37 %	24 %	36 %
Principal Investigator	10 %	19 %	10 %	19 %
Alle kontaktpersoner	33 %	36 %	30 %	35 %

Datakilde: E-Corda (Kommisjonen)

Det kan være ulik praksis når det gjelder hvem som føres opp som ansvarsperson tilknyttet deltakerinstitusjonene, både fra institusjon til institusjon og fra land til land. Det kan være både administrativt personell, forskerne selv eller assistenter. Dette påvirker kjønnsfordelingen, og kan gi skjevheter i resultatene.

Figur 39. Kjønnfordeling for norske deltakere i FP7-kontrakter fordelt på programmer. Aggregerte resultater pr. 31.12.2011.

Datakilde: E-Corda (Kommisjonen)

Diagrammet ovenfor viser fordelingen mellom kvinner og menn pr. program i FP7-kontraktene for de norske deltakerne.

10 SkatteFUNN

SkatteFUNN-ordningen er en rettighetsbasert ordning som ble gjort gjeldende fra og med skatteåret 2002. Bakgrunn for innføring av ordningene var å stimulere næringslivets til økt satsing på forskning og utviklingsvirksomhet (FoU), og den ble lansert som Norges største satsing på stimulering til økt FoU aktivitet i norske bedrifter. SkatteFUNN er forankret i skattelovens § 16.40, og forvaltes av Forskningsrådet.

Fra SkatteFUNN ble etablert høsten 2002 til utgangen av 2011 har norske bedrifter sendt inn 27733 søknader, hvorav 20928 prosjekter har blitt godkjent. Dette gir en godkjeningsprosent på 75.

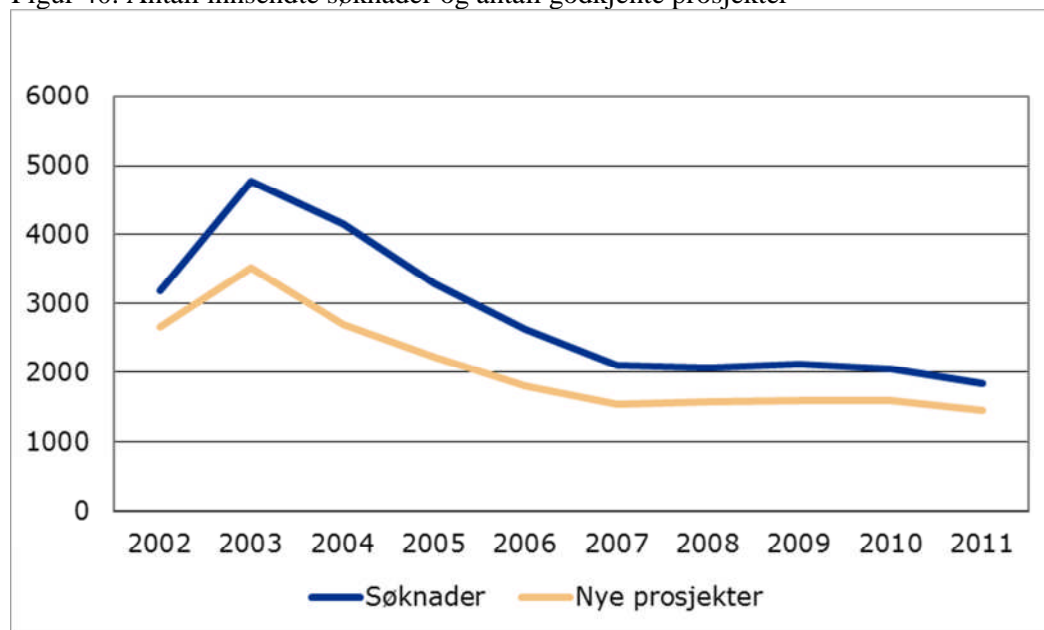
Porteføljen i SkatteFUNN er en kombinasjon av nye godkjente prosjekter siste år, og aktivt løpende prosjekter. Aktivt løpende prosjekter er summen av nye godkjente prosjekter, og godkjente prosjekter fra tidligere år.

Det vises for øvrig til egne årsrapporter for SkatteFUNN.

10.1 Hovedtall

Søknadsutviklingen og sammenhengen mellom antall innsendte søknader og nye godkjente prosjekter i SkatteFUNN over tid fremgår av figuren nedenfor.

Figur 40. Antall innsendte søknader og antall godkjente prosjekter

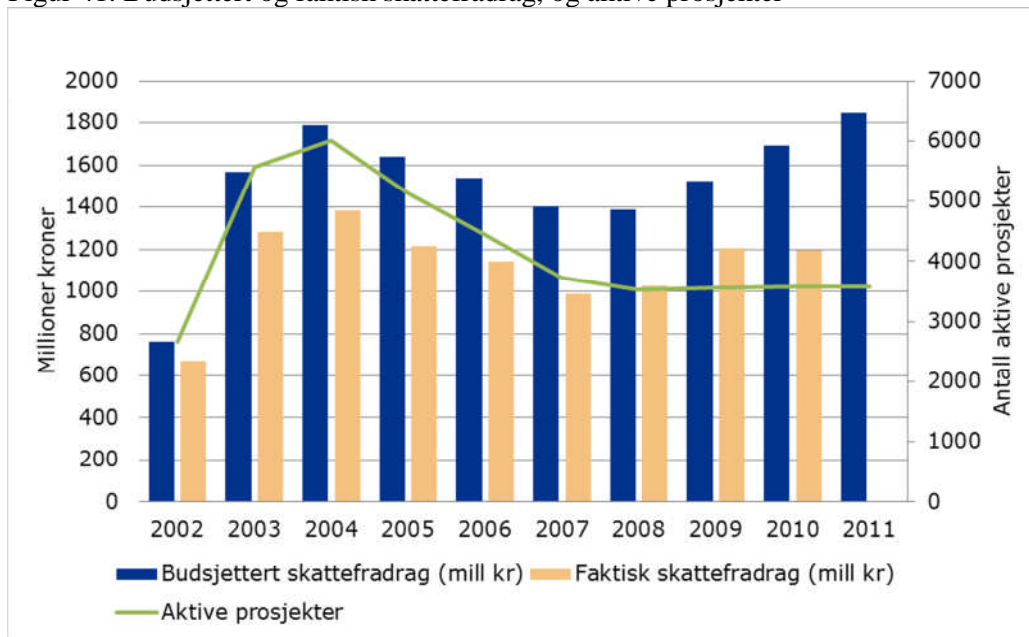

Merknader

Antall søknader avtok etter 2003 før det stabiliserte seg fra 2008. Det antas at nedgangen skyldes en metning i markedet, se for øvrig egne årsrapporter for SkatteFUNN.

Utvikling for aktive/løpende prosjekter i samme periode fremgår av figuren under (tall for faktiske skattefradrag er oppgitt av Skattedirektoratet).

Figur 41. Budsjettert og faktisk skattefradrag, og aktive prosjekter

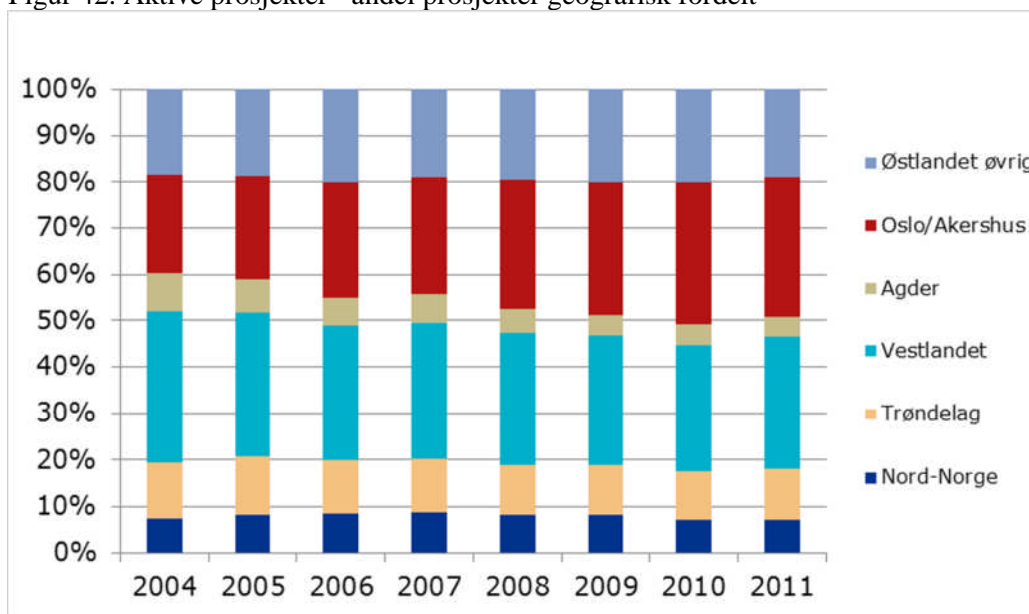

Merknader

Prosjektvolumet for SkatteFUNN-prosjektene har økt jevnt etter at ordningen ble etablert. Dette synliggjøres i figuren over ved at skattefradraget har økt til tross for at antall prosjekter har hatt en nedgang i samme periode.

Figur nedenfor viser at den geografiske spredningen til bedrifter med aktive SkatteFUNN-prosjekter i perioden 2004-2011 er god.

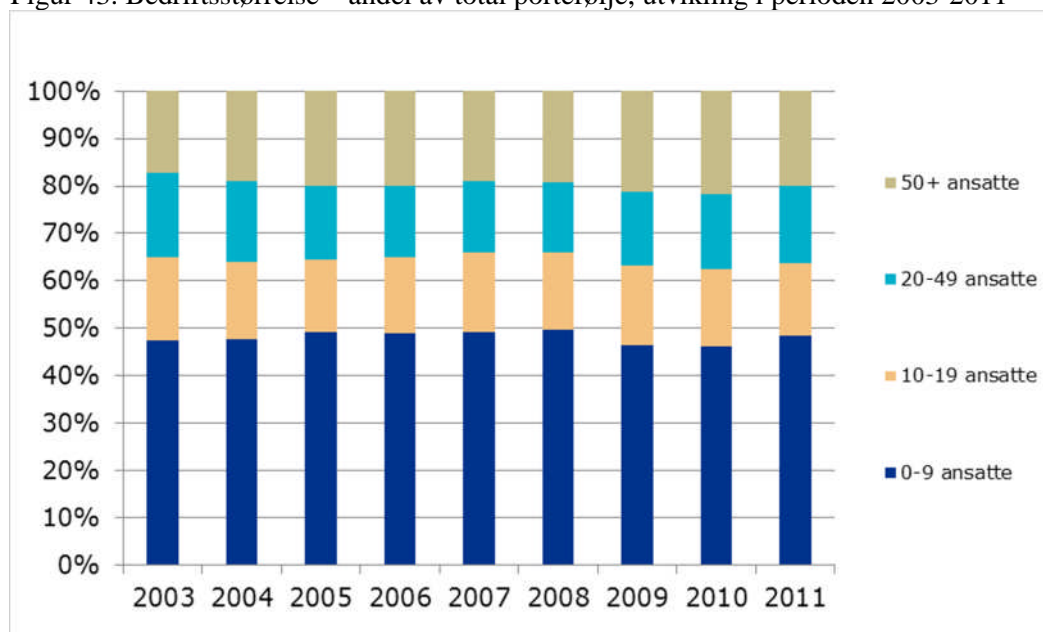
Figur 42. Aktive prosjekter - andel prosjekter geografisk fordelt

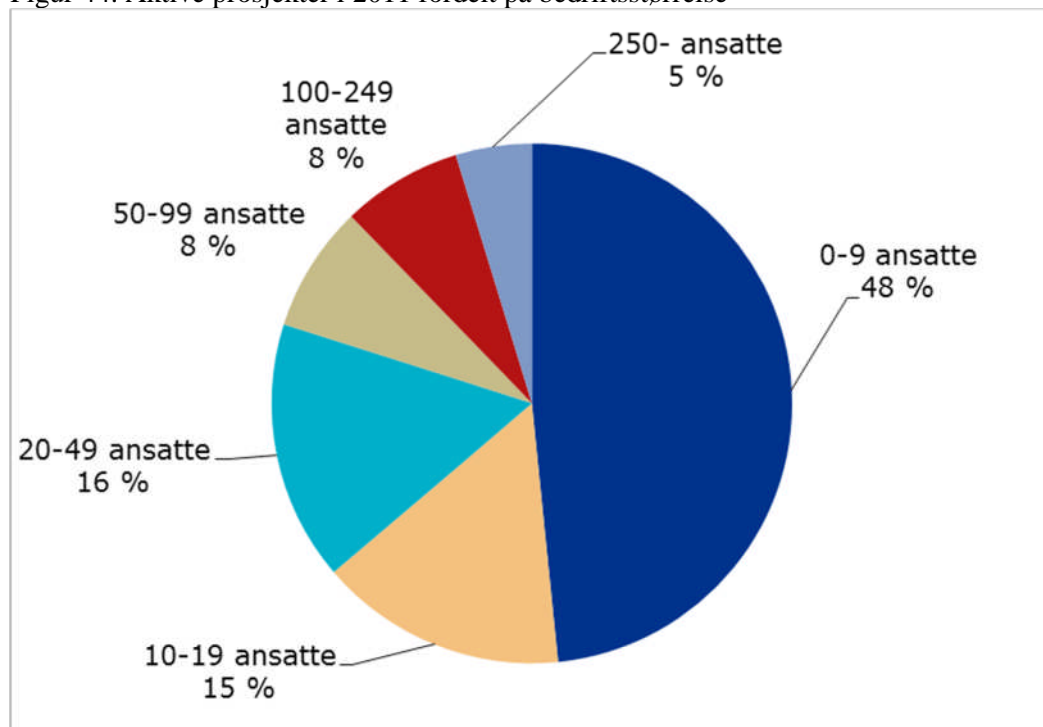
10.2 Bedriftsstørrelse

Figuren nedenfor viser at SkatteFUNN-ordningen treffer de små bedriftene. Nær halvparten av alle aktive prosjekter i SkatteFUNN foregår i bedrifter med færre enn 10 ansatte.

Figur 43. Bedriftsstørrelse – andel av total portefølje, utvikling i perioden 2003-2011

Figur 44. Aktive prosjekter i 2011 fordelt på bedriftsstørrelse

10.3 Samarbeidspartnere

FoU-institusjonene utgjør en viktig samarbeidspartner for norske bedrifter. Av 3577 aktive prosjekter har nær 35 prosent av prosjektene oppgitt at de har planlagt samarbeid med ett eller flere FoU-miljø.

Tabell 51. SkatteFUNN-prosjekter i samarbeid med FoU-institutter. Antall prosjekter og omfanget av samarbeidet (mill.kr).

	Antall prosjekter	Budsjetterte innkjøp av FoU-tjenester (mill.kr)
SINTEF. (Alle avdelinger, hele landet)	315	209,5
Institutt for energiteknikk	44	52,1
Teknologisk institutt	17	4,6
Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt	22	13,3
Matforsk	2	0,5
Christian Michelsen Research	31	23,8
Norges byggforskningsinstitutt	1	0,4
Havforskningsinstituttet	12	2,5
	444	306,7

Tabell 52. SkatteFUNN-prosjekter i samarbeid med universitetene. Antall prosjekter og omfanget av samarbeidet (mill.kr).

	Antall prosjekter	Budsjetterte innkjøp av FoU-tjenester (mill.kr)
NTNU	101	49,3
UiO	22	19,9
UiB	2	1,3
UiT	16	6,2
UiS	1	0,2
UMB	42	12,2
	184	89,1

Tabell 53. SkatteFUNN-prosjekter i samarbeid med høyskolesektoren. Antall prosjekter og omfanget av samarbeidet (mill.kr).

	Antall prosjekter	Budsjetterte innkjøp av FoU-tjenester (mill.kr)
Norges Veterinærhøgskole	11	4,1
Høgskolen i Agder	4	0,9
Høgskolen i Akershus	3	1,1
Høgskolen i Bergen	3	0,2
Høgskolen i Bodø	5	2,2
Høgskolen i Buskerud	3	0,3
Høgskolen i Gjøvik	9	1,4
Høgskolen i Finnmark	0	0,0
Høgskolen i Harstad	0	0,0
Høhskoelen i Hedmark	2	0,4
Høgskolen i Lillehammer	0	0,0
Høgskolen i Molde	1	1,0
Høgskolen i Narvik	8	1,1
Høgskolen i Nord Trøndelag	0	0,0
Høgskolen i Sør-Trøndelag	1	0,0
Høgskolen i Oslo	4	0,4
Høgskolen i Telemark	0	0,0
Høgskolen i Tromsø	0	0,0
Høgskolen i Vestfold	8	2,8
Høgskolen i Østfold	5	1,3
Høgskolen i Ålesund	3	1,5
Høgskolen Stord / Haugesund	1	0,2
Høgskolen i Sogn og fjordane	0	0,0

10.4 Resultater av prosjektene

Sluttrapporter i SkatteFUNN gir både kvantitative data og data av mer kvalitativ karakter. I det følgende presenteres utvalgte informasjonselementer fra sluttrapportene som lett lar seg kvantifisere: data knyttet til (1) oppnådde resultater i prosjektet, (2) bedriftsinterne effekter av prosjektet og (3) informasjon om videreføring av prosjektet. Tabell nedenfor viser resultater fra 1323 sluttrapporter fra prosjekter avsluttet i 2011.

Tabell 54. Innrapporterte resultater fra prosjekter avsluttet i 2011

	Antall prosjekter som rapporterer	Andel av alle rapporter
Når målet for prosjektet	1117	84 %
Prosjektet videreføres i nytt prosjekt	657	50 %
Prosjektet har gitt opphav til nytt prosjekt	809	61 %
Nye eller forbedrede produkter/tjenester	1081	82 %
Nye eller forbedrede prosesser	718	54 %
Innleverte eller oppnådde patenter	312	24 %
Påbegynte eller fullførte doktorgrader	71	5 %
Kompetanseheving*	1271	96 %
Nettverksutvikling*	1057	80 %
Miljøforbedring*	539	41 %
Organisasjonsutvikling*	560	42 %
Internasjonalisering*	864	65 %
Endring i ledelse*	321	24 %
Økonomisk gevinst*	994	75 %

*Antall prosjekter som rapporterer at prosjektet har gitt påviselig eller betydelig effekt for valgte informasjonselement.

Publikasjonen kan bestilles
på [www.forskningsradet.no/
publikasjoner](http://www.forskningsradet.no/publikasjoner)

Norges forskningsråd

Stensberggata 26
Postboks 2700 St.Hanshaugen
N0-0131 Oslo

Telefon +47 22 03 70 00
Telefaks +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Design omslag: Design et cetera AS
Trykk: 07 Gruppen/Forskningsrådet
Opplag: 800

Oslo, mai 2012

ISBN 978-82-12-03079-4 (trykksak)
ISBN 978-82-12-03080-0 (pdf)